

BIULETYN INFORMACYJNY

Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność"

ISSN 1234 - 9771

194

Wydawany od 1992 r.

W numerze m.in.:

- 👉 Nowa Ordynacja Wyborcza NSZZ "S"
- 👉 Pakiet Antykryzysowy
- 👉 II edycja "Pracodawca przyjazny pracownikom"
- 👉 Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy
- 👉 Komisja Trójstronna
- 👉 Notes Związkowca nr 56

DZIAŁ INFORMACJI
KK NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

Gdańsk, marzec/kwiecień 2009 r.

Spis treści

WYDARZENIA MIESIĄCA	3
Z OBRAD PREZYDIUM KK	10
POSIEDZENIE Z DNIA 10.03.2009 R.	10
POSIEDZENIE Z DNIA 23.03.2009 R.	11
POSIEDZENIE Z DN. 07.04.2009 R.	13
POSIEDZENIE Z DNIA 21.04.2009 R.	17
Z OBRAD KOMISJI KRAJOWEJ	19
POSIEDZENIE Z DNIA 24 - 25.03.2009 R.	19
KAMPANIA „SOLIDARNOŚĆ NA KRYZYS”	65
PAKIET ANTYKRYZYSOWY UZGODNIONY	65
OŚWIADCZENIE J. ŚNIADKA WS. TZW. PAKIETU ANTYKRYZYSOWEGO	67
LIST PARTNERÓW SPOŁECZNYCH DO WALDEMARA PAWLAKA	67
JAK RADZIĆ SOBIE W KRYZYSIE?	72
DZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ	73
WSKAŹNIKI GUS	74
DZIAŁ DS. WALKI Z BEZROBOCIEM	76
NACZELNA RADA ZATRUDNIENIA	76
LIST WS. OKRESU ODBYWANIA SŁUŻBY WOJSKOWEJ	81
ODPOWIEDŹ MPIPS WS. REALIZACJI REFORM STRUKTURALNYCH ZAWARTYCH W STRATEGII LIZBOŃSKIEJ	82
SZKOLENIA ZWIĄZKOWE	84
WIZERUNEK	84
NEGOCJACJE	85
ROZWÓJ ZWIĄZKU	86
SŁUŻBA ZDROWIA	87
LIDERZY	87
INFORMACJE RÓŻNE	88
DRUGI SZCZYT SPOŁECZNY	88
PRZYJAŹNI PRACODAWCY	89
STOCZNIOWCY PÓJDA DO SĄDU	90
DZIEŃ OFIAR WYPADKÓW PRZY PRACY	91
O PROJEKCIE „CZAS NA FUNDUSZE I POLSKĘ MARZENÍ”	92
KOMISJA TRÓJSTRONNA	93
PRAWO PRACY W TRÓJSTRONNEJ	93
BEZ STANOWISKA RZĄDU	94
CHCEMY KONKRETÓW	94
PROJEKTY DO KOŃCA KWIETNIA	95
ARTYKUŁ MIESIĄCA	95
Z OSTATNIEJ CHWILI	97
OŚWIADCZENIE W SPRAWIE 4 CZERWCA	97

WYDARZENIA MIESIĄCA

(marzec/kwiecień)

Posiedzenia, opinie, spotkania prezydium i Komisji Krajowej

3 marca – odbyło się posiedzenie prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Prezydium przyjęło stanowisko w sprawie tzw. opcji walutowych. „Solidarność” dostrzega odpowiedzialność zarządów firm za podejmowane decyzje gospodarcze. Przedstawiciele Związku uważają, że dla utrzymania miejsc pracy w przedsiębiorstwach, które wpadły w pułapkę opcji walutowych potrzebne jest wprowadzenie na szybką ścieżkę legislacyjną rozwiązań umożliwiających m.in. odroczenie terminu spłaty długów wobec banku, udzielenie podmiotom zagrożonym upadłością pożyczek i gwarancji kredytowych za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego. Ponadto Prezydium wniosło uwagi do zalecenia Rady Europy w sprawie planowanej na 2009 r. aktualizacji ogólnych wytycznych dotyczących polityki gospodarczej państw członkowskich.

10 marca – odbyło się posiedzenie prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanowiło opracować i złożyć projekt zatytułowany „Modernizacja działalności edukacyjnej w NSZZ „Solidarność”, ubiegający się o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

12 marca - przewodniczący regionów i sekretariatów branżowych omówili sytuację w Związku z narastającym kryzysem podczas spotkania Konwentu Przewodniczących w Warszawie. Przewodniczący KK Janusz Śniadek przedstawił dotychczasowe wyniki rozmów z pracodawcami na temat pakietu antykryzysowego. Uczestnicy dyskusji podkreślali, że uzgodnienia z pracodawcami są ważne, ale to od rządu zależy, czy wprowadzi je w życie i znajdzie sposób finansowania. Stanisław Głowacki, przewodniczący Sekcji Przemysłu Zbrojeniowego i Kazimierz Grajcarek, przewodniczący Sekretariatu Górnictwa i Energetyki omówili protesty w Warszawie i Gdańsku oraz podziękowali za wsparcie i liczny udział przedstawicieli innych branż. Wobec rosnącej fali zwolnień nie wykluczono – przy braku reakcji rządu – podjęcia kolejnych akcji protestacyjnych w obronie miejsc pracy z udziałem całego Związku.

24-25 marca - odbyło się w Gdańsku posiedzenie Komisji Krajowej NSZZ "S". Komisja Krajowa omówiła tzw. pakiet antykryzysowy, który został przyjęty przez reprezentatywne organizacje pracodawców i związki zawodowe. W jego skład wchodzi: rozwiązanie z zakresu prawa pracy, polityki gospodarczej i pomocy społecznej. Janusz Śniadek, przewodniczący KK NSZZ "Solidarność" przedstawił przebieg negocjacji z pracodawcami tzw. pakietu antykryzysowego. KK NSZZ "S" przyjęła stanowisko, w którym wzywa rząd do szybkiego podjęcia negocjacji pakietu antykryzysowego. O trudnej sytuacji na kolei mówił Henryk Grymel, przewodniczący kolejarskiej "S". W specjalnym stanowisku NSZZ "Solidarność" zwrócił się również do rządu o udzielenie pomocy publicznej sektorowi kolejowemu. Komisja Krajowa zdecydowała, że XXIII Krajowy Zjazd Delegatów odbędzie się w dniach 15-16 października 2009 r. w Białymstoku.

31 marca - Janusz Śniadek, przewodniczący KK NSZZ "Solidarność", na drugim szczycie społecznym zwołanym przez Prezydenta RP, podkreślił, że dramatycznie rośnie liczba osób bezrobotnych, a tym samym wzrastają koszty społeczno - gospodarcze kryzysu. Zaakcentował, że brak działań może kosztować polską gospodarkę dziesiątki miliardów złotych. W trakcie spotkania przewodniczący NSZZ "Solidarność" zaapelował o jasną deklarację rządu, kiedy i jakie środki będą przeznaczone na subsydiowanie zatrudnienia oraz przeciwdziałanie kryzysowi.

31 marca – Janusz Śniadek, przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" wydał oświadczenie w sprawie przyjęcia przez Radę Ministrów tzw. pakietu antykryzysowego ustalonego przez reprezentatywne organizacje pracodawców i związki zawodowe.

7 kwietnia - Prezydium Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" wezwało wszystkie ugrupowania polityczne do zapewnienia nieskrępowanego i niezależnego funkcjonowania Instytutu Pamięci Narodowej. Prezydium Komisji Krajowej NSZZ "S" domaga się zaprzestania politycznych ataków na IPN i umożliwienie mu wypełnianie ustawowej misji, do której został powołany. Prezydium pozytywnie zaopiniowało projekt rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie z 17 kwietnia 2007 r. w sprawie finansowanego wsparcia na tworzenie noclegowni i domów dla bezdomnych. Prezydium postanowiło wystąpić do organizacji partnerów społecznych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, z propozycją podjęcia autonomicznych negocjacji, mających na celu wdrożenie zapisów Europejskiego Porozumienia Ramowego dotyczącego Nękania i Przemocy w miejscu Pracy.

21 kwietnia – odbyło się posiedzenie prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Prezydium nie wniosło uwag do projektu rozporządzenia Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy oraz do szczegółowych warunków odbywania stażu. Nie wniesiono także uwag do projektu szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

22 kwietnia – obradowała Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, która zapoznała się z przebiegiem rozmów nad Pakietem Antykryzysowym. Omówiono również stanowiska negocjacyjne dotyczące ewentualnych propozycji pakietu rozwiązań w zakresie wynagrodzeń i świadczeń społecznych, gospodarki i stosunków pracy. Przedstawiciele zbrojeniówki, przemysłu stoczniowego i PKP omówili sytuację w swoich branżach. Niepokój wśród związkowców ze Stoczni Gdańskiej wzbudził przesłany list do ministra skarbu przez unijną komisarz ds. konkurencji Nelli Kroes. Wynika z niego, że unijni urzędnicy oceniają negatywnie plan restrukturyzacyjny dla Stoczni Gdańskiej. Obecnie prezydium Komisji Międzyzakładowej w Stoczni Gdańskiej przekształciło się w komitet protestacyjny. Przewodniczący Janusz Śniadek przedstawił członkom Komisji Krajowej przebieg rozmów dotyczących pakietu antykryzysowego, jakie mają miejsce w Komisji Trójstronnej. Przedyskutowano poszczególne obszary negocjacyjne: rozwiązania związane z pomocą społeczną i wynagrodzeniami, gospodarką i stosunkami pracy.

29 kwietnia - Janusz Śniadek wydał oświadczenie w sprawie brutalnej interwencji policji w czasie manifestacji stoczniowców. NSZZ "Solidarność" zdecydowanie potępia brutalną interwencję policji wobec legalnej demonstracji stosunkowo niewielkiej grupy zdesperowanych robotników walczących o swoje miejsca pracy. Nieadekwatne do sytuacji użycie parzących środków chemicznych, a także bezpośredniej przemocy spowodowały, że wielu manifestantów poniosło szkody - kilkudziesięciu osobom udzielono pomocy lekarskiej, kilka osób zostało hospitalizowanych. Kategorycznie domagamy się natychmiastowego wyjaśnienia sprawy i ukarania winnych. Tego typu prowokacja może jedynie doprowadzić do eskalacji konfliktu społecznego – czytamy w treści oświadczenia.

Relacje Związku ze strona rządową

4 marca - Ministerstwo Edukacji Narodowej zaproponowało nową propozycję tabeli wynagrodzenia zasadniczego. Jednak w stosunku do poprzedniej propozycji to jedynie kilkanaście złotych więcej. NSZZ "Solidarność" nie zaakceptowało takiej propozycji. Według ministerialnej symulacji udział płacy zasadniczej w średnim wynagrodzeniu nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu stanowiłby: dla stażystów 78,18 proc., kontraktowych 75,78 proc., mianowanych 66,50 proc. i dyplomowanych 61,88 proc. Do zagospodarowania przez JST na dodatki i inne składniki wynagrodzenia pozostałoby odpowiednio: 21,82 proc. (483 zł.); 24,22 proc. (595 zł.); 33,50 proc. (1068 zł.); 38,12 proc. (1553 zł.). Przedstawiciele związków zawodowych wyrazili wątpliwości co do rzetelności danych przedstawionych przez resort edukacji odnośnie wysokości niektórych dodatków, m.in. za wysługę lat i motywacyjnego średnio na etat w kraju.

13 marca - NSZZ "Solidarność", pozostałe związki zawodowe oraz pracodawcy przedstawiły Rządowi RP wspólny pakiet działań antykryzysowych. Zawiera on rozwiązania na czas kry-

zysu w obszarze wynagrodzeń i świadczeń socjalnych, polityki gospodarczej oraz w obszarze stosunków pracy. Kolejnym krokiem będzie zaproszenie strony rządowej do negocjacji w ramach Komisji Trójstronnej nad wprowadzeniem w życie tego pakietu rozwiązań. Partnerzy społeczni uzgodnili listę tematów, którą wspólnie wystosują do rządu z apelem o podjęcie negocjacji w celu pilnego wypracowania rozwiązań antykryzysowych. Pakiet stanowi spójną całość, która powinna znaleźć się w specjalnej ustawie obowiązującej na czas kryzysu. Przedmiotem dalszych negocjacji będą zarówno źródła finansowania, jak i merytoryczny kształt poszczególnych rozwiązań (...) teraz najważniejszy ruch jest po stronie rządu, który musi znaleźć sposób na jak najszybsze wprowadzenie w życie wypracowanego w autonomicznym dialogu antykryzysowego pakietu działań - powiedział Janusz Śniadek, przewodniczący NSZZ "Solidarność".

Inicjatywy NSZZ „Solidarność” ws. projektów ustaw

9 marca – Prezydent RP zawetował ustawę o zmianie ustawy o systemie oświaty. Lech Kaczyński uznał, że nowe prawo oświatowe nie gwarantuje zapewnienia odpowiednich warunków dla objęcia obowiązkiem przygotowania przedszkolnego wszystkich dzieci w wieku 5 lat oraz obowiązkiem szkolnym dzieci sześciolatków. Nie do przyjęcia dla Prezydenta jest również nadmierna decentralizacja oświatowych zadań państwa, nieuzasadnione zwiększenie swobody organów prowadzących szkoły i placówki oświatowe a także rezygnacja z zasady ustalania przez państwo programów nauczania.

19 marca - Sejm odrzucił wето Prezydenta Lecha Kaczyńskiego do nowelizacji ustawy o systemie oświaty, która m.in. obniża wiek obowiązku szkolnego z siedmiu do sześciu lat. Za odrzuceniem weta głosowało 265 posłów, 155 było przeciw, 9 wstrzymało się od głosu. Większość konieczna do ponownego uchwalenia ustawy, a tym samym odrzucenia weta, wynosiła 258 głosów. Podczas debaty nad prezydenckim wetem, za odrzuceniem go opowiedziały się kluby: PO, PSL i Lewica, za podtrzymaniem weta było PiS. Zgodnie z nowelizacją ustawy o systemie oświaty, w latach szkolnych 2009/2010-2011/2012 na wniosek rodziców do szkoły może pójść każde dziecko, które w danym roku kalendarzowym kończy sześć lat. Wcześniej jednak, w roku szkolnym poprzedzającym rozpoczęcie nauki, dziecko musi być objęte wychowaniem przedszkolnym.

Współpraca zagraniczna

3-4 marca - odbyło się w Brukseli kolejne szkolenie w ramach cyklu dot. problematyki dialogu społecznego, zorganizowane przez EKZZ. W szkoleniu udział wzięła Joanna Szymonem.

3-5 marca - odbyła się w Brukseli konferencja finałowa projektu dot. porozumienia w sprawie przemocy i prześladowania w pracy. Uczestniczką konferencji była Barbara Surdykowska.

4 marca - w ramach prac nad porozumieniem dot. pracowników delegowanych zebrała się w Brukseli grupa ekspercka EKZZ. NSZZ „Solidarność” reprezentowała Joanna Unterschütz.

4-5 marca - pod egidą Komisji Europejskiej i EKZZ odbyła się Brukseli konferencja "Stosunki Przemysłowe w Europie". NSZZ „Solidarność” reprezentował Sławomir Adamczyk.

5 marca - zebrała się w Brukseli Sekcja ECO ds. Unii gospodarczej i walutowej oraz Spójności gospodarczej i społecznej przy Europejskim Komitecie Ekonomiczno – Społecznym. W obradach uczestniczył Marian Krzaklewski.

5 - 6 marca - w ramach prac nad nowymi wytycznymi strategii lizbońskiej odbyła się w Brukseli kolejna konferencja dot. tych zagadnień. Uczestnikiem był Andrzej Matla.

6 marca - odbyło się w Brukseli posiedzenie Obserwatorium Jednolitego Rynku, którego uczestnikiem był Andrzej Adamczyk.

6- 7 marca - Berlin był miejscem organizowanej przez Fundację im. F. Eberta konferencji na temat bezrobocia wśród młodzieży w regionie Morza Bałtyckiego. W konferencji uczestniczyła Zuzanna Muskat – Górską.

29 kwietnia – w Brukseli odbyło się posiedzenie Komitetu Sterującego Europejskiej Konfederacji Związków Zawodowych, w którym udział wzięli Janusz Śniadek, przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. Komitet zajmował się przede wszystkim przygotowaniem konferencji EKZZ, która jest zaplanowana na maj br. oraz oceną sytuacji związanej z migracjami zarobkowymi w Europie.

Komisja Trójstronna

5 marca - odbyło się spotkanie Zespołu Prawa Pracy Komisji Trójstronnej dotyczące pakietu rozwiązań antykryzysowych. W spotkaniu wzięła udział minister Czesława Ostrowska, która przedstawiła stanowisko rządu dotyczące wprowadzenia tzw. czasowego bezrobocia (alternatywne rozwiązanie wobec zwolnień grupowych) oraz wykorzystania funduszu szkoleniowego. Według strony rządowej obsługą tzw. instytucji czasowego bezrobocia zajęłyby się Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, który wymaga obecnie dokapitalizowania. W przyszłości planowane jest podwyższenie składki na Fundusz. Brane są pod uwagę także inne rozwiązania m.in. udział finansowy Funduszu Pracy. Poruszono także kwestię długości tzw. czasowego bezrobocia, wysokości zasiłków specjalnych. Ostatecznie jednak nie doszło do uzgodnienia tych kwestii. Ministerstwo nie przedstawiło także szczegółowego projektu w tym zakresie. W drugiej części omawiane były planowane rozwiązania antykryzysowe, które mają zostać objęte tzw. specustawą m.in. wydłużenie okresu rozliczeniowego do 12 miesięcy, pakiety socjalne jako źródła prawa pracy, ruchomy czas pracy dla rodzica wychowującego dziecko do 6 lat, stabilizacja zatrudnienia poprzez ograniczenie stosowania umów o pracę na czas określony.

27 marca – na posiedzeniu prezydium Komisji Trójstronnej zaprezentowano pakiet antykryzysowy wypracowany przez partnerów społecznych. Rząd wstępnie zgodził się na zniesienie opodatkowania zapomóg udzielanych pracownikom przez związki zawodowe oraz bonów wypłacanych przez pracodawców. 31 marca br. rząd ma przedstawić i uzgodnić swoje propozycje a strony społeczne wówczas mają przystąpić do rozmów.

15 kwietnia - odbyło się spotkanie związkowców i pracodawców z Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych. Zdaniem uczestników spotkania, rządowe dokumenty dotyczące pakietu antykryzysowego przekazane partnerom społecznym są niewystarczające. Strona społeczna oczekuje, że na najbliższym posiedzeniu prezydium Komisji Trójstronnej ministrowie przedstawią pisemne stanowiska odnoszące się do szczegółowego stanowiska związkowców i pracodawców.

17 kwietnia – partnerzy społeczni z Trójstronnej Komisji ds. Społeczno – Gospodarczych przekazali jej przewodniczącemu, wicepremierowi Waldemarowi Pawlakowi stanowisko w sprawie materiałów przekazanych przez rząd a dotyczących Pakietu Antykryzysowego wypracowanego w dialogu autonomicznym przez pracodawców i związki zawodowe. Partnerzy społeczni oczekują, że na najbliższym posiedzeniu Prezydium Komisji Trójstronnej, ministrowie przedstawią na piśmie konkretne stanowiska w sprawie poszczególnych postulatów z Pakietu. Strona społeczna, w tym NSZZ „Solidarność”, uważa że zaproponowane dotychczas przez rząd dokumenty dot. Pakietu Antykryzysowego nie stanowią spójnej i konkretnej odpowiedzi na propozycje partnerów społecznych. NSZZ „Solidarność” w marcu br. apelował do Rządu RP o wprowadzenie ustawy antykryzysowej zawierającej wypracowane w dialogu autonomicznym z pracodawcami rozwiązania na czas kryzysu.

20 kwietnia - odbyło się posiedzenie prezydium Komisji Trójstronnej. Strona rządowa zobowiązała się do przedstawienia konkretnych propozycji działań antykryzysowych do końca kwietnia br.

Protesty, manifestacje, spory i akcje strajkowe

4 marca – 180 pracowników zamierza zwolnić zarząd tarnowskiej Fabryki Zmechanizowanych Obudów Ścianowych Fazos. Oficjalnym powodem zwolnień jest dostosowanie możliwości produkcyjnych do potrzeb rynku krajowego i zagranicznego. Dla zakładowej „Solidarności” najważniejszym celem jest w prowadzonych z zarządem negocjacjach ograniczenie

ilości zwolnień w zakładzie pracy. Strona związkowa zamierza również doprowadzić do opracowania programu dobrowolnych odejść pracowników, którzy otrzymaliby odprawy.

6 marca - ponad 10 tysięcy związkowców z zakładów zbrojeniowych protestowało przed Sejmem i Kancelarią Premiera w obronie swoich miejsc pracy. Protestowali w ten sposób wobec rządowych cięć w zamówieniach na produkcję i zakup broni. Manifestacja rozpoczęła się na Placu trzech Krzyży w Warszawie. Później związkowcy przeszli pod Sejm i Urząd Rady Ministrów. Manifestanci wręczyli petycję z postulatami branży marszałkowi Bronisławowi Komorowskiemu oraz urzędnikom z Urzędu Rady Ministrów. Komisja Krajowa NSZZ "S" poparła działania Sekcji Krajowej Przemysłu Zbrojeniowego i Lotniczego w obronie miejsc pracy. Zdaniem związkowców decyzje budżetowe rządu odbijają się na pracownikach tej branży. Radykalne zmniejszenie środków na modernizację armii może doprowadzić do likwidacji całej branży i około 40 tys. miejsc pracy.

6 marca - w Gdańsku około 4 tys. pracowników Grupy Kapitałowej Energa manifestowało przeciwko łamaniu prawa pracy i praw związkowych. Związkowcy z NSZZ "Solidarność" i innych związków zawodowych Grupy Kapitałowej Energa w Gdańsku przeszli z pod siedziby firmy pod pomnik Poległych Stoczniovców a następnie pod Pomorski Urząd Wojewódzki, gdzie wręczono wojewodzie petycję. Powodem decyzji o proteście wobec władz GK Energa jest: brak konstruktywnego dialogu społecznego, nieprzestrzeganie zawartych porozumień, łamanie prawa pracy i praw związkowych, prowadzenie restrukturyzacji bez uzgodnień ze związkami zawodowymi, nieudolne zarządzanie spółkami GK Energa, przeczuciami kosztów związanych z nieudolnym zarządzaniem na społeczeństwo.

9 marca - Sekcja Krajowa Przemysłu Okrętowego NSZZ "Solidarność" skierowała list otwarty do Neelie Kroes, Komisarza ds. Konkurencji przy KE. Związkowcy z żalem przypominają pani komisarz o składanych przez nią deklaracjach z których wynikało, że w sprawach polskich stoczni Komisja Europejska wykazuje dużą elastyczność. Zaproponowane rozwiązania polegać miały na sprzedaży aktywów Stoczni Gdynia i Stoczni Szczecińskiej na warunkach rynkowych w drodze otwartej i bezwarunkowej sprzedaży aktywów, opartej na zasadzie niedyskryminacji - czytamy w liście. Niestety decyzja KE oraz przygotowane ustawą postępowanie kompensacyjne zdecydowanie przeczy wcześniejszym obietnicom. Wypowiedzi Neelie Kroes świadczą o tym, że komisarz zaostrza swoje stanowisko i że wcześniejsze deklaracje woli budowania stabilnej działalności gospodarczej w stoczniach należą do przeszłości. Według decyzji KE z jednej strony sprzedaż ma odbywać się na warunkach rynkowych - czyli również pozyskania jak najwyższych przychodów - ale z drugiej strony sugeruje się, żeby sprzedaż odbyła się na warunkach nieatrakcyjnych dla kupującego.

10 marca - w Oddziale Fabryk Mebli FORTE S.A. w Przemysłu odbyły się rokowania w sprawie rozwiązania sporu zbiorowego oraz negocjacje dotyczące zwolnień grupowych. NSZZ „Solidarność” podtrzymał żądanie cofnięcia decyzji o likwidacji Oddziału, zaprzestania wywozu środków do produkcji oraz zakwestionował likwidację ze względów ekonomicznych. Według sprawozdania finansowego Fabryk Mebli FORTE S.A. w Ostrowie Mazowieckim płynność firmy jest na poziomie dobrym i wszystkie zobowiązania są regulowane terminowo.

11 marca - Międzyregionalna Sekcja Pracowników Lasów Państwowych NSZZ „Solidarność” Region Świętokrzyski wyraziła swoje oburzenie działaniami kierownictwa RDLP w Radomiu w wyniku, których bardzo dobrze prosperujący zakład Lasów Państwowych – Zespół Składnic LP, został doprowadzony do upadłości. Początkiem końca działalności Zespołu Składnic było odwołanie 27 października 2008 r. dyrektora, pracownika z 30 letnim stażem pracy w Lasach Państwowych, a na jego miejsce powołano bez procedur konkursowych człowieka, nie mającego doświadczenia w zarządzaniu firmą.

11 marca - ratownicy medyczni szpitala z Koła, Turku i Szamotuł przegrali z firmami prywatnymi konkurs na świadczenia usług, przeprowadzony przez Narodowy Fundusz Zdrowia w Poznaniu. Czy utrzymana zostanie odpowiednia jakość świadczonych usług i jakie będą warunki pracy i płacy ratowników pracujących w takich firmach? Kwestie te były przedmiotem tzw. ratowniczego okrągłego stołu zwołanego z inicjatywy NSZZ „S”.

13 marca – Prezydium Rady Krajowego Sekretariatu Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność” przestrzega przed skutkami społecznymi i politycznymi, decyzji rządu, który próbując złagodzić skutki kryzysu, planuje zamrozić na dwa lata waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych.

12 marca - w kopalniach należących do Kompanii Węglowej został przeprowadzony dwugodzinny strajk ostrzegawczy. To efekt fiaska negocjacji płacowych w koncernie. Podczas rozmów stronom nie udało się osiągnąć porozumienia. Zarząd Kompanii Węglowej w drodze zarządzenia wprowadził w firmie na ten rok wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w wysokości 1,14 proc. Związkowcy, którzy początkowo domagali się ok. 10 proc. w postaci różnych świadczeń, podczas negocjacji znacznie zmniejszyli swe oczekiwania. Do porozumienia stronom nie udało się jednak dojść. Dominik Kolorz zapowiedział, że jeżeli podczas kolejnej tury rozmów, nadal nie dojdzie do porozumienia, związkowcy przystąpią do dalszych protestów. Jedną z jego form może być np. strajk generalny.

31 marca - w bazie transportowej firmy Schavemaker pobito polskich kierowców, członków MOZ NSZZ "Solidarność" "Jedynka". Przeciwko działaniom pracodawcy protestowali związkowcy przed siedzibą polskiego przedstawicielstwa firmy w Kątach Wrocławskich. Kierowcy firmy Schavemaker zrzeszeni w "S" mieli uczestniczyć w akcji protestacyjnej z powodu zwolnień związkowców i obniżeniu płac przez holenderskiego pracodawcę. Wynajęta przez niego ochrona usunęła z bazy firmy 9 kierowców. Jeden ze związkowców został w wyniku ciężkich obrażeń głowy przewieziony do szpitala. W tej sprawie interweniował konsul Polski w Holandii. Policja zatrzymała właściciela firmy wraz z czterema ochroniarzami.

6 kwietnia – związki zawodowe działające w Stoczni Gdynia S.A. wszczęły spór zbiorowy z Zarządcą Kompensacji i Zarządem Stoczni z żądaniem wstrzymania zwolnień w ramach programu dobrowolnych odejść. Powodem takiej reakcji związkowców jest program monitorowania zwolnień, który ich zdaniem nie funkcjonuje. Strona związkowa oczekuje na wydłużenie programu monitorowania zwolnień.

29 kwietnia – pod Ministerstwem Infrastruktury w Warszawie z powodu kryzysowej sytuacji w spółkach grupy PKP odbyła się ogólnopolska pikietą kolejarzy w obronie miejsc pracy. W pikiecie udział wzięli związkowcy zrzeszeni w Sekcji Krajowej Kolejarzy NSZZ „Solidarność”, Federacji Związków Zawodowych Pracowników PKP i Konfederacji Kolejarzy Związków Zawodowych. Sytuacja w spółkach grupy PKP grozi utratą płynności finansowej i prowadzi o upadłości polskich kolei. Wspólna pikietą związków zawodowych pokazała determinację kolejarzy w obronie miejsc pracy.

29 kwietnia – przed Pałacem i Kultury i Nauki po zakończeniu manifestacji policja zaatakowała protestujących stoczniowców. Rannych zostało kilkadziesiąt osób. Stoczniowcy, którzy otrzymali zaświadczenia lekarskie mają stwierdzone poparzenia. Gdańska "S" zapowiada, że po przeanalizowaniu przez prawników materiałów dowodowych zdecyduje, czy zgłosić do prokuratury podejrzenie o popełnieniu przestępstwa przez policję. W wydanym oświadczeniu Janusz Śniadek, przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" potępił policję, która przeciwko protestującym robotnikom użyła środków chemicznych. "Kategorycznie domagamy się natychmiastowego wyjaśnienia sprawy i ukarania winnych. Tego typu prowokacja może jedynie doprowadzić do eskalacji konfliktu społecznego.

Inicjatywy, uroczystości, konferencje organizowane przez NSZZ „Solidarność”

30 marca - w Pałacu Prezydenckim odbył się finał drugiej edycji akcji "Pracodawca przyjazny pracownikom" organizowanej przez Komisję Krajową NSZZ "Solidarność". Wyróżnieni pracodawcy otrzymali listy gratulacyjne od Prezydenta i certyfikaty od Janusza Śniadka, przewodniczącego NSZZ "S".

2 kwietnia - minęły cztery lata od śmierci Ojca Świętego Jana Pawła II. Członkowie „Solidarności” pamiętali o tym dniu. Jan Paweł II wytyczał naszą krętą ścieżkę do wolności. Pokazywał jak żyć godnie w czasach pogardy. Modlił się za prześladowanych w noc stanu wojennego. Mówił do nas i za nas. Uczył i napominał. "Władza przechodzi z rąk do rąk, a robotnicy,

rolnicy, nauczyciele, służba zdrowia i wszyscy inni pracownicy, bez względu na to, kto sprawuje władzę w kraju, oczekują pomocy w obronie ich słuszych praw. Tu nie może zabraknąć Solidarności" - przypomniał nam w roku 2003.

17 kwietnia - po siedmiu latach, czterech miesiącach i czterech dniach Sąd Wojewódzki w Warszawie ponownie wpisał „Solidarność” do rejestru związków zawodowych. Reaktywację poprzedziły strajki 1988 r. oraz trwające od 6 lutego do 5 kwietnia obrady Okrągłego Stołu.

23 kwietnia – w Gdańsku, w Sali Akwen odbyła się konferencja podsumowująca projekt „Czas na fundusze i Polskę marzeń”. Konferencja była poświęcona informacji i promocji Funduszy Europejskich oraz roli związków zawodowych w procesie ich wdrażania. Drugi panel konferencji był poświęcony wykorzystaniu FE w dobie kryzysu. Dyskutowano także nt. wykorzystania funduszy, które mają ogromny wpływ na zmiany zachodzące w regionach i środowiskach lokalnych.

25 kwietnia - w ramach GDAŃSKDOCFESTIVAL w siedzibie NSZZ "S" w Gdańsku odbyła się debata pod hasłem "Jak sobie radzić z kryzysem". O kryzysie z punktu widzenia pracodawców mówił Zbigniew Żurek, wiceprezes Business Center Club i członek prezydium Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych. Janusz Śniadek, przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” przypomniał, że partnerzy społeczni dużo wcześniej niż rząd apelowali o rozpoczęcie dialogu w sprawie działań antykryzysowych. Rząd nie przedstawił konkretnych propozycji działań antykryzysowych dlatego partnerzy społeczni zdecydowali o rozpoczęciu dwustronnych rozmów.

25 - 26 kwietnia - odbyła się XI Ogólnopolska Pielgrzymka NSZZ "Solidarność" do Lichenia, w której licznie uczestniczyli związkowcy z „Solidarności”. W trakcie uroczystości odprawiono: Drogę Krzyżową, Mszę Świętą i złożono kwiaty pod pomnikami: Jana Pawła II, ks. Jerzego Popiełuszki,

28 kwietnia - organizacje pracowników na całym świecie obchodziły Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych. W Polsce w ubiegłym roku zdarzyło się ponad 100 tys. wypadków przy pracy, w których zginęło 523 osoby. Poszkodowani w wypadkach przy pracy opuścili ponad 3 i pół miliona dni pracy. W tym roku uroczystości związane z tym dniem wspólnie z Komisją Krajową NSZZ "Solidarność" zorganizował Zarząd Regionu Dolny Śląsk. W ramach obchodów 6 kwietnia został ogłoszony konkurs wiedzy o prawie pracy i bhp. W kościele pod wezwaniem Najświętszej Marii Panny na Piasku została odprawiona msza św. w intencji ofiar wypadków przy pracy. W Ośrodku Szkolenia Państwowej Inspekcji Pracy odbyła się także ogólnokrajowa konferencja na temat "Ocena ryzyka zawodowego, a zdrowie w miejscu pracy";

kwiecień - zebrano 1 mln podpisów pod inicjatywą obywatelską w sprawie przywrócenia dnia wolnego w św. Trzech Króli. Najwięcej podpisów spośród regionalnych struktur "S" zebrano w Regionie Elbląskim. Wszyscy, którzy chcą jeszcze przekazać podpisy proszeni są o kontakt z przewodniczącym Regionu Łódzkiego NSZZ "Solidarność".

Z OBRAD PREZYDIUM KK

POSIEDZENIE Z DNIA 10.03.2009 R.

Decyzja Prezydium KK nr 40/09

ws. zawieszenia spłaty pożyczki

do użytku służbowego

Decyzja Prezydium KK nr 41/09

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na przygotowywanych i wydanych przez Miasto Gdańsk Talarach Gdańskich z okazji 20. rocznicy pierwszych wolnych wyborów.

Decyzja Prezydium KK nr 42/09

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Oddziału NSZZ „Solidarność” w Puławach przy akceptacji Zarządu Regionu Środkowowschodniego wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na pomniku Ks. Jerzego Popiełuszki w Puławach.

Decyzja Prezydium KK nr 43/09

ws. dotacji finansowych

do użytku służbowego

Decyzja Prezydium KK nr 44/09

ws. podejmowania zobowiązań finansowych przez NSZZ „Solidarność” na rzecz projektu „Niezależna ekspertyza ekonomiczna standardem dialogu społecznego w obliczu zmiany gospodarczej”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” upoważnia Stefana Kubowicza – Skarbnika KK NSZZ „Solidarność” oraz Józefa Mozolewskiego – Członka Prezydium KK NSZZ „Solidarność” do podejmowania wiążących decyzji finansowych tj. do wystawienia weksla na rzecz Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości jako zabezpieczenie umowy nr UDA-POKL.02.01.02.-00-008/08.

Decyzja Prezydium KK nr 45/09

ws. projektu dofinansowanego w ramach PO KL. Priorytet V, Poddziałanie 5.5.2, Tytuł roboczy projektu: „Modernizacja działalności edukacyjnej w NSZZ „Solidarność””

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia opracować i złożyć projekt zatytułowany roboczo: „Modernizacja działalności edukacyjnej w NSZZ „Solidarność”, ubiegający się o dofinansowanie w ramach PO KL, Priorytet V, Poddziałanie 5.5.2.

Z ramienia Prezydium KK odpowiedzialni za realizację wyżej wymienionego projektu będą:

1. Stefan Kubowicz – Skarbnik KK
2. Józef Mozolewski – Członek Prezydium KK

POSIEDZENIE Z DNIA 23.03.2009 R.

Decyzja Prezydium KK nr 46/09

ws. opinii o senackim projekcie ustawy o przywróceniu dnia wolnego od pracy w Święto Trzech Króli

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” opiniuje pozytywnie *senacki projekt ustawy o przywróceniu dnia wolnego od pracy w Święto Trzech Króli.*

Uzasadnienie

Święto Objawienia, zwane świętem Trzech Króli, powinno być przywrócone jako dzień świąteczny, ponieważ jest najstarszym świętem chrześcijańskim. W roku 1960 władze komunistyczne odebrały to święto Narodowi Polskiemu.

NSZZ „Solidarność” przyłączyła się w roku 2008 do inicjatywy obywatelskiej projektu ustawy o przywrócenie Święta Trzech Króli, pod którym zebrano ponad 600 tys. podpisów. Jednak Parlament RP odrzucił tę inicjatywę w pierwszym czytaniu, brutalnie lekceważąc tym samym ponad 1000-letnią tradycję Narodu Polskiego.

W 2009 r. powstał ponownie Komitet Inicjatywy ustawy obywatelskiej zbierający podpisy o przywrócenie Święta Trzech Króli jako dnia wolnego, w którym czynny udział bierze NSZZ „Solidarność”.

Niemniej należy podkreślić, że każda inicjatywa przywracająca tradycję, upamiętniająca historię i dbająca o pamięć Narodu Polskiego, może liczyć na wsparcie strony NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium KK nr 47/09

ws. opinii o projekcie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie.

1. We współczynniku korygującym Won, o którym mowa w § 3 projektu rozporządzenia, należy dokonać zmiany poprzez określenie liczby wyrejestrowanych bezrobotnych, jeżeli wyrejestrowanie nastąpiło w związku z podjęciem przez nich pracy.

2. W § 3 projektu rozporządzenia należy dokonać zmiany terminu określania liczby bezrobotnych, z dnia 30 września roku poprzedniego na co najmniej dzień 31 grudnia roku poprzedniego. Proponowany termin do 30 września jest terminem nierealnie określającym ww. elementy współczynników.
3. Prezydium KK zwraca uwagę, iż w związku z pogłębiającym się kryzysem gospodarczym rezerwa Ministra, o której mowa w § 7 ust. 1 powinna zostać zwiększona z 15% do 30%. W wyniku proponowanej zmiany pomoc dla obszarów zagrożonych zostanie skoncentrowana i będzie pomocą skuteczną.

Decyzja Prezydium KK nr 48/09

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MS w sprawie uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Służby Więziennej

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie uposażenia zasadniczego funkcjonariuszy Służby Więziennej.

Decyzja Prezydium KK nr 49/09

ws. przekazania środków wspierania statutowych zadań Związku

do użytku służbowego

Decyzja Prezydium KK nr 50/09

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na materiałach promocyjnych imprezy „Tygodnia Społecznego” zorganizowanej w Szczecinie i przygotowanej przez Fundację Veritas i Instytut Cultura et Ratio.

Decyzja Prezydium KK nr 51/09

ws. upoważnienia do podpisania protokołu dodatkowego nr 22 do PUZP dla pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” upoważnia członków Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”: Bogdana Kubiaka oraz Andrzeja Koneckiego do podpisania w imieniu NSZZ „Solidarność” protokołu dodatkowego nr 18 do Ponadzakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Wojskowych Jednostek Organizacyjnych Sfery Budżetowej z dnia 8 czerwca 1998 roku.

Decyzja Prezydium KK nr 52/09

ws. kandydata na członka RN PFRON

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia delegować Ewę Kędzior jako przedstawiciela NSZZ „Solidarność” do Rady Nadzorczej Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podstawie art. 50 ust. 2 pkt 2 b ustawy z dnia 17 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Decyzja Prezydium KK nr 53/09

ws. upoważnienia do podpisania umowy

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyznacza ze swojego składu Macieja Jankowskiego – Zastępcę Przewodniczącego KK oraz Stefana Kubowicza – Skarbnika KK do podpisania aneksu do umowy z Zarządem Regionu Ziemia Łódzka w sprawie przekazania prowadzenia OPS-Z w Łodzi.

POSIEDZENIE Z DN. 07.04.2009 R.

Decyzja Prezydium KK nr 54/09

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następującą uwagę do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowego trybu przyznawania zasiłku dla bezrobotnych, stypendium i dodatku aktywizacyjnego:

- w § 3 projektu rozporządzenia należy dodać pkt 2a o brzmieniu:

„Świadczenia, o których mowa w § 3 pkt 1, przysługują za dni nieobecności na szkoleniu, stażu lub przygotowaniu zawodowym również w przypadku usprawiedliwienia tej nieobecności w związku z wykonaniem przez bezrobotnego obowiązków przewidzianych na podstawie przepisów odrębnych”.

Powyższa zmiana umożliwi zachowanie bezrobotnemu świadczeń w przypadku konieczności stawiennictwa przed właściwymi organami (sądy, organy administracji publicznej etc.) np. w charakterze świadka, strony, czy też uczestnika postępowania.

Decyzja Prezydium KK nr 55/09

ws. opinii o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do przesłanego przez Kancelarię Sejmu rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin.

Zaproponowana w projekcie zmiana zasad zmniejszania wysokości emerytury lub renty inwalidzkiej stanowi konsekwencję wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 kwietnia 2008 r. (sygn. akt P 9/06).

Decyzja Prezydium KK nr 56/09

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS zmieniającego rozporządzenie z dnia 17 kwietnia 2007 r. w sprawie finansowego wsparcia na tworzenie noclegowni i domów dla bezdomnych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie opiniuje projekt rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie z dnia 17 kwietnia 2007 r. w sprawie finansowego wsparcia na tworzenie noclegowni i domów dla bezdomnych.

Jednak przy okazji dokonywania nowelizacji należałoby zmienić brzmienie § 3 ust. 2 pkt 4 lit. b przedmiotowego rozporządzenia. Nieuzasadniona jest bowiem konieczność dołączania do dokumentacji potwierdzającej koszty przedsięwzięcia kopii faktur. Wydaje się, iż na etapie składania wniosku o wsparcie, Bank nie powinien wymagać kopii faktur. Koszty będą przecież ujęte w dołączanej do wniosku kalkulacji planowanych kosztów prac projektowych i robót budowlanych. Na tym więc etapie wymóg udokumentowania poniesienia przez inwestora wydatków jest zbędny. Wydatki te i tak będą przez Bank sprawdzane w późniejszej fazie procedury, tj. przed samym uruchomieniem finansowego wsparcia, które nie może nastąpić, jeżeli inwestor nie poniósł min. 30% przewidywanych kosztów przedsięwzięcia (art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych).

Decyzja Prezydium KK nr 57/09

ws. zmiany dotychczasowej nazwy Zakładowej Organizacji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” MITTAL STEEL POLAND S.A.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w związku z wnioskiem, zarejestrowanej na podstawie postanowień uchwały KK nr 21/05, Organizacji zmienia jej nazwę z dotychczasowej: Zakładowa Organizacja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność” MITTAL STEEL POLAND S.A. na nową nazwę: Zakładowa Organizacja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność” ArcelorMittal Poland S.A.

Decyzja Prezydium KK nr 58/09

ws. wykreśleń MKK z rejestru MKK

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” działając na mocy uchwały KK nr 29/04 skreśla z rejestru Międzyzakładową Komisję Koordynacyjną przy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinku NSZZ „Solidarność” zarejestrowaną pod nr 39 w Krajowym Rejestrze MKK, w związku z przekształceniem jej w Międzyregionalną Sekcję NSZZ „Solidarność” w RDLP w Szczecinku.

Decyzja Prezydium KK nr 59/09

ws. upoważnienia do czynności związanych z zawarciem „Porozumienia w sprawie zasad podziału środków na podwyżki wynagrodzeń pracowników wojska w 2009 r.”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” upoważnia Mirosława Kamieńskiego i Cezarego Brzozowskiego – członków Rady Sekcji Krajowej Pracowników Cywilnych MON NSZZ „Solidarność” do prowadzenia rozmów oraz zawarcia Porozumienia w sprawie zasad podziału środków na podwyżki wynagrodzeń pracowników wojska w 2009 r. – w imieniu NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium KK nr 60/09

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na materiałach informacyjnych cyklu konferencji pt. „Europejskie spotkania ekonomiczne”, organizowanego przez stowarzyszenie Confrontations Europe, w ramach projektu wspieranego przez NSZZ „Solidarność”.

Decyzja Prezydium KK nr 61/09

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego w filmie reklamowym promującym akcję społeczną „Urodzeni 4 czerwca '89” przygotowanym przez Grupę Onet.pl we współpracy z TVN, Radio Zet i Tygodnikiem Powszechnym.

Decyzja Prezydium KK nr 62/09

ws. zgody na użycie znaku NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na kopertach, które będą rozsyłane z zaproszeniami i programami na organizowane przez Instytut Polski w Wiedniu imprezy z okazji 20. rocznicy wolnych wyborów.

Decyzja Prezydium KK nr 63/09

ws. wdrożenia w Polsce zapisów Europejskiego Porozumienia Ramowego dot. Nękania i Przemocy w Miejscu Pracy

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia wystąpić do organizacji partnerów społecznych reprezentatywnych w rozumieniu Ustawy o Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, z propozycją podjęcia autonomicznych negocjacji, mających na celu wdrożenie w Polsce zapisów Europejskiego Porozumienia Ramowego dotyczącego Nękania i Przemocy w Miejscu Pracy z dnia 26 kwietnia 2007 r.

Zgodnie z zapisami wyżej wymienionego porozumienia do jego wykonania, w oparciu o procedury i praktyki właściwe dla partnerów społecznych w państwach członkowskich UE, są zobowiązane organizacje, będące członkami europejskich organizacji partnerów społecznych: EKZZ, BusinessEurope, CEEP oraz UEAPME.

Decyzja Prezydium KK nr 64/09

ws. dotacji finansowych

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 65/09

ws. zakupu programu kancelaryjnego

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 66/09

ws. przekazania środków wspierania statutowych zadań Związku

(do użytku służbowego)

Stanowisko Prezydium KK nr 67/09

ws. Instytutu Pamięci Narodowej

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wzywa wszystkie ugrupowania polityczne do zapewnienia nieskrępowanego i niezależnego funkcjonowania Instytutu Pamięci Narodowej.

1. IPN jest jedną z najważniejszych instytucji publicznych powołanych w ciągu 20 lat wolnej Rzeczypospolitej. „Solidarność” ma szczególne prawo i obowiązek domagać się pełnej prawdy o czasach zniewolenia, które tak dramatycznie zaciążyły na naszej historii. To nasz Związek od 1989 roku wzywał w imię sprawiedliwości, pamięci i zadośćuczynienia do rozliczenia współtwórców zbrodniczego systemu i ludzi, którzy mu służyli. To „Solidarność” inspirowała powstanie Instytutu Pamięci Narodowej i rozpoczęła proces lustracji. I to nie „Solidarność”, ani IPN odpowiada za niewykonanie lustracji i dekomunizacji. Dlatego z całą mocą domagamy się zaniechania politycznych ataków na Instytut i umożliwienie mu wypełniania ustawowej misji, do której został powołany.
2. IPN-owi zawdzięczamy w ostatnich latach kilkaset publikacji wypełniających białe plamy naszej historii, edukację tysięcy młodych ludzi, którzy poznawali, ile kosztowała nasza wolność. Tego dorobku nie można zaprzepaścić w doraźnej obronie interesów partyjnych czy partykularnych poszczególnych osób. Jednocześnie musimy pamiętać, że część tajnych współpracowników służb PRL to też ofiary tamtego systemu. Zawartość ubeckich teczek ma służyć ujawnieniu historycznej prawdy a nie walce politycznej.
3. Dzisiaj wspólnie chcemy budować polski dom dla następnych pokoleń. Ale przebaczyć, to nie znaczy zapomnieć. Dlatego NSZZ „Solidarność” nie przestanie domagać się prawdy, ujawnienia, a jeśli popełnili zbrodnie – osądzenia i ukarania winnych. IPN w tym procesie odgrywa kluczową rolę. Wzywamy szczególnie tych, którzy tak chętnie odwołują się do solidarnościowej tradycji i walki o suwerenność naszego narodu – nie niszczyć instytucji, która służy zbiorowej pamięci, nie twórcie prawa dla wybranych, nie chrońcie tych, którzy współtworzyli maszynę komunistycznego terroru. Nie wolno nam zapomnieć, że to władze PZPR zgodnie z peerelowską konstytucją były „kierowniczą siłą” dla wszystkich organizacji przemocy i zniewolenia własnego narodu.
4. NSZZ „Solidarność” będzie konsekwentnie przeciwstawiał się wszelkim próbom sterowania prawdą historyczną, „zacierania śladów”, nowym odmianom cenzury i polityce zapomnienia.

Stanowisko Prezydium KK nr 68/09

ws. debaty publicznej

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zwraca się do zarządów mediów publicznych, a także do władz mediów komercyjnych o umożliwienie przedstawicielom partnerów społecznych szerokiej debaty na tematy związane z przyczynami i skutkami kryzysu społeczno-gospodarczego i sposobów przeciwdziałania.

Kryzys dotyka bezpośrednio coraz więcej polskich rodzin. Najdobitniej świadczą o tym liczby – tylko w styczniu i lutym liczba bezrobotnych wzrosła wg danych GUS o blisko 250 tysięcy. Partnerzy społeczni po kilkutygodniowej dyskusji wstępnie uzgodnili pakiet działań antykryzysowych. Dyskusja o tym jest w mediach prawie nieobecna. Pokazywane są niemal wyłącznie mniej czy bardziej wirtualne propozycje rządu praktycznie bez pogłębionej dyskusji i analizy – jak choćby fundamentalny dla ochrony rynku pracy postulat tzw. częściowego bezrobocia i sposobów jego finansowania. Nie ma także informacji i dyskusji o działaniach antykryzysowych w sferze społecznej w innych krajach UE.

Z informacji przekazanych w marcu przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji wynika, że partie polityczne w styczniu obecne były na antenie Polskiego Radia ok. 400 minut na tydzień zaś związki zawodowe zaledwie niecałe 10 minut. W TVP w 2008 roku związki zawodowe były obecne w programach informacyjnych i publicystycznych średnio zaledwie 2 minuty tygodniowo. Powyższe przykłady dobitnie świadczą o tym, że szczególnie media publiczne w tym zakresie nie wypełniają swojej roli.

Dlatego też stanowczo domagamy się zwiększenia udziału partnerów społecznych, w tym NSZZ „Solidarność” w debacie o bieżącej sytuacji, w tym obecności przedstawicieli związków zawodowych w programach publicystycznych poświęconych tematyce społeczno-gospodarczej oraz w programach informacyjnych, jeżeli ta tematyka jest poruszana.

Apelujemy także do mediów komercyjnych, które odgrywają w kreowaniu debaty publicznej coraz większą, częstokroć dominującą rolę o wzięcie pod uwagę naszych postulatów. Zwracamy się do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji o uwzględnienie

w nowym rozporządzeniu obowiązkowego wymiaru obecności reprezentatywnych związków zawodowych i organizacji pracodawców w programach emitowanych w publicznej radiofonii i telewizji w odpowiedniej proporcji do ugrupowań politycznych.

Debata publiczna jest jednym z fundamentów społeczeństwa obywatelskiego. Dlatego prosimy Rzecznika Praw Obywatelskich o wsparcie naszych działań.

POSIEDZENIE Z DNIA 21.04.2009 R.

Decyzja Prezydium KK nr 69/09

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Pracy.

Decyzja Prezydium KK nr 70/09

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej FGŚP

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Decyzja Prezydium KK nr 71/09

ws. opinii o projekcie rozp. MPiPS w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu.

Decyzja Prezydium KK nr 72/09

ws. upoważnienia do reprezentowania na Zgromadzenie Fundatorów

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” upoważnia Janusza Śniadka – Przewodniczącego KK do reprezentowania NSZZ „Solidarność” na Zgromadzeniu Fundatorów Jasnogórskiej fundacji „Pro-Patria” Bastion Św. Rocha, które odbędzie się 30 kwietnia 2009 r. w Częstochowie.

Janusz Śniadek ma prawo podejmowania decyzji zgodnie z par. 20 pkt 3 Statutu Fundacji w sprawach określonych porządkiem obrad przedstawionych w zawiadomieniu o zwołaniu Zgromadzenia Fundatorów.

Decyzja Prezydium KK nr 73/09

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” w jednym z odcinków programu „Kocham Cię Polsko” którego producentem jest Firma ROCHSTAR przygotowanego na zlecenie TVP 2.

Decyzja Prezydium KK nr 74/09

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na zaproszeniach, w programie i na stronie internetowej Instytutu Polskiego w Wiedniu z okazji 20. rocznicy wolnych wyborów.

Decyzja Prezydium KK nr 75/09

ws. dotacji finansowych

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 76/09

ws. wykonania praw właścicielskich SOLKARTA sp. z o. o.

(do użytku służbowego)

Z OBRAD KOMISJI KRAJOWEJ

POSIEDZENIE Z DNIA 24 - 25.03.2009 R.

UCHWAŁA KK nr 4/09

**ws. upoważnienia do reprezentacji Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”
w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym**

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” upoważnia Michała Kozickiego do reprezentowania jej w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie z wniosku Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, sygn. akt K 27/07.

UCHWAŁA KK nr 5/09

ws. wykonania budżetu za 2008 rok

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” zatwierdza sprawozdanie z wykonania budżetu KK za 2008 rok.

UCHWAŁA KK nr 6/09

ws. Funduszu Wspierania Statutowych Zadań Związku

do użytku służbowego

UCHWAŁA KK 7/09

ws. Funduszu Szykanowanych

do użytku służbowego

UCHWAŁA KK nr 8/09

ws. utworzenia Funduszu Inwestycyjno-Remontowego

do użytku służbowego

UCHWAŁA KK nr 9/09

ws. utworzenia Funduszu Eksperckiego

do użytku służbowego

UCHWAŁA KK nr 10/09

ws. przyjęcia budżetu KK na 2009 rok

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” przyjmuje budżet KK na 2009 rok.

UCHWAŁA KK nr 11/09

ws. ankiet osobowych kandydatów/członków władz Związku

1. Ze względu na konieczność ujednoczenia informacji wpisywanych do Krajowej Bazy Danych NSZZ „Solidarność”, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” wprowadza obowiązek wypełniania ankiet osobowych przez wszystkich członków Związku (także przez elektorów w łączonych okręgach wyborczych) kandydujących na następujące funkcje związkowe:
  - 1) delegata na walne zebranie delegatów regionu,
  - 2) delegata na walne zebranie delegatów lub kongres branżowej oraz problemowej jednostki organizacyjnej,
  - 3) delegata na Krajowy Zjazd Delegatów,
  - 4) przewodniczącego zarządu regionu,
  - 5) przewodniczącego rady sekcji branżowej oraz problemowej (regionalnej i krajowej),
  - 6) przewodniczącego rady sekretariatu branżowego oraz problemowego (regionalnego i krajowego),
  - 7) przewodniczącego Komisji Krajowej,
  - 8) członka zarządu regionu,
  - 9) członka rady sekcji branżowej (regionalnej i krajowej),
  - 10) członka rady sekretariatu branżowego oraz problemowego (regionalnego i krajowego),
  - 11) członka Komisji Krajowej.
  - 12) członka komisji rewizyjnej wszystkich regionalnych i krajowych jednostek organizacyjnych Związku.
2. Przekazanie ankiety osobowej kandydata, wypełnionej czytelnie, zgodnie ze stanem faktycznym i podpisanej, do odpowiedniej komisji mandatowo – wyborczej jest niezbędnym warunkiem do wpisania jego nazwiska na listę kandydatów oraz zatwierdzenia dokonanego wyboru przez - odpowiednio regionalną komisję wyborczą lub Krajową Komisję Wyborczą.
3. Spełnieniem warunku, o którym mowa w ust. 2 jest też potwierdzenie przez regionalną komisję wyborczą bądź Krajową Komisję Wyborczą, że kandydat wypełnił ankietę i jest ona w zasobach regionalnej komisji wyborczej lub Krajowej Komisji Wyborczej.
4. Regionalna komisja wyborcza ma obowiązek przekazać niezwłocznie do Krajowej Komisji Wyborczej ankiety osobowe kandydatów na jedną z funkcji wymienionych w ust. 1. Nie ma wymogu ponownego wypełniania ankiety osobowej w przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1. W takim przypadku odpowiednio - regionalna komisja wyborcza lub Krajowa Komisja Wyborcza potwierdza, o czym mowa w ust. 3., że kandydat spełnił warunki opisane w ust. 2.
5. Wzór ankiety osobowej stanowi załącznik do niniejszej uchwały.
6. Jednocześnie Komisja Krajowa anuluje uchwałę KK nr 65/2001 z dnia 18.09.2001 r.

ANKIETA OSOBOWA KANDYTATA / CZŁONKA WŁADZ ZWIĄZKU

Uprzejmie prosimy o wypełnienie ankiety **czytelnie, drukowanymi literami** lub na komputerze.

1. Imiona		2. Nazwisko	
3. Data urodzenia	Dzień.....Miesiąc..... Rok.....	4. PESEL	
5. Tel. komórkowy		6. E-mail	
7. Adres miejsca zamieszkania	Miejscowość..... Kod pocztowy: ..... - ..... Ulica.....Nr domu.....Nr mieszkania..... Te fon.....		
8. Wykształcenie (podkreśl odpowiednie)	podstawowe, zasadnicze, średnie, wyższe		
9. Organizacja zakładowa / międzyzakładowa (pełna nazwa i adres)	Nazwa		
	Miejscowość .....Kod pocztowy: ..... - ..... Region		
	Ulica .....Nr .....Telefon mail.....		
10. Zakład pracy (pełna nazwa i adres)	Nazwa		
	Miejscowość .....Kod pocztowy: ..... -		
	Ulica ....Telefon.....		
11. Data wstąpienia do NSZZ "Solidarność"	Dzień.....Miesiąc.....Rok.....		
12. Funkcje w NSZZ "S", w tym również funkcja delegata, pełnione w mijającej kadencji (pełna nazwa funkcji związkowej)			
Pełna nazwa jednostki organizacyjnej Związku		Od.... (dzień, miesiąc, rok)	Do.... (dzień, miesiąc, rok)
1			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			

8.		
9.		
10.		
13. Przynależność do organizacji politycznych w okresie PRL' u- należy uwzględnić między innymi PZPR, SD, ZSL		
	Nazwa	Od...(dzień, miesiąc, rok)
		Do.. (dzień, miesiąc, rok)
1.		
2.		
3.		
14. Przynależność do organizacji politycznych obecnie działających a także partii podziemnych w okresie PRL' u		
	Nazwa	Od...(dzień, miesiąc, rok)
		Do.. (dzień, miesiąc, rok)
1		
2.		
3.		
15. Praca, współpraca, działalność w: formacjach WP (bez służby zasadniczej), SB, MO, ZOMO, ORMO:		
	Nazwa	Od...(dzień, miesiąc, rok)
		Do...(dzień, miesiąc, rok)
1.		
2.		
3.		
16. Uwagi		

Oświadczam, że w przypadku zatajenia lub podania nieprawdziwych informacji w rubrykach o numerach 13, 14, i 15, mój wybór uznaję za nieważny.

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis) kandydata/członka władz)

Potwierdzam prawdziwość powyższych informacji oraz wyrażam zgodę na podanie ich do wiadomości delegatom na zebraniu wyborczym, a także wyrażam zgodę na przetwarzanie powyższych danych, wyłącznie na wewnętrzne potrzeby Związku, w Krajowej Bazie Danych znajdującej się w Biurze Organizacyjno - Statutowym Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w Gdańsku.

Uwaga

Krajowa Baza Danych wymaga podawania dokładnych dat (dd mm rrrr) i oto prosimy. W przypadku podania niepełnej daty (mm rrrr lub tylko rrrr), przy przepisywaniu informacji z

ankiety do Krajowej Bazy Danych, daty będą uzupełniane przez dodanie brakującego miesiąca – 01 i dnia – 01.

Podanie w ankiecie niepełnej daty, nie będzie traktowane jako zatajenie lub nieprawdziwa informacja.

UCHWAŁA KK nr 12/09

ws. składu Krajowej Komisji Wyborczej na kadencję 2010 – 2014

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” powołuje w skład Krajowej Komisji Wyborczej na kadencję 2010 - 2014 następujące osoby:

1. Jerzy Langer - przewodniczący
2. Bogdan Biś
3. Waldemar Dubiński
4. Helena Obara
5. Bogdan Olszewski
6. Bogdan Osiński
7. Anna Skólska
8. Walenty Styrz
9. Krzysztof Suchecki
10. Bogdan Szozda
11. Krzysztof Zgoda
12. Wojciech Zimowski
13. Ewa Zydorek

Jednocześnie traci moc uchwała KK nr 11/05 ws. składu Krajowej Komisji Wyborczej na lata 2006 - 2010.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

UCHWAŁA KK nr 13/09

ws. Ordynacji wyborczej NSZZ „Solidarność”

§ 1

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, działając na podstawie § 61 ust. 2 Statutu NSZZ „Solidarność” oraz § 11 ust. 3 uchwały nr 1 XIX Krajowego Zjazdu Delegatów, przyjmuje Ordynację Wyborczą NSZZ „Solidarność”, której tekst stanowi załącznik do niniejszej uchwały. Ordynacja ta zawiera reguły wyborcze obowiązujące w Związku z wyjątkiem sesji Krajowego Zjazdu Delegatów.

§ 2

1. Niniejsza uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.
2. Traci ważność uchwała KK nr 17/05 ws. Ordynacji wyborczej NSZZ „Solidarność”.

Ordynacja Wyborcza NSZZ „Solidarność”

Postanowienia ogólne

CZĘŚĆ I Wybory władz podstawowych jednostek organizacyjnych Związku.

Rozdział I Zakładowa komisja wyborcza.

Rozdział II Wybory delegatów na zakładowe zebranie delegatów oraz zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów.

Rozdział III Porządek posiedzeń wyborczych w podstawowej jednostce organizacyjnej Związku z wyjątkiem wyborów władzy wykonawczej w organizacji terenowej oraz zasady wyborcze.

Rozdział IV Wybory przewodniczącego komisji zakładowej, przewodniczącego zakładowej komisji koordynacyjnej, pozostałych członków tych komisji oraz zakładowej komisji rewizyjnej i zakładowej koordynacyjnej komisji rewizyjnej.

Rozdział V Wybory władz organizacji terenowej.

Rozdział VI Wybory przewodniczącego oraz pozostałych członków komisji wydziałowej, podzakładowej lub koła.

Rozdział VII Wybory poza zebraniem (z urną).

Rozdział VIII Wybory delegatów na walne zebranie delegatów regionu.

Rozdział IX Wybory delegatów na walne zebranie delegatów sekcji lub kongres sekretariatu branżowego.

Rozdział X Regionalna komisja wyborcza.

CZĘŚĆ II Wybory władz regionalnych

Rozdział XI Porządek posiedzeń wyborczych walnych zebrań delegatów regionu.

Rozdział XII Wybory przewodniczącego zarządu regionu, pozostałych członków zarządu regionu oraz członków regionalnej komisji rewizyjnej.

Rozdział XIII Wybory delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów.

CZĘŚĆ III Wybory władz branżowych i problemowych jednostek organizacyjnych Związku

Rozdział XIV Wybory delegatów na walne zebranie delegatów sekcji lub kongres sekretariatu.

Rozdział XV Porządek posiedzeń wyborczych walnych zebrań delegatów sekcji i kongresów sekretariatów branżowych oraz zasady wyborcze.

Rozdział XVI Wybory przewodniczącego rady, pozostałych członków rady sekcji lub sekretariatu oraz komisji rewizyjnej sekcji lub sekretariatu.

CZĘŚĆ IV Krajowa Komisja Wyborcza

Rozdział XVII Krajowa Komisja Wyborcza.

CZĘŚĆ V Postanowienia ogólne

Rozdział XVIII Rozpoczęcie kadencji.

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Ilekroć w Ordynacji mowa jest o Statucie, rozumie się przez to aktualnie obowiązujący Statut NSZZ „Solidarność”.
2. Ilekroć mowa jest o Ordynacji rozumie się przez to niniejszą Ordynację wyborczą NSZZ „Solidarność”.
3. Przepisy dotyczące organizacji i komisji zakładowych stosuje się odpowiednio do organizacji i komisji międzyzakładowych.
4. Przepisy dotyczące organizacji i komisji wydziałowych stosuje się odpowiednio do organizacji i komisji podzakładowych, oddziałowych oraz kół.
5. Każdy członek Związku kandydujący na funkcje związkowe, wymienione w Uchwale KK nr 11/09, jest zobowiązany wypełnić ankietę osobową - czytelnie, zgodnie ze stanem faktycznym i podpisać.
6. Przekazanie ankiety osobowej odpowiedniej komisji mandatowo – wyborczej jest niezbędnym warunkiem do wpisania nazwiska na liście kandydatów oraz zatwierdzenia przez odpowiednio RKW lub KKW dokonanego wyboru.
7. Spełnieniem warunku, o którym mowa w ust. 6 jest potwierdzenie przez RKW bądź KKW, że kandydat wypełnił ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.
8. Nie ma wymogu ponownego wypełniania ankiety osobowej w przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1 Uchwały KK nr 11/09. W takim przypadku odpowiednio RKW lub KKW potwierdza, że kandydat spełnił już warunek opisany w ust. 6.
9. Członek lub pełnomocnik RKW lub KKW, nadzorujący przebieg wyborów, sprawdza czy zgłoszenie kandydata spełnia wszystkie wymagania (zgłoszenie pisemne wraz z ankietą lub potwierdzeniem wypełnienia ankiety osobowej); w przypadku stwierdzenia niekompletności zgłoszenia, informuje zebranych delegatów o zaistniałym fakcie, który nie pozwala uznać prawomocności wyboru danego kandydata.
10. Ankiety osobowe (wraz z dokumentacją wyborczą) winny być jak najszybciej przekazane odpowiednio do RKW lub KKW. RKW zobowiązana jest do niezwłocznego przekazania ankiet w formie elektronicznej do KKW. Ankiety przekazane do RKW w formie pisemnej powinny być przez nią zeskanowane i następnie wysłane do KKW.
11. Rozwinięcie zastosowanych w Ordynacji skrótów:
  - KZD - Krajowy Zjazd Delegatów,
  - KK - Komisja Krajowa,
  - KKR - Krajowa Komisja Rewizyjna,
  - KKW - Krajowa Komisja Wyborcza,
  - WZD - walne zebranie delegatów,
  - RKW - regionalna komisja wyborcza,
  - ZOK - zakładowa organizacja koordynacyjna.

CZĘŚĆ I

Wybory władz podstawowych jednostek organizacyjnych Związku

Rozdział I

ZAKŁADOWA KOMISJA WYBORCZA

§ 2

1. Obowiązek zorganizowania wyborów władz statutowych podstawowej jednostki organizacyjnej Związku mają:
  - 1) tymczasowa komisja zakładowa w ciągu 3 miesięcy od daty zarejestrowania przez zarząd regionu danej organizacji zakładowej,
  - 2) zakładowa komisja koordynacyjna nowoutworzonej zakładowej organizacji koordynacyjnej w terminie 3 miesięcy od daty zarejestrowania jej przez Komisję Krajową,
  - 3) komisja zakładowa oraz zakładowa komisja koordynacyjna przed upływem bieżącej kadencji lub w przypadku, o którym mowa w § 40.
2. Wyborów dokonuje odpowiednio: zakładowe zebranie członków lub zakładowe zebranie delegatów - decyzję w tej sprawie podejmuje komisja zakładowa lub tymczasowa komisja zakładowa (chyba, że wcześniej zakładowe zebranie członków lub delegatów podjęło uchwałę w tej sprawie) lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów.
3. W terenowej organizacji międzyzakładowej, o której mowa w postanowieniach § 19 ust. 5 Statutu, wybory władzy wykonawczej mogą być, zgodnie z postanowieniami § 35 ust. 7 Statutu, przeprowadzone przez właściwy zarząd regionu, natomiast wybory władzy kontrolnej muszą być dokonane na ogólnie obowiązujących zasadach Ordynacji. Szczegółowa procedura wyborcza zawarta jest w postanowieniach §§ 41 - 46 Ordynacji.

§ 3

1. Komisja zakładowa, zakładowa komisja koordynacyjna lub tymczasowa komisja zakładowa w celu zorganizowania wyborów w organizacji zakładowej lub zakładowej organizacji koordynacyjnej może powołać zakładową komisję wyborczą, z zastrzeżeniem postanowień ust. 5 i sędować jej kompetencje związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów.
2. Sposób powołania i zakres kompetencji, o których mowa w ust. 1 oraz okres funkcjonowania zakładowej komisji wyborczej określa komisja zakładowa, zakładowa komisja koordynacyjna lub tymczasowa komisja zakładowa, informując o nich pozostałych członków Związku w komunikacie, w sposób przyjęty w zakładzie.
3. Skład zakładowej komisji wyborczej nie może być mniejszy niż trzy osoby.
4. Członkami zakładowej komisji wyborczej, z wyjątkiem zakładowej komisji wyborczej w organizacji terenowej, mogą być tylko członkowie jednostki organizacyjnej Związku dokonującej wyborów.
5. W przypadku dokonywania wyborów władzy wykonawczej przez zarząd regionu, międzyzakładową komisję wyborczą powołuje zarząd regionu. Członkami międzyzakładowej komisji wyborczej w organizacji terenowej mogą być także członkowie innych jednostek organizacyjnych Związku zarejestrowanych w danym regionie.

§ 4

1. Komisja zakładowa lub zakładowa komisja wyborcza:
  - 1) ustala kalendarz wyborczy,

- 2) przygotowuje wybory od strony organizacyjno-programowej,
  - 3) wyznacza okręgi wyborcze,
  - 4) przeprowadza wybory delegatów na zakładowe zebranie delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów w okręgach wyborczych,
  - 5) prowadzi rejestr pisemnie zgłoszonych kandydatów do władz zakładowych Związku,
  - 6) informuje, w sposób przyjęty w zakładzie, o zgłoszonych kandydaturach,
  - 7) nadzoruje wydawanie mandatów na zakładowe zebranie członków lub delegatów.
  - 8) powiadamia regionalną komisję wyborczą o terminie posiedzenia wyborczego, nie później niż 14 dni przed jego rozpoczęciem.
2. Przepisy ust. 1 pkt. 3 i 4 dotyczą organizacji zakładowych, w których wybiera się delegatów na zakładowe zebranie delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów.
  3. Zakładowa komisja wyborcza składa zakładowemu zebraniu członków lub delegatów sprawozdanie z dokonanych czynności.
  4. Zakładowa komisja koordynacyjna powiadamia Krajową Komisję Wyborczą o terminie posiedzenia wyborczego, nie później niż 14 dni przed jego rozpoczęciem.

Rozdział II

WYBORY DELEGATÓW NA ZAKŁADOWE ZEBRANIE DELEGATÓW ORAZ ZAKŁADOWE ZEBRANIE KOORDYNACYJNE DELEGATÓW

§ 5

1. Wybory delegatów na zakładowe zebranie delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów przeprowadza komisja zakładowa, tymczasowa komisja zakładowa, zakładowa komisja koordynacyjna lub zakładowa komisja wyborcza powołana na zasadach określonych w rozdziale I Ordynacji.
2. Delegatów wybiera się w okręgach wyborczych, które stanowią między innymi poszczególne jednostki organizacyjne zakładu pracy. W zakładowych organizacjach koordynacyjnych okręgami wyborczymi mogą być dotychczasowe organizacje zakładowe objęte jej działaniem. Okręgi wyborcze wyznacza komisja zakładowa, tymczasowa komisja zakładowa, zakładowa komisja koordynacyjna lub zakładowa komisja wyborcza.
3. Delegatów wybiera się proporcjonalnie do liczby członków Związku w danym okręgu wyborczym. Oznacza to, że komisja zakładowa, tymczasowa komisja zakładowa lub zakładowa komisja koordynacyjna określa klucz liczbowy, według którego wylicza się liczbę przypadających dla danego okręgu wyborczego miejsc mandatowych. Kluczem liczbowym jest określona liczba członków Związku – rozpoczęta lub pełna – przypadająca na każdy mandat delegata.

Przykład 1:

- 1) na każde rozpoczęte 10 członków przypada 1 mandat delegata - oznacza to, że w okręgu do 10 członków przypada 1 mandat, od 11 do 20 członków przypadają 2 mandaty itd.

Przykład 2:

- 2) na każde pełne 10 członków przypada 1 mandat delegata, oznacza to, że w okręgu do 9 członków nie przypada żaden mandat, od 10 do 19 członków przypada 1 mandat, od 20 do 29 przypadają 2 mandaty itd.

4. Liczba wybranych delegatów nie jest liczbą stałą, to znaczy, że w trakcie kadencji można przeprowadzić wybory uzupełniające. Wybory te przeprowadza się z zastosowaniem klucza liczbowego ustalonego na początku kadencji.

§ 6

Wyboru lub odwołania delegatów na zakładowe zebranie delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów dokonuje się zgodnie z postanowieniami zawartymi w Uchwale nr 1 XIX KZD oraz w rozdziale III Ordynacji z tym, że przy odwołaniu muszą być stosowane następujące zasady:

- 1) wniosek o odwołanie wraz z uzasadnieniem musi być złożony na piśmie,
- 2) termin posiedzenia władzy stanowiącej, na którym ma być przeprowadzone głosowanie o odwołanie, został podany zgodnie z wymogami § 10 Uchwały nr 1 XIX KZD,
- 3) wniosek dotyczący odwołania poszczególnych osób został zgłoszony przez członka władzy stanowiącej,
- 4) głosowanie jest tajne,
- 5) każdy z głosujących ma tylko dwie możliwości głosowania: za odwołaniem lub przeciw odwołaniu,
- 6) w głosowaniu wzięła udział, co najmniej połowa uprawnionych do głosowania,
- 7) głosów ważnych było więcej niż nieważnych,
- 8) wśród głosów ważnych było więcej głosów za odwołaniem niż przeciw odwołaniu.

§ 7

Wybory uzupełniające lub odwołania delegatów, o których mowa w § 6, przeprowadza się w terminie uzgodnionym z komisją zakładową, tymczasową komisją zakładową, zakładową komisją koordynacyjną lub zakładową komisją wyborczą.

Rozdział III

PORZĄDEK POSIEDZEŃ WYBORCZYCH W PODSTAWOWEJ JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ ZWIĄZKU Z WYJĄTKIEM WYBORÓW WŁADZY WYKONAWCZEJ W ORGANIZACJI TERENOWEJ ORAZ ZASADY WYBORCZE

§ 8

1. Zakładowe zebranie członków tworzą wszyscy członkowie danej organizacji zakładowej.
2. Zakładowe zebranie delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów tworzą delegaci wybrani zgodnie z postanowieniami rozdziału II Ordynacji.
3. Liczbą osób uprawnionych do głosowania na zebraniu jest liczba wszystkich członków organizacji zakładowej lub liczba wybranych w okręgach wyborczych delegatów, których mandat w danym momencie zachowuje ważność, bez uwzględnienia nieobsadzonych mandatów.

§ 9

1. Zakładowe zebranie członków lub delegatów oraz zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów w czasie posiedzenia wyborczego wybiera odpowiednio według kolejności:
  - 1) przewodniczącego komisji zakładowej lub zakładowej komisji koordynacyjnej,
  - 2) pozostałych członków komisji zakładowej lub zakładowej komisji koordynacyjnej,

- 3) członków zakładowej komisji rewizyjnej lub zakładowej koordynacyjnej komisji rewizyjnej,
2. Wybory muszą być przeprowadzone w odrębnych głosowaniach zgodnie z powyższą kolejnością. Oznacza to, że niedokonanie wyboru przewodniczącego komisji zakładowej lub zakładowej komisji koordynacyjnej uniemożliwia dokonanie pozostałych wyborów, a brak wyboru, co najmniej połowy z zaplanowanej liczby członków komisji zakładowej lub zakładowej komisji koordynacyjnej uniemożliwia wybór zakładowej komisji rewizyjnej lub zakładowej koordynacyjnej komisji rewizyjnej.
3. Ponadto zakładowe zebranie członków lub delegatów w czasie posiedzenia wyborczego wybiera:
  - 1) delegatów na walne zebranie delegatów regionu lub elektorów, jeżeli dana organizacja zakładowa nie stanowi samodzielnego okręgu wyborczego,
  - 2) delegatów na walne zebranie delegatów sekcji branżowej lub kongresu sekretariatu według zasad określonych przez radę sekcji lub sekretariatu.
4. Wybory na powyższe funkcje mogą być prowadzone równoległe z wyborami na funkcje wymienione w ust.1 pkt 2 i pkt 3.
5. Postanowienia ust. 3 pkt 1 dotyczą także zakładowego zebrania koordynacyjnego delegatów. Natomiast delegatów wymienionych w ust. 3 pkt 2 wybierają organizacje zakładowe tworzące ZOK.
6. Zakładowe zebranie członków lub delegatów oraz zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów może tworzyć listy rezerwowe na funkcje związkowe, z wyjątkiem funkcji przewodniczącego władzy wykonawczej.

§ 10

1. Posiedzenie wyborcze otwiera przewodniczący komisji zakładowej, zakładowej komisji koordynacyjnej, tymczasowej komisji zakładowej lub wyznaczony przez komisję jej członek. Otwierający proponuje porządek posiedzenia.
2. Porządek posiedzenia podlega zatwierdzeniu przez uprawnionych do głosowania. Głosowanie jest jawne, decyzja zapada zwykłą większością głosów.
3. Zakładowe zebranie członków lub delegatów oraz zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów wybiera odpowiednio przewodniczącego zakładowego zebrania członków lub delegatów lub zakładowego zebrania koordynacyjnego delegatów zwanego dalej przewodniczącym zebrania, protokółantów, członków komisji skrutacyjnej oraz członków innych komisji, zgodnie z regulaminem zebrania. Wyżej wymienione osoby mogą pełnić funkcje przez okres kadencji.
4. Przewodniczący zebrania nie musi być członkiem danej organizacji zakładowej lub ZOK, lecz musi być członkiem Związku.
5. Protokółanci i członkowie komisji skrutacyjnej nie muszą mieć biernego i czynnego prawa wyborczego, z tym, że członkowie komisji skrutacyjnej muszą być członkami Związku.
6. 6. Kandydatury na członków komisji skrutacyjnej, przewodniczącego zebrania i protokółantów zgłaszają osoby uprawnione do głosowania.

§ 11

Przewodniczący zebrania ma prawo udzielać i odbierać głos, czuwa nad przebiegiem posiedzenia i jego zgodnością z postanowieniami Statutu Związku, Ordynacji i regulaminu obrad.

§ 12

Protokółanci sporządzają protokół z przebiegu posiedzenia. Protokół winien rzetelnie odzwierciedlać rzeczywisty przebieg wyborów oraz odpowiadać wymogom określonym w Uchwale nr 1 XIX KZD. Protokół podpisują protokółanci i przewodniczący zebrania.

§ 13

1. Liczbę członków komisji skrutacyjnej ustala zakładowe zebranie członków lub delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów. Komisja liczy minimum trzech członków.
2. Do zadań komisji skrutacyjnej należy:
  - 1) stwierdzenie w protokole, w oparciu o listę obecności, czy w posiedzeniu uczestniczy, co najmniej połowa uprawnionych do głosowania,
  - 2) przygotowanie kart do głosowania,
  - 3) rejestrowanie kandydatów na listach wyborczych,
  - 4) wydawanie kart do głosowania i rejestrowanie tego faktu,
  - 5) zebranie głosów do urn wyborczych,
  - 6) ustalenie i podanie wyników głosowania,
  - 7) sporządzenie protokołów z głosowań, zgodnie z § 9 Uchwały nr 1 XIX KZD,
  - 8) zabezpieczenie kart do głosowania.

§ 14

Kandydować do władz Związku nie mogą członkowie komisji skrutacyjnej chyba, że z chwilą zgłoszenia ich kandydatur zrezygnują z członkostwa w komisji. Zakładowe zebranie członków lub delegatów dokonuje ponownego wyboru na zwolnione miejsce w komisji skrutacyjnej.

§ 15

Funkcji związkowych w podstawowej jednostce organizacyjnej Związku lub niższej jednostce organizacyjnej Związku, działającej u danego pracodawcy nie można łączyć ze stanowiskami i funkcjami określonymi w postanowieniach: § 47 ust. 3 oraz ust. 5 - 7 Statutu, § 12 Uchwały nr 1 XIX KZD oraz Uchwały KK nr 23/04 z późniejszymi zmianami. Kandydat, który nie spełnia tych wymogów, może być dopuszczony do wyborów pod warunkiem złożenia pisemnego oświadczenia o rezygnacji z pełnionych funkcji i stanowisk. Jeżeli zobowiązanie zawarte w oświadczeniu nie zostanie spełnione w ciągu 30 dni od daty wyborów - następuje zakończenie pełnienia funkcji związkowej z wyboru, który to fakt stwierdza odpowiednia władza wykonawcza, zgodnie z postanowieniami § 49 Statutu.

§ 16

1. Kandydatury zgłasza się pisemnie do komisji zakładowej, zakładowej komisji koordynacyjnej lub zakładowej komisji wyborczej oraz na posiedzeniu wyborczym w formie przyjętej w regulaminie posiedzenia.
2. Zgłoszenie pisemne kandydata powinno zawierać dane osobowe kandydata i podpis zgłaszającego członka Związku oraz zgodę kandydata na kandydowanie na określoną funkcję.
3. Zgłoszenie pisemne kandydata, korzystającego z biernego prawa wyborczego na podstawie postanowień § 50 ust. 2 pkt. 1 b Statutu musi być poparte, przez co najmniej 25%

uprawnionych do głosowania. Zbieranie podpisów popierających kandydaturę może być przeprowadzone zarówno przed jak i w trakcie zebrania wyborczego.

4. Warunkiem wpisania na listę kandydatów na funkcję delegata na walne zebranie delegatów regionu, na funkcję delegata na walne zebranie delegatów lub kongres branżowej oraz problemowej jednostki organizacyjnej Związku, a także elektorów (w przypadku łączonego okręgu wyborczego) jest dołączenie do pisemnego zgłoszenia czytelnie wypełnionej i podpisanej ankiety osobowej kandydata.
5. Nie ma wymogu ponownego wypełniania ankiety osobowej w przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1 Uchwały KK nr 11/09. W takim przypadku odpowiednio RKW lub KKW potwierdza, że kandydat spełnił już warunek opisany w ust. 4.
6. Zgłoszeni kandydaci mogą prowadzić kampanię wyborczą w zakładzie, w terminie określonym przez komisję zakładową, zakładową komisję koordynacyjną lub zakładową komisję wyborczą.
7. Po zakończeniu zgłaszania kandydatur na posiedzeniu wyborczym, przewodniczący zebrania zarządza głosowanie nad zamknięciem listy kandydatów. Głosowanie jest jawne, decyzje zapadają zwykłą większością głosów.

§ 17

1. Kandydaci mają prawo do prezentacji swojej działalności związkowej i społecznej oraz do odpowiadania na pytania uczestników posiedzenia.
2. Po ewentualnym dokonaniu prezentacji kandydatów, przewodniczący zebrania zarządza głosowanie.
3. Głosowanie przeprowadza się na specjalnie przygotowanych kartach do głosowania.
4. Przed przystąpieniem do głosowania przewodniczący komisji skrutacyjnej:
  - 1) przedstawia zebranych przedmiot, tryb i technikę głosowania,
  - 2) ustala, czy kandydaci wyrazili zgodę na kandydowanie, i czy nie wniesiono zastrzeżeń w stosunku do umieszczonych na liście kandydatów, a w przypadku wniesienia udokumentowanych zastrzeżeń przedstawia je zebranych.
5. Komisja skrutacyjna wydaje, osobom uprawnionym do głosowania, karty właściwe dla przeprowadzanego głosowania. Komisja skrutacyjna potwierdza fakt wydania kart, o których mowa wyżej, na liście obecności lub na karcie do głosowań tajnych albo sporządza protokół zawierający informację o liczbie wydanych kart.

§ 18

Głosem nieważnym jest głos:

- 1) niepozwalający w sposób jednoznaczny odczytać woli wyborcy, np. skreślenia, niewyraźne pismo, porwana kartka,
- 2) oddany na większą liczbę kandydatów niż liczba miejsc mandatowych,
- 3) oddany na karcie nieprzeznaczonej dla danego głosowania.

§ 19

Komisja skrutacyjna uznaje głosowanie za nieważne, jeżeli zostało przeprowadzone z naruszeniem Statutu Związku lub Ordynacji, a w szczególności, gdy:

- 1) liczba głosów ważnych jest mniejsza niż głosów nieważnych,

- 2) liczba oddanych głosów jest większa niż liczba uprawnionych do głosowania lub liczba wydanych kart do głosowania,
- 3) ze względów technicznych nie można ustalić wyników głosowania,
- 4) złamano zasadę tajności głosowania,
- 5) liczba wyjętych z urny kart do głosowania jest mniejsza niż połowa liczby członków lub delegatów uprawnionych do głosowania.

§ 20

Kartę do głosowania wypełnioną nieprawidłowo można, przed wrzuceniem do urny oraz przed ogłoszeniem zakończenia głosowania przez przewodniczącego zebrania, wymienić na czystą w komisji skrutacyjnej. Komisja skrutacyjna odnotowuje fakt wymiany karty w protokóle.

§ 21

1. Za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów ważnych oraz ponad połowę oddanych głosów ważnych i znaleźli się na miejscach mandatowych.
2. Jeżeli na ostatnim miejscu mandatowym znajduje się więcej osób z równą liczbą głosów przekraczających zarazem wymagany limit głosów (ponad połowę oddanych głosów ważnych), a liczba tych osób jest większa niż wolnych miejsc mandatowych, wówczas przeprowadza się głosowanie, w którym uczestniczą tylko ci kandydaci, którzy uzyskali równą liczbę głosów. Kolejność na liście ustala się w głosowaniu zwykłą większością głosów. Głosuje się na tylu kandydatów, ile jest wolnych miejsc mandatowych.

W przypadku gdyby te głosowania nie dały rozstrzygnięcia, o wyniku wyborów winny decydować wyniki osiągnięte przez poszczególnych kandydatów w poprzednich głosowaniach (w kolejności od ostatniego do pierwszego głosowania). Głosowania tego nie wlicza się do ustalonej liczby tur głosowań.

§ 22

Liczbę tur głosowań ustala zakładowe zebranie członków lub delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne członków delegatów.

§ 23

1. Jeżeli w głosowaniu nie zostały obsadzone wszystkie miejsca mandatowe, przewodniczący zebrania zarządza kolejno następne tury głosowań. W następnych turach głosowań biorą udział kandydaci, którzy spełniają łącznie następujące warunki:
  - brali udział w poprzedniej turze i nie zostali wybrani,
  - uzyskali kolejno największą liczbę głosów,Przy czym do każdej następnej tury przechodzą kandydaci w maksymalnej liczbie nieprzekraczającej dwukrotności nieobsadzonych miejsc mandatowych. Jeżeli na ostatnim miejscu w ten sposób wyznaczonym znajduje się więcej kandydatów z równą liczbą głosów, wówczas wszyscy oni przechodzą do następnej tury głosowań.
2. Jeśli w wyniku stosowania tej procedury okazałoby się, że w następnej turze głosowań mają uczestniczyć ci sami kandydaci, co poprzednio, wówczas do następnej tury nie przechodzi kandydat z najmniejszą liczbą głosów. Jeżeli nie można ustalić ostatniego ze względu na równą liczbę głosów, wówczas należy wziąć pod uwagę kolejno liczby głosów uzyskiwanych przez tych kandydatów w poprzednich głosowaniach (w kolejności od ostatniego do pierwszego głosowania). Jeśliby i to kryterium nie dawało rozstrzygnięcia, to wówczas wszyscy oni nie przechodzą do następnej tury głosowań.

§ 24

Jeżeli w głosowaniu brało udział nie więcej kandydatów, niż liczba nieobsadzonych miejsc mandatowych, a w wyniku głosowania żaden z kandydatów nie został wybrany, przewodniczący zebrania przerywa wybory (bez względu na liczbę przeprowadzonych tur głosowania) i zarządza otwarcie nowej listy kandydatów.

§ 25

1. Dla każdej listy wyborczej, oprócz wyborów przewodniczącego, można ustalić listę rezerwową. Na liście rezerwowej w pierwszej kolejności znajdują się ci kandydaci, którzy kandydowali do określonych funkcji związkowych będących przedmiotem głosowania i uzyskali w ostatniej turze ponad połowę głosów, lecz nie znaleźli się na miejscach mandatowych. O kolejności na liście rezerwowej decyduje liczba otrzymanych głosów w ostatniej turze wyborów. Przy równej liczbie głosów decyduje wynik z poprzednich tur głosowań w kolejności od przedostatniej do pierwszej. Jeżeli w ten sposób ustalenie kolejności na liście rezerwowej jest niemożliwe, trzeba przeprowadzić w tym celu odrębne głosowanie, w którym rozstrzygnięcie zapada zwykłą większością głosów przy dwóch kandydatach, a w przypadku większej liczby kandydatów należy przeprowadzić głosowanie ustalające ich kolejność.
2. Zakładowe zebranie członków lub delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów może utworzyć listę rezerwową także w wyniku odrębnych wyborów. W takim przypadku wybór listy rezerwowej odbywa się z zachowaniem reguł wyboru odpowiednich władz Związku, co oznacza między innymi, że wybrany kandydat musi uzyskać ponad połowę oddanych głosów ważnych w głosowaniu tajnym. Jeżeli w ten sposób ustalenie kolejności na liście rezerwowej jest niemożliwe, należy przeprowadzić głosowanie ustalające ich kolejność. Kandydaci, którzy znaleźli się na liście rezerwowej na mocy tej procedury, zajmują miejsca po kandydatach uzyskujących miejsca na liście rezerwowej zgodnie z postanowieniami ust. 1.

§ 26

Członek komisji zakładowej lub zakładowej komisji koordynacyjnej nie może być na liście rezerwowej odpowiednio komisji rewizyjnej lub zakładowej koordynacyjnej komisji rewizyjnej i odwrotnie.

§ 27

Po ogłoszeniu ostatecznych wyników głosowania przewodniczący zamyka posiedzenie, o ile porządek posiedzenia nie zawiera innych punktów.

§ 28

1. Zakładowe zebranie członków lub delegatów może podjąć decyzję o wyborze przez komisję zakładową ze swego składu prezydium. Decyzję w tej sprawie wraz z określeniem liczby członków prezydium podejmuje się w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów.
2. Zakładowe zebranie członków lub delegatów może upoważnić komisję zakładową do ustalenia liczby członków prezydium.

§ 29

Zastrzeżenia odnośnie wyborów na szczeblu zakładowym kieruje się do regionalnej komisji wyborczej, nie później niż w terminie 14 dni od daty zakończenia wyborów.

Rozdział IV

WYBORY PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI ZAKŁADOWEJ, PRZEWODNICZĄCEGO ZAKŁADOWEJ KOMISJI KOORDYNACYJNEJ, POZOSTAŁYCH CZŁONKÓW TYCH KOMISJI ORAZ ZAKŁADOWEJ KOMISJI REWIZYJNEJ I ZAKŁADOWEJ KOORDYNACYJNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ

§ 30

Postanowienia §§ 31 - 40 z zastrzeżeniem § 33 ust. 1 rozdziału IV, dotyczące zasad wyborczych władz organizacji zakładowej stosuje się odpowiednio do wyboru władz ZOK.

§ 31

Przy wyborze przewodniczącego komisji zakładowej stosuje się odpowiednio postanowienia poprzednich paragrafów. Jeżeli po wyczerpaniu ustalonej liczby tur głosowań,

z uwzględnieniem § 24, zakładowe zebranie członków lub delegatów nie dokonało wyboru przewodniczącego komisji zakładowej zgodnie z warunkami określonymi w § 21, wówczas otwiera się nową listę kandydatów.

§ 32

1. Nową listę, o której mowa w § 31, otwiera się na trwającym posiedzeniu lub, jeżeli zakładowe zebranie członków lub delegatów tak postanowi, na nowym posiedzeniu, które musi odbyć się nie później niż dwa tygodnie od zamknięcia posiedzenia, na którym nie dokonano wyboru.
2. Po otwarciu nowej listy przeprowadza się wybór przewodniczącego komisji zakładowej zgodnie z postanowieniami poprzednich paragrafów.

§ 33

1. Zakładowe zebranie członków lub delegatów może podjąć uchwałę o wejściu w skład komisji zakładowej przewodniczących władz wykonawczych jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 19 ust. 7 Statutu.
2. Komisja zakładowa liczy nie mniej niż trzech członków. Liczbę członków komisji zakładowej ustala zakładowe zebranie członków lub delegatów w głosowaniu jawnym, decyzja zapada zwykłą większością głosów.
3. W skład zakładowej komisji koordynacyjnej wchodzi: przewodniczący ZOK, pozostali członkowie zakładowej komisji koordynacyjnej wybrani przez zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów, oraz przewodniczący komisji zakładowych organizacji należących do danej ZOK.

§ 34

Jeżeli po wyczerpaniu ustalonej liczby tur nie zostaną obsadzone wszystkie miejsca mandatowe zgodnie z postanowieniami §§ 21 do 24, a wybranych zostało ponad połowę członków komisji zakładowej lub rewizyjnej, to pozostałe mandaty zostają nieobsadzone.

W takim przypadku wybrana komisja liczy tylu członków, ile mandatów zostało obsadzonych, ale w granicach określonych w § 33 i § 38 Ordynacji. Uzupełnienie składu komisji zakładowej lub rewizyjnej wymaga otwarcia nowej listy kandydatów i przeprowadzenia wyborów uzupełniających, co może nastąpić podczas trwającego posiedzenia lub na kolejnym posiedzeniu zakładowego zebrania członków lub delegatów.

§ 35

Wyboru wszystkich lub określonej liczby członków komisji zakładowej lub rewizyjnej można dokonywać z zastosowaniem list cząstkowych. Liczbę przypadających mandatów dla poszczególnych jednostek organizacyjnych Związku funkcjonujących w organizacji zakładowej określa się proporcjonalnie do liczby członków Związku zrzeszonych w tych jednostkach.

§ 36

Komisja zakładowa może wybrać ze swojego grona prezydium. Decyzję w tej sprawie, wraz z określeniem liczby członków prezydium, podejmuje zakładowe zebranie członków lub delegatów w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów. Zakładowe zebranie członków lub delegatów może upoważnić komisję zakładową do ustalenia liczby członków prezydium.

§ 37

1. Wyboru członków prezydium dokonuje się spośród członków komisji zakładowej w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów. Kandydatów na członków prezydium, z jednoczesnym określeniem wyodrębnionych funkcji dla poszczególnych kandydatów, w tym zastępcy przewodniczącego, sekretarza, skarbnika proponuje przewodniczący komisji zakładowej, a wyboru dokonuje komisja zakładowa. Każdy wniosek jest przedmiotem oddzielnego głosowania, ale wszystkie te wnioski mogą być głosowane na jednej karcie.
2. Przewodniczący komisji zakładowej jest jednocześnie przewodniczącym prezydium komisji zakładowej, zgodnie z postanowieniem § 42 ust. 3 Statutu.
3. Odwołanie członka prezydium następuje na takich samych zasadach jak wybór, co oznacza między innymi, że wniosek o odwołanie może postawić wyłącznie przewodniczący komisji zakładowej. Zakończenie członkostwa w prezydium komisji zakładowej następuje na zasadach ogólnych z tym, że zakończenie członkostwa w komisji zakładowej stanowi jednocześnie zakończenie członkostwa w prezydium komisji zakładowej.

§ 38

1. Zakładowa komisja rewizyjna liczy nie mniej niż trzech członków. Liczbę członków komisji ustala zakładowe zebranie członków lub delegatów.
2. Członek zakładowej komisji rewizyjnej nie może być jednocześnie członkiem komisji zakładowej.
3. Przewodniczącego zakładowej komisji rewizyjnej wybierają jej członkowie w głosowaniu tajnym. Wybór jest ważny po uzyskaniu ponad połowy ważnych głosów. Zakładowa komisja rewizyjna może również wybrać ze swego grona prezydium według takich samych zasad, jakie stosuje się przy wyborze prezydium komisji zakładowej.

§ 39

W przypadku utraty ważności mandatu członka komisji zakładowej lub rewizyjnej w trakcie kadencji, skład komisji zakładowej lub rewizyjnej uzupełnia się kolejno osobami z odpowiedniej listy rezerwowej, o ile taka istnieje.

§ 40

1. Obowiązek zorganizowania wyborów uzupełniających do komisji zakładowej lub zakładowej komisji rewizyjnej zachodzi wówczas, gdy liczba członków komisji zakładowej lub zakładowej komisji rewizyjnej, mimo uzupełnienia z listy rezerwowej, spadnie poniżej połowy ustalonej liczby.
2. Obowiązek wyborów uzupełniających istnieje zawsze w przypadku wygaśnięcia mandatu przewodniczącego komisji zakładowej.

3. Wybory uzupełniające, o których mowa w ust. 1 i 2, przeprowadza się najpóźniej w terminie jednego miesiąca od daty powstania takiej sytuacji.

Rozdział V

WYBORY WŁADZ ORGANIZACJI TERENOWEJ

§ 41

Na podstawie postanowień § 19 ust. 5, § 20 ust. 2 i § 35 ust. 7 Statutu, postanowień Uchwały nr 6 XVII KZD oraz Uchwały nr 1 XIX KZD, wybory w organizacji terenowej winny być przeprowadzane zgodnie z zasadami ujętymi w §§ 42 – 46.

§ 42

1. Właściwy zarząd regionu, po konsultacji ze wszystkimi członkami nowo powstającej organizacji terenowej, może dokonać wyboru tymczasowej komisji międzyzakładowej – niekoniecznie spośród członków tej organizacji. Wybór dokonywany jest z zachowaniem obowiązujących w Związku zasad wyborczych, zawartych w postanowieniach § 50 ust. 2 pkt. 2 – 7 Statutu.
2. W przypadku, kiedy co najmniej 1/5 członków założycieli nie wyrazi zgody na wybór wspomnianej wyżej komisji przez zarząd regionu, wówczas jej wybór musi się odbyć na ogólnie obowiązujących zasadach zawartych w Ordynacji.

§ 43

1. Wyboru statutowych władz organizacji terenowej dokonuje się, zgodnie z § 20 ust. 3 Statutu, w ciągu 3 miesięcy od daty zarejestrowania organizacji terenowej przez zarząd regionu.
2. Wyboru statutowych władz organizacji terenowej może dokonać międzyzakładowe zebranie członków lub delegatów, zgodnie z postanowieniami §§ 8 – 29.
3. Wyboru przewodniczącego oraz pozostałych członków komisji międzyzakładowej może dokonać zarząd regionu – niekoniecznie spośród członków danej organizacji terenowej. Oznacza to, że przewodniczącym lub członkiem komisji międzyzakładowej może być członek Związku zrzeszony w innej podstawowej jednostce organizacyjnej Związku, zarejestrowanej w danym regionie.

§ 44

Wyboru przewodniczącego oraz pozostałych członków komisji międzyzakładowej, o których mowa w § 43 ust. 3, zarząd regionu może dokonać, zgodnie z określoną poniżej procedurą:

- 1) zarząd regionu może rozpocząć przygotowania do wyboru po spełnieniu, co najmniej jednego z warunków:
  - a) brak zainteresowania członków danej organizacji wyborem statutowych władz,
  - b) brak możliwości zwołania posiedzenia wyborczego międzyzakładowego zebrania członków lub delegatów,
  - c) jeżeli do zarządu regionu wpłynie wnioski o przeprowadzenie przez zarząd regionu wyboru przewodniczącego oraz pozostałych członków komisji międzyzakładowej, mający poparcie, co najmniej 1/5 członków tej organizacji. Wniosek, o którym mowa wyżej, powinien precyzyjnie określać, jakiego wyboru dotyczy:
    - tylko przewodniczącego komisji międzyzakładowej;
    - przewodniczącego oraz części członków komisji międzyzakładowej;

- przewodniczącego i wszystkich pozostałych członków komisji międzyzakładowej;
- 2) zarząd regionu informuje wszystkich członków organizacji terenowej o zaistnieniu sytuacji spełniającej jeden z warunków, o których mowa w pkt. 1 - uprawniających zarząd regionu do wyboru jej władz wykonawczych w całości lub części. Członkowie zainteresowanej organizacji terenowej mają prawo, w terminie określonym przez zarząd regionu, nie krótszym jednak niż 7 dni, zgłosić sprzeciw wobec proponowanej procedury wyborczej. Sprzeciw, co najmniej 1/5 członków organizacji terenowej powoduje konieczność przeprowadzenia wyborów władz wykonawczych na ogólnie obowiązujących zasadach zawartych w Ordynacji;
- 3) brak sprzeciwu, o którym mowa w pkt. 2, uprawnia zarząd regionu do rozpoczęcia procedury wyborczej:
  - a) przeprowadzenia konsultacji z członkami organizacji terenowej dotyczących liczebności komisji międzyzakładowej oraz kandydatów na poszczególne funkcje w komisji międzyzakładowej,
  - b) poinformowania wszystkich członków tej organizacji o liście kandydatów i terminie wyborów.
- 4) wyboru władzy wykonawczej organizacji terenowej w całości lub części dokonuje zarząd regionu z zachowaniem obowiązujących w Związku zasad wyborczych zawartych w postanowieniach § 50 ust. 2 pkt. 2 – 7 Statutu.

§ 45

Uprawnienie zarządu regionu do wyboru władzy wykonawczej nie ma zastosowania przy wyborze władzy kontrolnej (komisji rewizyjnej). Wyboru członków komisji rewizyjnej organizacji terenowej dokonuje się na ogólnie obowiązujących zasadach, zawartych w Ordynacji.

§ 46

1. W trakcie trwania kadencji władz organizacji terenowej, członkom tej organizacji przysługuje prawo do złożenia wniosku o zakończenie pełnienia funkcji przez osoby wybrane do władz przez zarząd regionu i przeprowadzenie wyborów na zwolnione miejsca mandatowe przez międzyzakładowe zebranie członków lub delegatów. Wniosek taki mający poparcie, co najmniej 1/5 członków terenowej organizacji, zobowiązuje zarząd regionu do zwołania posiedzenia wyborczego międzyzakładowego zebrania członków lub delegatów organizacji terenowej i nadzoru nad przeprowadzeniem wyborów na wakujące miejsca mandatowe we władzach wykonawczych tej organizacji, na ogólnie obowiązujących zasadach zawartych w Ordynacji.
2. Dotychczasowi członkowie władzy wykonawczej tej organizacji terenowej przestają pełnić swoje funkcje z chwilą dokonania wyborów, o których mowa w ust. 1.

Rozdział VI

WYBORY PRZEWODNICZĄCEGO ORAZ POZOSTAŁYCH CZŁONKÓW KOMISJI WYDZIAŁOWEJ, ODDZIAŁOWEJ, PODZAKŁADOWEJ LUB KOŁA

§ 47

Do wyborów przewodniczącego i pozostałych członków komisji wydziałowej lub przewodniczącego koła i pozostałych członków komisji koła, do której nie stosuje się wymogów § 33 ust.2 (komisja koła może liczyć mniej niż 3 osoby), stosuje się odpowiednio postanowienia Uchwały nr 1 XIX KZD oraz rozdziałów III, IV i VII Ordynacji.

§ 48

Wybory w organizacjach wydziałowych lub kołach mogą być jednocześnie wyborami na listy cząstkowe, zgodnie z § 5 Uchwały nr 1 XIX KZD i § 35 Ordynacji.

§ 49

Wybory, o których mowa w §§ 47 i 48, odbywają się w terminie uzgodnionym z komisją zakładową, tymczasową komisją zakładową lub zakładową komisją wyborczą.

Rozdział VII

WYBORY POZA ZEBRANIEM (Z URNA)

§ 50

Postanowienia rozdziału VII dotyczą zasad wyborczych władz organizacji zakładowej. Postanowienia te stosuje się odpowiednio do wyboru władz innych podstawowych jednostek organizacyjnych Związku (organizacji międzyzakładowej i ZOK) oraz niższych jednostek organizacyjnych zarejestrowanych w innym regionie niż ich macierzysta podstawowa jednostka organizacyjna Związku, z zastrzeżeniem § 51 ust. 2.

§ 51

1. Zarząd regionu lub uprawniona przez niego do tych czynności regionalna komisja wyborcza w szczególnych przypadkach, np. gdy specyfika zakładu pracy uniemożliwia zwołania zakładowego zebrania członków lub delegatów, może wydać zgodę na przeprowadzenie wyborów poza posiedzeniem zakładowego zebrania członków lub delegatów na wymienione w § 9 Ordynacji funkcje związkowe, na zasadach określonych w niniejszym rozdziale Ordynacji.
2. Decyzję wyrażającą zgodę na przeprowadzenie wyborów delegatów na zakładowe zebranie delegatów oraz władz niższych jednostek organizacyjnych podstawowych jednostek organizacyjnych Związku, z zastrzeżeniem postanowień § 50, z zastosowaniem postanowień niniejszego rozdziału Ordynacji, podejmuje odpowiednia komisja zakładowa.
3. Wybory poza posiedzeniem zakładowego zebrania członków lub delegatów bez zgody zarządu regionu lub uprawnionej przez niego regionalnej komisji wyborczej, z wyjątkiem postanowień ust. 2, nie mogą być uznane za ważne.

§ 52

Wybory przewodniczącego komisji zakładowej, pozostałych członków komisji zakładowej, zakładowej komisji rewizyjnej, elektorów lub delegatów na walne zebranie delegatów regionu, o których mowa w rozdziale VIII, §§ 72 - 77 oraz delegatów do sekcji branżowej, po spełnieniu warunku § 81, dokonuje się poza posiedzeniem zakładowego zebrania członków lub delegatów.

§ 53

W przypadku braku możliwości odbycia zakładowego zebrania członków lub delegatów uchwałę o przystąpieniu do regionalnej sekcji branżowej podejmuje się w drodze referendum poprzedzającego wybór delegatów do sekcji. Wynik referendum, gdy udział w nim wzięła, co najmniej połowa członków organizacji zakładowej, a większość z biorących udział w referendum wypowiedziała się za przystąpieniem do sekcji, upoważnia organizację zakładową do wyboru delegatów na WZD sekcji lub kongres sekretariatu.

§ 54

Liczbę członków komisji zakładowej i zakładowej komisji rewizyjnej proponuje komisja zakładowa kończąca kadencję lub tymczasowa komisja zakładowa. Liczbę członków komisji zakładowej i zakładowej komisji rewizyjnej ustala się w drodze głosowania (referendum) zgodnie z §§ 33 i 38. Wynik głosowania jest ważny, gdy w głosowaniu wzięła udział, co najmniej połowa członków organizacji zakładowej. Wynik ustala się zwykłą większością głosów.

§ 55

Klucz liczbowy do wyboru delegatów na walne zebranie delegatów regionu oraz delegatów do sekcji branżowej lub sekretariatu branżowego określają odpowiednio zarząd regionu oraz rada sekcji lub sekretariatu (§§ 73 i 81).

§ 56

W celu przeprowadzenia wyborów powołuje się komisję wyborczą liczącą nie mniej niż trzech członków. Decyzję w tej sprawie, określając zarazem liczebność komisji wyborczej, podejmuje komisja zakładowa kończąca kadencję lub tymczasowa komisja zakładowa.

§ 57

Zadaniem komisji wyborczej jest:

- 1) poinformowanie członków danej jednostki organizacyjnej Związku o przeprowadzanych wyborach, zasadach wyborczych oraz kalendarium wyborczym w taki sposób, by informacja dotarła do wszystkich członków (np. na tablicach informacyjnych we wszystkich jednostkach organizacyjnych zakładu pracy zatrudniających członków danej jednostki organizacyjnej Związku),
- 2) zbieranie pisemnych zgłoszeń kandydatów na poszczególne funkcje we władzy wykonawczej i kontrolnej oraz pisemnych zgłoszeń wraz z ankietami osobowymi kandydatów na delegatów lub elektorów na walne zebranie delegatów regionu i sekcji lub sekretariatu branżowego, o ile członkowie Związku tak zadecydują (§§ 52 i 53), przez okres nie krótszy jednak niż 7 dni, licząc od dnia poinformowania członków Związku o wyborach,
- 3) sporządzenie list kandydatów na poszczególne funkcje związkowe, wywieszenie tych list na tablicach informacyjnych, co najmniej na trzy dni robocze przed terminem wyborów. W razie zastrzeżeń do kandydata lub kandydatów, komisja wyborcza niezwłocznie informuje o tych zastrzeżeniach wszystkich członków danej jednostki organizacyjnej Związku,
- 4) sporządzenie kart do głosowania zawierających nazwiska wszystkich kandydatów na poszczególne funkcje związkowe. Kolejność umieszczenia nazwisk kandydatów na kartkach do głosowania jest alfabetyczna,
- 5) przygotowanie urny wyborczej, którą należy komisyjnie zaplombować,
- 6) sporządzenie listy osób uprawnionych do głosowania, czyli wszystkich członków danej jednostki organizacyjnej i wyznaczenie godzin i miejsc lub miejsca wystawienia urny we wcześniej uzgodnionym terminie wyborów,
- 7) powołanie komisji skrutacyjnej w liczbie nie mniejszej niż trzech członków. W skład komisji skrutacyjnej mogą wchodzić członkowie komisji wyborczej,
- 8) przeprowadzenie wyborów. Przy wystawionej urnie musi być przez cały czas, co najmniej dwóch członków komisji skrutacyjnej.

§ 58

Kandydatów zgłasza się na piśmie. Pisemne zgłoszenie musi zawierać dane osobowe kandydata, funkcję związkową, na którą jest zgłaszany, podpis zgłaszającego oraz zgodę kandydata na kandydowanie. Do pisemnego zgłoszenia na delegatów lub elektorów na wal-

ne zebranie delegatów regionu i sekcji lub sekretariatu branżowego musi być dołączona ankietna osobowa kandydata. Liczba kandydatów nie jest ograniczona.

§ 59

Kandydatem do władz danej jednostki organizacyjnej Związku może być każdy członek tej jednostki organizacyjnej. Kandydaci zajmujący stanowiska wymienione w § 47 ust 3, 5 i 7 Statutu, przed wpisaniem ich na listę kandydatów muszą złożyć pisemne oświadczenie, w którym stwierdzą, że w przypadku wybrania ich do władz związkowych zrezygnują z dotychczas zajmowanych stanowisk (funkcji).

§ 60

Jeżeli w trakcie przyjmowania wniosków okaże się, że członek komisji skrutacyjnej wyraził zgodę na kandydowanie do władz związkowych, musi on zrezygnować z prac w tej komisji, a na jego miejsce należy wybrać innego członka komisji skrutacyjnej.

§ 61

1. Głosowania są tajne.
2. Każdy z głosujących potwierdza własnoręcznym podpisem fakt otrzymania kartki do głosowania.
3. Wymiana źle wypełnionej kartki do głosowania może nastąpić na zasadzie określonej w § 20 Ordynacji.

§ 62

Wybory są ważne, jeżeli uczestniczyła w nich, co najmniej połowa członków danej jednostki organizacyjnej Związku, z uwzględnieniem postanowień § 19.

§ 63

Głosować należy na tylu kandydatów, ile jest miejsc mandatowych przewidzianych do obsadzenia w wyborach. Głosowanie na większą liczbę kandydatów powoduje nieważność głosu. Nazwiska osób nieumieszczone na listach kandydatów nie mogą być wpisane na karty wyborcze. Wpisanie takiego nazwiska powoduje unieważnienie głosu.

§ 64

Po zakończeniu wyborów komisja wyborcza sporządza protokół sumujący liczbę członków Związku, którzy wzięli udział w wyborach. Protokół sporządza się na podstawie podpisów umieszczonych na liście uprawnionych do głosowania, to jest wszystkich członków danej jednostki organizacyjnej.

§ 65

Komisja wyborcza bezpośrednio po zakończeniu głosowania przekazuje komisji skrutacyjnej urnę z głosami.

§ 66

Komisja skrutacyjna oblicza wyniki głosowania i sporządza protokół, szeregując kandydatów według liczby oddanych głosów ważnych, zaczynając od kandydata, który tych głosów otrzymał najwięcej.

§ 67

1. Wybrani do władz związkowych zostają ci kandydaci, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) zdobędą ponad połowę ważnych głosów,
  - 2) znajdują się na liście sporządzonej po wyborach przez komisję skrutacyjną na miejscu nie dalszym niż liczba miejsc przeznaczonych do obsadzenia funkcji związkowej (miejsca mandatowe), o którą kandydat się ubiegał.
2. W przypadku zaistnienia okoliczności określonych w § 21 ust. 2 postępowanie jest analogiczne.

§ 68

1. Drugą turę wyborów zarządza się, jeżeli:
  - 1) żaden z kandydatów na funkcję przewodniczącego komisji zakładowej nie uzyskał ponad połowy oddanych ważnych głosów
  - 2) w pierwszej turze wyborów nie obsadzono wszystkich funkcji, ponieważ nie wszyscy kandydaci, którzy znaleźli się na miejscach mandatowych, zdobyli odpowiednią liczbę ważnych głosów,
2. W drugiej lub kolejnej turze wyborów biorą udział kandydaci, którzy spełniają łącznie następujące warunki:
  - 1) brali udział w poprzedniej turze i nie zostali wybrani,
  - 2) uzyskali kolejno największą liczbę głosów,przy czym do następnej tury przechodzą kandydaci w maksymalnej liczbie nieprzekraczającej dwukrotności nieobsadzonych miejsc mandatowych. Jeżeli na ostatnim miejscu w ten sposób wyznaczonym znajduje się więcej kandydatów z równą liczbą głosów, wówczas wszyscy oni przechodzą do następnej tury głosowań
3. W sytuacjach wątpliwych stosuje się analogicznie § 23 ust. 2.

§ 69

1. Wybory poza zebraniem można przeprowadzić metodą umożliwiającą przeprowadzenie odpowiednich głosowań na jednej kartce. Warunkiem takiego głosowania jest oświadczenie kandydatów na poszczególne funkcje, że w przypadku nieuzyskania mandatu na funkcję, o którą się ubiegają, nie zamierzają kandydować na inne funkcje we władzach tej organizacji.
2. Jeśli wybory prowadzone tą metodą nie dadzą rozstrzygnięcia, należy przeprowadzić następną turę głosowania.

§ 70

1. Po zakończeniu wyborów komisja skrutacyjna sporządza protokół z wynikami wyborów.
2. Komisja wyborcza zabezpiecza protokoły komisji wyborczej, komisji skrutacyjnej, listę uprawnionych do głosowania wraz z podpisami i kartki wyborcze oraz kopie ogłoszeń wyborczych z tablic informacyjnych.

§ 71

Komisja wyborcza informuje członków Związku o wynikach wyborów oraz przekazuje kopie protokołów do regionalnej komisji wyborczej.

Rozdział VIII

WYBORY DELEGATÓW NA WALNE ZEBRANIE DELEGATÓW REGIONU

§ 72

Wybory delegatów na walne zebranie delegatów regionu ogłasza zarząd regionu, powierzając kierowanie wyborami powołanej przez siebie regionalnej komisji wyborczej.

§ 73

Zarząd regionu podejmuje uchwałę o obowiązującym na czas kadencji kluczu liczbowym, określającym tabelaryczną zależność liczby wybieranych delegatów na WZD regionu od liczby członków Związku w okręgu wyborczym. Powyższa uchwała musi określać:

- 1) liczbę członków Związku (rozpoczętą lub pełną) przypadającą na każdy mandat delegata z uwzględnieniem punktu 2;
- 2) minimalną wielkość okręgu wyborczego przez określenie minimalnej liczby członków Związku tworzących okręg. Minimalna wielkość okręgu nie może być mniejsza niż połowa (50%) liczby członków Związku przypadających na jeden mandat delegata określonej w punkcie 1;
- 3) klucz liczbowy, według którego wybierani będą elektorzy na zebrania wyborcze w okręgach łączonych. Klucz liczbowy jest jednakowy dla całego regionu;
- 4) terminy rejestracji przez regionalną komisję wyborczą protokołów z wyborów elektorów na zebrania wyborcze w okręgach łączonych oraz protokołów z wyborów delegatów na walne zebranie delegatów regionu. Termin rejestracji protokołów z wyboru elektorów, o których mowa wyżej, powinien być krótszy, o co najmniej 14 dni od terminu rejestracji protokołów z wyboru delegatów na WZD regionu.

§ 74

1. Delegatów na walne zebranie delegatów regionu wybiera się w okręgu naturalnym lub okręgu łączonym.
2. Okręg wyborczy naturalny stanowi podstawowa jednostka organizacyjna Związku lub zarejestrowana w danym regionie niższa jednostka organizacyjna podstawowej jednostki organizacyjnej, zarejestrowanej w innym regionie, której liczba członków jest nie mniejsza od minimalnej wielkości okręgu, określonej przez zarząd regionu (§ 73 pkt 2).
3. Okręg wyborczy łączony tworzą podstawowe jednostki organizacyjne Związku lub zarejestrowane w danym regionie niższe jednostki organizacyjne podstawowych jednostek organizacyjnych zarejestrowanych w innych regionach, które nie spełniają warunków określonych w § 73 pkt 2, a przez połączenie osiągają minimalną wielkość okręgu wyborczego. W skład okręgu łączonego nie mogą wchodzić jednostki organizacyjne Związku spełniające warunki okręgu naturalnego.
4. Wyboru delegatów, o których mowa w ust. 1, w okręgu naturalnym dokonuje odpowiednio:
  - 1) zakładowe zebranie członków lub delegatów,
  - 2) zakładowe koordynacyjne zebranie delegatów,
  - 3) zebranie członków lub delegatów zarejestrowanej w danym regionie niższej jednostki organizacyjnej podstawowej jednostki organizacyjnej.
5. Wyboru delegatów, o których mowa w ust. 1, w okręgu łączonym dokonuje zebranie elektorów reprezentujących organizacje wymienione w ust. 3, którzy zostali wybrani przez zebranie członków lub delegatów tych organizacji.

§ 75

Utworzenie okręgów wyborczych łączonych następuje po uprzednim zarejestrowaniu w regionalnej komisji wyborczej protokołów z wyborów elektorów:

- 1) w drodze dobrowolnego porozumienia pomiędzy jednostkami organizacyjnymi uprawnionymi do tworzenia okręgu łączonego. Porozumienie to wymaga pisemnego zgłoszenia tego faktu w regionalnej komisji wyborczej w terminie określonym przez zarząd regionu lub regionalną komisję wyborczą,
- 2) na podstawie decyzji regionalnej komisji wyborczej po upływie terminu wymienionego w punkcie 1.

§ 76

1. W okręgu wyborczym łączonym, wybory delegatów na walne zebranie delegatów regionu przeprowadza wybrana przez elektorów komisja skrutacyjna.
2. Wyboru lub odwołania elektorów na zebranie wyborcze w okręgu wyborczym łączonym oraz delegatów na walne zebranie delegatów regionu dokonuje się na zasadach określonych w Uchwale nr 1 XIX KZD oraz w rozdziale III Ordynacji z uwzględnieniem postanowień niniejszego rozdziału.

§ 77

1. Organizacja wydziałowa zarejestrowana w innym regionie, niż podstawowa jednostka organizacyjna, której jest częścią, uprawniona jest do wyboru delegatów na walne zebranie delegatów regionu, w którym jest zarejestrowana, po spełnieniu następujących warunków:
  - a) regulamin określający wewnętrzną strukturę podstawowej jednostki organizacyjnej Związku przewiduje wybór delegatów na WZD regionu przez wydziałowe zebranie członków (delegatów) w regionie, w którym jest zarejestrowana;
  - b) władza wykonawcza podstawowej jednostki organizacyjnej Związku zgłosiła regionalnej komisji wyborczej decyzję o wyborach delegatów na WZD regionu w innych regionach wraz z wykazem organizacji wydziałowych zarejestrowanych w innych regionach oraz liczbą zrzeszonych w nich członkach Związku.
2. Do liczby członków Związku podstawowej jednostki organizacyjnej Związku uprawnionych do wyboru delegatów na WZD regionu nie wlicza się liczby członków wszystkich organizacji wydziałowych stanowiących okręgi wyborcze w innych regionach.
3. Delegaci na zebranie delegatów podstawowej jednostki organizacyjnej Związku reprezentujący organizacje wydziałowe stanowiące okręgi wyborcze w innych regionach nie posiadają biernego i czynnego prawa wyborczego przy dokonywaniu wyborów delegatów na WZD regionu przez zakładowe zebranie delegatów. W tym głosowaniu liczba uprawnionych do udziału w zakładowym lub międzyzakładowym zebraniu delegatów pomniejszona jest o liczbę delegatów, o których mowa wyżej.
4. Organizacje wydziałowe, o których mowa wyżej działające na terenie jednego regionu stanowią jeden okręg wyborczy uprawniony do wyboru delegatów na WZD regionu lub elektorów, o których mowa w § 74 ust. 5.
5. Postanowienia niniejszego paragrafu dotyczące organizacji wydziałowych stosuje się odpowiednio przy wyborze delegatów na WZD regionu przez organizacje oddziałowe, podzakładowe oraz organizacje zakładowe będące wewnętrznymi jednostkami organizacyjnymi ZOK.

§ 78

1. Regionalna komisja wyborcza weryfikując dokumenty z wyboru na funkcję delegata na walne zebranie delegatów regionu, sprawdza także ankietę osobową kandydata. Brak czytelnie wypełnionej i podpisanej ankiety osobowej uniemożliwia stwierdzenie ważności wyboru na funkcję delegata na walne zebranie delegatów regionu.
2. Nie ma wymogu ponownego wypełniania ankiety osobowej w przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1 Uchwały KK nr /09. W takim przypadku wystarcza potwierdzenie przez - odpowiednio RKW lub KKW, że kandydat wypełnił już ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.
3. Regionalna komisja wyborcza prowadzi rejestr delegatów na WZD regionu, sporządza protokół ustalający liczbę uprawnionych do udziału w WZD regionu delegatów. Liczba ta stanowi podstawę do ustalenia prawomocności obrad WZD regionu.

Rozdział IX

WYBORY DELEGATÓW NA WALNE ZEBRANIE DELEGATÓW SEKCJI LUB KONGRES SEKRETARIATU BRANŻOWEGO

§ 79

1. Przepisy tego rozdziału dotyczą tylko tych organizacji zakładowych oraz niższych jednostek organizacyjnych podstawowych jednostek organizacyjnych Związku, zgodnie z postanowieniami § 27 ust.1 pkt 2 Statutu, których władza stanowiąca podjęła uchwałę o złożeniu akcesu do branżowej jednostki organizacyjnej Związku.
2. Decyzję o przystąpieniu do branżowej jednostki organizacyjnej Związku podejmuje stosowną uchwałą władza stanowiąca podstawowej jednostki organizacyjnej Związku.
3. W przypadku, gdy w regionie nie funkcjonuje sekcja danej branży, dopuszczalne jest przystąpienie bezpośrednio do sekcji krajowej, o ile regulamin tej sekcji dopuszcza taką możliwość.
4. W przypadku, gdy w regionie nie funkcjonuje sekcja danej branży, dopuszczalne jest przystąpienie bezpośrednio do regionalnego sekretariatu branżowego, o ile regulamin tego sekretariatu dopuszcza taką możliwość.
5. Niższe jednostki organizacyjne organizacji zakładowych i międzyzakładowych nienależących do żadnej regionalnej lub krajowej sekcji branżowej mogą należeć do różnych sekcji branżowych, lecz każda z niższych jednostek organizacyjnych może należeć tylko do jednej sekcji branżowej. Uchwałę w tej sprawie podejmuje władza stanowiąca podstawowej jednostki organizacyjnej Związku.

§ 80

Termin wyborów delegatów na walne zebranie delegatów sekcji lub kongres sekretariatu ustala rada sekcji lub sekretariatu, zgodnie z kalendarzem wyborczym uchwalonym przez Komisję Krajową.

§ 81

Rada sekcji lub sekretariatu podejmuje uchwałę o obowiązującym na czas kadencji kluczu liczbowym, określającym tabelaryczną zależność liczby wybieranych delegatów na WZD sekcji lub kongres sekretariatu od liczby członków Związku w okręgu wyborczym. Powszechna uchwała musi ujmować:

- 1) liczbę członków Związku (rozpoczętą lub pełną) przypadającą na każdy mandat delegata z uwzględnieniem punktu 2.

- 2) minimalną wielkość okręgu wyborczego poprzez określenie minimalnej liczby członków Związku tworzących okręg. W branżowych jednostkach organizacyjnych minimalna wielkość okręgu może być mniejsza niż połowa liczby członków Związku przypadających na jeden mandat delegata.

§ 82

1. Zakładowe zebranie członków lub delegatów, a w niższych jednostkach podstawowych jednostek organizacyjnych Związku odpowiednia władza stanowiąca, zgodnie z postanowieniami § 34 ust. 7 Statutu, wybiera delegatów na walne zebranie delegatów sekcji według zasad określonych przez radę sekcji w § 81.
2. W przypadku regionalnego sekretariatu branżowego bezpośrednio zrzeszającego organizacje zakładowe oraz niższe jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 1, władza stanowiąca tych jednostek wybiera delegatów na kongres sekretariatu według zasad określonych przez radę sekretariatu w § 81.
3. Funkcję delegata można pełnić będąc zarazem członkiem władz związkowych wszystkich szczebli (komisja zakładowa, zarząd regionu, rada sekcji lub sekretariatu, Komisja Krajowa i odpowiednio komisje rewizyjne).

§ 83

1. Wyboru delegatów na walne zebranie delegatów regionalnej sekcji lub na walne zebranie delegatów krajowej sekcji, jeżeli organizacja zakładowa lub niższa jednostka organizacyjna podstawowej jednostki organizacyjnej Związku należy do niej bezpośrednio, dokonuje się analogicznie jak delegatów na walne zebranie delegatów regionu.
2. Regionalna komisja wyborcza weryfikując dokumenty z wyboru na funkcję delegata na walne zebranie delegatów lub kongres branżowej oraz problemowej jednostki organizacyjnej Związku, sprawdza także ankietę osobową kandydata. Brak czytelnie wypełnionej i podpisanej ankiety osobowej uniemożliwia stwierdzenie ważności wyboru na funkcję delegata na walne zebranie delegatów lub kongres branżowej oraz problemowej jednostki organizacyjnej Związku.
3. Nie ma wymogu ponownego wypełniania ankiety osobowej w przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1 Uchwały KK nr 11/09. W takim przypadku wystarcza potwierdzenie przez - odpowiednio RKW lub KKW, że kandydat wypełnił już ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.

Rozdział X

REGIONALNA KOMISJA WYBORCZA

§ 84

1. Zarząd regionu pod koniec bieżącej kadencji ma obowiązek zorganizowania wyborów statutowych władz Związku w regionie. W tym celu zarząd regionu powołuje regionalną komisję wyborczą.
2. Skład RKW nie może być mniejszy niż trzy osoby. Sposób powołania i odwołania członków RKW określa uchwałą zarząd regionu.
3. RKW pełni swoje funkcje przez okres kadencji.
4. RKW może powołać spoza swojego składu pełnomocników do nadzorowania zebrań wyborczych.

§ 85

Do zadań RKW należy:

- 1) nadzorowanie i weryfikowanie wyborów władz związkowych w organizacjach zakładowych, zakładowych organizacjach koordynacyjnych w tym delegatów na zakładowe zebranie delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów; w organizacjach wydziałowych, oddziałowych oraz podzakładowych zarejestrowanych w regionie, a także w regionalnych branżowych jednostkach organizacyjnych oraz wyborów delegatów na walne zebranie delegatów regionu oraz delegatów do władzy stanowiącej branżowych jednostek organizacyjnych Związku;
- 2) czuwanie nad prawidłowością wyżej wymienionych wyborów;
- 3) rejestrowanie i wyznaczanie okręgów wyborczych zgodnie z postanowieniem § 75 pkt 2;
- 4) ustalanie kalendarza wyborczego w regionie;
- 5) prowadzenie rejestru wszystkich prawomocnie wybranych delegatów i elektorów na WZD regionu oraz WZD sekcji i kongres sekretariatu branżowego i problemowego; warunkiem umieszczenia w w/w rejestrze jest przekazana do RKW, wypełniona i podpisana, ankieta osobowa. W przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1 Uchwały KK nr /09, wystarcza potwierdzenie przez - odpowiednio RKW lub KKW, że kandydat wypełnił już ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.
- 6) po otrzymaniu ankiet, o których mowa w punkcie 5, niezwłoczne przekazanie ich w formie elektronicznej (ankiety w formie pisemnej powinny być przez RKW zeskanowane) do Krajowej Komisji Wyborczej.
- 7) prowadzenie rejestrów zgłoszonych pisemnie kandydatów do władz regionalnych i przekazanie tych rejestrów komisji mandatowo-wyborczej WZD lub kongresu;
- 8) nadzór nad wydawaniem mandatów delegatom na WZD lub kongres;
- 9) stwierdzenie ważności przeprowadzonych wyborów władz wymienionych w pkt. 1;
- 10) rozpatrywanie w terminie 30 dni od daty wpływu zastrzeżeń dotyczących wyborów, wymienionych w pkt. 1, zgłoszonych w terminie 14 dni od daty zakończenia wyborów;
- 11) składanie sprawozdania ze swojej działalności WZD regionu.
- 12) przekazanie WZD sekcji lub kongresowi sekretariatu protokołu z ustaleń wyborów delegatów na WZD sekcji lub kongres sekretariatu.

§ 86

1. RKW ma prawo:
  - 1) wglądu do wszystkich dokumentów związanych z wyborami nadzorowanymi przez RKW i sprawdzenia zgodności tych dokumentów z Ordynacją;
  - 2) bezpośredniej kontroli czynności wyborczych przeprowadzanych na zebraniach nadzorowanych przez RKW, w tym pracy komisji mandatowo-wyborczej i skrutacyjnej.
  - 3) stwierdzania nieważności wyborów wymienionych w § 85 pkt 1, w wyniku rozpatrzenia zastrzeżeń, o których mowa w § 29, § 85 pkt 10 oraz § 140 lub z inicjatywy własnej RKW w każdym czasie. Podstawę stwierdzenia nieważności wyborów stanowi złamanie przepisów prawa wewnątrzwiązkowego.
2. Członek lub pełnomocnik RKW w trakcie nadzorowania wyborów ma prawo zwrócić uwagę na niezgodność czynności wyborczych z prawem wewnątrzwiązkowym, mogącą stanowić podstawę do unieważnienia wyborów.

§ 87

1. Od decyzji RKW dotyczącej wyborów na szczeblu zakładowym z zastrzeżeniem ust. 2 oraz na szczeblu regionalnych branżowych jednostek organizacyjnych przysługuje, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji RKW, odwołanie do zarządu regionu, który po

rozpatrzeniu odwołania może zaskarżoną decyzję RKW utrzymać w mocy lub zmienić. Decyzja zarządu regionu jest ostateczna.

2. Od decyzji RKW dotyczących wyborów delegatów WZD regionu oraz WZD sekcji krajowej przysługuje, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji RKW, za pośrednictwem zarządu regionu, odwołanie do Krajowej Komisji Wyborczej, która po rozpatrzeniu odwołania może zaskarżoną decyzję RKW utrzymać w mocy lub zmienić.
3. Od decyzji KKW, o której mowa w ust. 2 przysługuje, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji KKW, odwołanie do Komisji Krajowej, która po rozpatrzeniu odwołania może zaskarżoną decyzję KKW utrzymać w mocy lub zmienić. Decyzja Komisji Krajowej jest ostateczna.

CZĘŚĆ II

Wybory władz regionalnych

Rozdział XI

PORZĄDEK POSIEDZEŃ WYBORCZYCH WALNYCH ZEBRAŃ DELEGATÓW REGIONU

§ 88

1. Walne zebranie delegatów regionu wybiera kolejno:
  - 1) przewodniczącego zarządu regionu,
  - 2) pozostałych członków zarządu regionu wybieranych przez WZD regionu,
  - 3) członków regionalnej komisji rewizyjnej.
2. Wybory muszą być przeprowadzone w odrębnych głosowaniach zgodnie z powyższą kolejnością. Oznacza to, że niedokonanie wyboru przewodniczącego zarządu regionu uniemożliwia dokonanie pozostałych wyborów, a brak wyboru, co najmniej połowy z zaplanowanej liczby członków zarządu regionu uniemożliwia wybór regionalnej komisji rewizyjnej.
3. Ponadto, walne zebranie delegatów regionu w czasie posiedzenia wyborczego wybiera delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów. Wybory te mogą być prowadzone równoległe z wyborami na funkcje wymienione w ust.1 pkt 2. i pkt 3.

§ 89

Walne zebranie delegatów regionu tworzą delegaci wybrani według zasad zapisanych w rozdziale VIII Ordynacji.

§ 90

1. Posiedzenie WZD regionu otwiera przewodniczący zarządu regionu lub wyznaczony przez zarząd regionu jego członek w obecności, co najmniej połowy uprawnionych do głosowania delegatów.
2. Liczba osób uprawnionych do głosowania jest liczbą wybranych w okręgach wyborczych delegatów, których mandat w danym momencie zachowuje ważność, bez uwzględnienia mandatów nieobsadzonych.

§ 91

1. Otwierający posiedzenie przedstawia porządek posiedzenia.
2. Porządek posiedzenia podlega zatwierdzeniu przez delegatów. Głosowanie jest jawne, decyzja zapada zwykłą większością głosów.

3. Walne zebranie delegatów regionu wybiera prezydium walnego zebrania delegatów regionu w tym przewodniczącego prezydium zwanego dalej przewodniczącym zebrania, zastępców przewodniczącego i sekretarza oraz komisję mandatowo-wyborczą, komisję skrutacyjną i protokolantów. Wyżej wymienione osoby mogą pełnić funkcje przez okres kadencji. Członkowie komisji skrutacyjnej i protokolanci nie muszą mieć czynnego i biernego prawa wyborczego z tym, że członkowie komisji skrutacyjnej muszą być członkami Związku.
4. Przewodniczący zebrania przedstawia do zatwierdzenia delegatom regulamin obrad WZD regionu, a po jego przyjęciu czuwa nad sprawnym przebiegiem posiedzenia wyborczego zgodnie z przyjętym porządkiem posiedzenia i regulaminem obrad oraz nad zgodnością podejmowanych przez WZD regionu decyzji z obowiązującymi zapisami Statutu Związku i Ordynacji.

Rozdział XII

WYBORY PRZEWODNICZĄCEGO ZARZĄDU REGIONU, POZOSTAŁYCH CZŁONKÓW ZARZĄDU REGIONU ORAZ CZŁONKÓW REGIONALNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ

§ 92

Wyborów władz regionalnych dokonuje się stosując postanowienia Uchwały nr 1 XIX KZD oraz niniejszego rozdziału.

§ 93

1. WZD regionu może podjąć uchwałę ustalającą, że w skład zarządu regionu, poza wybranymi przez WZD regionu przewodniczącym zarządu regionu oraz członkami zarządu regionu, wchodzi przewodniczący władzy wykonawczej regionalnych sekcji lub sekretariatów branżowych oraz przewodniczący rady regionalnej sekcji emerytów i rencistów.
2. Liczbę członków zarządu regionu oraz członków regionalnej komisji rewizyjnej ustala walne zebranie delegatów regionu.

§ 94

1. Wyboru członków zarządu regionu oraz członków regionalnej komisji rewizyjnej lub określonej liczby członków zarządu regionu i regionalnej komisji rewizyjnej można dokonywać z zastosowaniem list częściowych.
2. Liczbę przypadających mandatów dla poszczególnych list częściowych określa się proporcjonalnie do liczby członków Związku reprezentowanych przez delegatów na danej liście.
3. Kolejność umieszczenia kandydatów na listach częściowych może być ustalona w wyniku przeprowadzenia prawyborów przy zastosowaniu ogólnych zasad wyborczych.

§ 95

1. Kandydatów do władz regionalnych mogą zgłaszać:
  - 1) członkowie Związku za pośrednictwem władzy wykonawczej podstawowej jednostki organizacyjnej Związku,
  - 2) zebranie elektorów w łączonych okręgach wyborczych (rozdział VIII),
  - 3) delegaci WZD regionu w czasie posiedzenia wyborczego.
2. Kandydatów zgłasza się pisemnie do regionalnej komisji wyborczej, a w trakcie posiedzenia WZD regionu do komisji mandatowo-wyborczej. RKW przekazuje zgłoszone kandydaty komisji mandatowo-wyborczej w trakcie posiedzenia WZD regionu. Zgłoszenie

powinno zawierać dane osobowe kandydata i podpis zgłaszającego oraz zgodę kandydata na kandydowanie na określoną funkcję. Do pisemnego zgłoszenia musi być dołączona wypełniona i podpisana ankieta osobowa. Jest to warunkiem wpisania na listę kandydatów. Spełnieniem tego warunku jest potwierdzenie przez RKW bądź KKW, że kandydat wypełnił ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.

§ 96

Kandydować do władz Związku nie mogą członkowie komisji skrutacyjnej, chyba, że z chwilą zgłoszenia ich kandydatur zrezygnują z członkostwa w komisji. WZD regionu dokonuje ponownego wyboru na zwolnione miejsce w komisji skrutacyjnej.

§ 97

1. Komisja mandatowo-wyborcza sporządza listy kandydatów w porządku alfabetycznym.
2. Zastrzeżenia w stosunku do zgłoszonych kandydatów należy przedstawić regionalnej komisji wyborczej lub w czasie zebrania komisji mandatowo-wyborczej. Zastrzeżenia nieudokumentowane nie będą przyjmowane.
3. Po wpisaniu na listę kandydatów, wycofanie kandydata z tej listy może nastąpić tylko na jego wniosek. Wycofanie nie może nastąpić w trakcie głosowania.
4. Po ukończeniu zgłaszania kandydatur przewodniczący zebrania zarządza głosowanie nad zamknięciem listy kandydatów. Głosowanie jest jawne, decyzje zapadają zwykłą większością głosów.
5. Kandydaci mają prawo do prezentacji swojej działalności związkowej i społecznej oraz do odpowiadania na pytania delegatów.

§ 98

Przed przystąpieniem do głosowania przewodniczący komisji mandatowo-wyborczej:

- 1) przedstawia delegatom przedmiot, tryb i technikę głosowania,
- 2) ustala, czy kandydaci wyrazili zgodę na kandydowanie, i czy nie wniesiono zastrzeżeń w stosunku do umieszczonych na liście kandydatów, a w przypadku wniesienia udokumentowanych zastrzeżeń przedstawia je delegatom.

§ 99

Po zakończeniu czynności opisanych w §§ 95 - 98 przewodniczący zebrania zarządza głosowanie.

§ 100

Komisja mandatowo-wyborcza wydaje delegatom, za potwierdzeniem na liście delegatów lub na karcie do głosowań tajnych, karty właściwe dla przeprowadzanego głosowania. Informację o liczbie wydanych kart przekazuje komisji skrutacyjnej.

§ 101

1. Delegaci dokonują wyboru zgodnie z ustaloną techniką głosowania i wrzucają karty do głosowania do urny nadzorowanej przez komisję skrutacyjną.
2. Kartę do głosowania wypełnioną nieprawidłowo można - przed wrzuceniem do urny oraz przed ogłoszeniem zakończenia głosowania przez przewodniczącego zebrania - wymienić na czystą w komisji skrutacyjnej. Komisja skrutacyjna odnotowuje fakt wymiany karty w protokole.

§ 102

Głosem nieważnym jest głos:

- 1) niepozwalający w sposób jednoznaczny odczytać woli wyborcy, np. skreślenia, niewyraźne pismo, porwana kartka,
- 2) oddany na większą liczbę kandydatów niż liczba miejsc mandatowych,
- 3) oddany na kartce nieprzeznaczonej dla danego głosowania.

§ 103

Komisja skrutacyjna uznaje głosowanie za nieważne, jeżeli zostało przeprowadzone z naruszeniem Statutu Związku lub Ordynacji, a w szczególności, gdy:

- 1) liczba głosów ważnych jest mniejsza niż głosów nieważnych,
- 2) liczba oddanych głosów jest większa niż liczba uprawnionych do głosowania lub liczba wydanych kartek do głosowania,
- 3) ze względów technicznych nie można ustalić wyników głosowania,
- 4) złamano zasadę tajności głosowania.
- 5) liczba wyjętych z urny kart wyborczych jest mniejsza niż połowa liczby delegatów uprawnionych do głosowania.

§ 104

1. Za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów ważnych oraz ponad połowę oddanych głosów ważnych i znaleźli się na miejscach mandatowych.
2. Jeżeli na ostatnim miejscu mandatowym znajduje się więcej osób z równą liczbą głosów przekraczających zarazem wymagany limit głosów (ponad połowę głosów ważnych), a liczba tych osób jest większa niż wolnych miejsc mandatowych, wówczas przeprowadza się głosowanie, w którym uczestniczą tylko ci kandydaci, którzy uzyskali równą liczbę głosów. Kolejność na liście ustala się w głosowaniu zwykłą większością głosów. Głosuje się na tylu kandydatów, ile jest wolnych miejsc mandatowych. W przypadku gdyby te głosowania nie dały rozstrzygnięcia, o wyniku wyborów winny decydować wyniki osiągnięte przez poszczególnych kandydatów w poprzednich głosowaniach (w kolejności od ostatniego do pierwszego głosowania). Głosowania tego nie wlicza się do ustalonej liczby tur głosowań.

§ 105

Liczbę tur głosowań ustala walne zebranie delegatów regionu.

§ 106

1. Jeżeli w głosowaniu nie zostały obsadzone wszystkie miejsca mandatowe, przewodniczący zebrania zarządza kolejno następne tury głosowań. W następnych turach głosowań biorą udział kandydaci, którzy spełniają łącznie następujące warunki:
  - 1) brali udział w poprzedniej turze i nie zostali wybrani,
  - 2) uzyskali kolejno największą liczbę głosów,przy czym do każdej następnej tury przechodzą kandydaci w maksymalnej liczbie nieprzekraczającej dwukrotności nieobsadzonych miejsc mandatowych. Jeżeli na ostatnim miejscu w ten sposób wyznaczonym znajduje się więcej kandydatów z równą liczbą głosów, wówczas wszyscy oni przechodzą do następnej tury głosowań.

2. Jeśli w wyniku stosowania tej procedury okazałoby się, że w następnej turze głosowań mają uczestniczyć ci sami kandydaci, co poprzednio, wówczas do następnej tury nie przechodzi kandydat z najmniejszą liczbą głosów. Jeżeli nie można ustalić ostatniego ze względu na równą liczbę głosów, wówczas należy wziąć pod uwagę kolejno liczby głosów uzyskiwanych przez tych kandydatów w poprzednich głosowaniach (w kolejności od ostatniego do pierwszego głosowania). Jeśliby i to kryterium nie dawało rozstrzygnięcia, to wówczas wszyscy oni nie przechodzą do następnej tury głosowań.

§ 107

Jeżeli w głosowaniu brało udział nie więcej kandydatów, niż liczba nieobsadzonych miejsc mandatowych, a w wyniku głosowania żaden z kandydatów nie został wybrany, przewodniczący zebrania przerywa wybory (bez względu na liczbę przeprowadzonych tur głosowania) i zarządza otwarcie nowej listy kandydatów.

§ 108

1. Przy wyborze przewodniczącego zarządu regionu stosuje się odpowiednio reguły określone w poprzednich paragrafach. Jeżeli jednak po wyczerpaniu ustalonej liczby tur głosowań, z uwzględnieniem § 107, walne zebranie delegatów nie dokonało wyboru przewodniczącego zarządu regionu zgodnie z warunkami określonymi w § 104 – otwiera się nową listę kandydatów.
2. Nową listę otwiera się na trwającym posiedzeniu lub, jeżeli walne zebranie delegatów regionu tak postanowi, na nowym posiedzeniu, które musi odbyć się nie później niż dwa tygodnie od dnia zamknięcia posiedzenia, na którym nie dokonano wyboru. Po otwarciu nowej listy wybór przewodniczącego zarządu regionu przeprowadza się zgodnie z postanowieniami poprzednich paragrafów.

§ 109

Jeżeli po wyczerpaniu ustalonej liczby tur nie zostaną obsadzone wszystkie miejsca mandatowe zgodnie z warunkami określonymi w § 104 ale wybranych zostało ponad połowę członków zarządu regionu lub regionalnej komisji rewizyjnej, to pozostałe mandaty mogą pozostać nieobsadzone. W takim przypadku wybrany zarząd regionu lub regionalna komisja rewizyjna liczy tylu członków, ile mandatów zostało obsadzonych. Uzupełnienie składu zarządu regionu lub regionalnej komisji rewizyjnej wymaga otwarcia nowej listy kandydatów i przeprowadzenia wyborów uzupełniających, co może nastąpić podczas trwającego posiedzenia lub na kolejnym posiedzeniu walnego zebrania delegatów regionu.

§ 110

1. Dla każdej listy wybranych kandydatów, oprócz wyborów przewodniczącego, można ustalić listę rezerwową. Na liście rezerwowej w pierwszej kolejności znajdują się ci kandydaci, którzy kandydowali do określonych funkcji związkowych będących przedmiotem głosowania i uzyskali w ostatniej turze ponad połowę głosów, lecz nie znaleźli się na miejscach mandatowych.
2. O kolejności na liście rezerwowej decyduje liczba otrzymanych głosów ważnych w ostatniej turze wyborów. Przy równej liczbie głosów decyduje wynik z poprzednich tur głosowań w kolejności od przedostatniej do pierwszej. Jeżeli w ten sposób ustalenie kolejności na liście rezerwowej jest niemożliwe, trzeba przeprowadzić w tym celu odrębne głosowanie, w którym decyzja zapada zwykłą większością głosów przy dwóch kandydatach, a w przypadku większej liczby kandydatów należy przeprowadzić głosowanie ustalające ich kolejność.
3. Walne zebranie delegatów regionu może stworzyć listę rezerwową także w wyniku odrębnych wyborów. W takim przypadku wybór listy rezerwowej odbywa się z zachowaniem reguł wyboru odpowiednich władz Związku, co oznacza między innymi, że wybrany kan-

dydat musi uzyskać ponad połowę oddanych głosów ważnych w głosowaniu tajnym. Jeżeli w ten sposób ustalenie kolejności na liście rezerwowej jest niemożliwe, należy przeprowadzić głosowanie ustalające ich kolejność.

4. Kandydaci, którzy znaleźli się na liście rezerwowej na mocy tej procedury, zajmują miejsca po kandydatach uzyskujących miejsca na liście rezerwowej zgodnie z postanowieniami ust. 1.
5. Członek zarządu regionu nie może być na liście rezerwowej komisji rewizyjnej i odwrotnie.

§ 111

1. Zarząd regionu wybiera spośród siebie prezydium w czasie pierwszego posiedzenia, które winno się odbyć w ciągu 14 dni od daty zakończenia posiedzenia wyborczego walnego zebrania delegatów regionu.
2. Liczebność prezydium określa WZD regionu, które może upoważnić do tego zarząd regionu.
3. Kandydatów do prezydium zarządu regionu wraz z jednoczesnym określeniem wyodrębnionych funkcji dla poszczególnych kandydatów, w tym zastępcy lub zastępców przewodniczącego, sekretarza, skarbnika, zgłasza przewodniczący zarządu regionu w liczbie zgodnej z postanowieniami ust. 2.
4. Wybory prezydium zarządu regionu odbywają się w głosowaniach wyborczych, zgodnie z zasadami ogólnymi, z wyodrębnieniem każdej funkcji (tak jak listy cząstkowe). Wobec tego, że liczba kandydatów nie może być większa niż liczba miejsc mandatowych, kandydat, który nie uzyskał ponad połowy ważnych głosów, przy czym głosów ważnych jest więcej niż nieważnych, nie zostaje wybrany.
5. Odwołanie członka prezydium następuje na tych samych zasadach jak wybór, co oznacza m. in., że wniosek o odwołanie może postawić wyłącznie przewodniczący zarządu regionu.
6. Zakończenie członkostwa w zarządzie regionu następuje na zasadach ogólnych z tym, że zakończenie członkostwa w zarządzie regionu stanowi jednocześnie zakończenie członkostwa w prezydium zarządu regionu.

§ 112

Członek regionalnej komisji rewizyjnej nie może być jednocześnie członkiem zarządu regionu.

§ 113

Zastrzeżenia odnośnie wyborów, o których mówią rozdziały XII i XIII Ordynacji, kieruje się do Krajowej Komisji Wyborczej, nie później niż w terminie 14 dni od daty zakończenia wyborów.

Rozdział XIII

WYBORY DELEGATÓW NA KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW

§ 114

1. Wybory delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów ogłasza Komisja Krajowa powierzając kierowanie wyborami powołanej przez siebie Krajowej Komisji Wyborczej.

2. Komisja Krajowa mocą uchwały określa zasady, według których przydziela się poszczególnym regionom liczbę mandatów na Krajowy Zjazd Delegatów, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
3. Wybór na funkcję przewodniczącego zarządu regionu, przewodniczącego krajowego sekretariatu branżowego oraz Przewodniczącego Rady Krajowego Sekretariatu Emerytów i Rencistów jest jednocześnie wyborem na funkcję delegata na KZD oraz członka KK.

§ 115

1. Kandydatów na delegatów na KZD mogą zgłaszać:
  - 1) członkowie Związku za pośrednictwem władzy wykonawczej podstawowej jednostki organizacyjnej Związku lub regionalnej branżowej jednostki organizacyjnej Związku,
  - 2) zebrania elektorów w łączonych okręgach wyborczych,
  - 3) delegaci na WZD regionu w czasie posiedzenia wyborczego.
2. Kandydatami na delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów mogą być członkowie Związku mający bierne prawo wyborcze na posiedzeniu WZD regionu.
3. Kandydatów zgłasza się pisemnie do regionalnej komisji wyborczej, a w trakcie posiedzenia WZD regionu do komisji mandatowo-wyborczej. RKW przekazuje zgłoszone kandydaty komisji mandatowo-wyborczej w trakcie posiedzenia WZD regionu. Zgłoszenie powinno zawierać dane osobowe kandydata i podpis zgłaszającego oraz zgodę kandydata na kandydowanie na określoną funkcję.
4. Wyborów delegatów na KZD dokonuje się na tych samych zasadach, co wybór władz regionalnych (rozdział XII Ordynacji).

CZĘŚĆ III

Wybory władz branżowych i problemowych jednostek organizacyjnych Związku

Rozdział XIV

WYBORY DELEGATÓW NA WALNE ZEBRANIE DELEGATÓW SEKCJI LUB KONGRES SEKRETARIATU

§ 116

1. Przepisy tego rozdziału dotyczą tylko tych organizacji zakładowych oraz niższych jednostek organizacyjnych podstawowych jednostek organizacyjnych Związku, zgodnie z postanowieniami § 27 ust.1 pkt 2 Statutu, których władza stanowiąca podjęła uchwałę o złożeniu akcesu do branżowej jednostki organizacyjnej Związku.
2. Decyzję o przystąpieniu do branżowej jednostki organizacyjnej Związku podejmuje stosowną uchwałą władza stanowiąca podstawowej jednostki organizacyjnej Związku.
3. W przypadku, gdy w regionie nie funkcjonuje sekcja danej branży, dopuszczalne jest przystąpienie bezpośrednio do sekcji krajowej, o ile regulamin tej sekcji dopuszcza taką możliwość.
4. W przypadku, gdy w regionie nie funkcjonuje sekcja danej branży, dopuszczalne jest przystąpienie bezpośrednio do regionalnego sekretariatu branżowego, o ile regulamin tego sekretariatu dopuszcza taką możliwość.
5. Niższe jednostki organizacyjne organizacji zakładowych i międzyzakładowych, nienależących do żadnej regionalnej lub krajowej sekcji branżowej, mogą należeć do różnych sekcji branżowych, lecz każda z niższych jednostek organizacyjnych może należeć tylko

do jednej sekcji branżowej. Uchwałę w tej sprawie podejmuje władza stanowiąca podstawowej jednostki organizacyjnej Związku. W sytuacji, o której mowa powyżej, przy wyborze delegatów do władzy stanowiącej branżowej jednostki organizacyjnej Związku, stosuje się odpowiednio postanowienia § 77.

6. Przy wyborach władz i delegatów w problemowych jednostkach organizacyjnych Związku stosuje się zasady wyborcze analogicznie jak przy wyborach władz i delegatów w branżowych jednostkach organizacyjnych Związku.

§ 117

Termin wyborów delegatów na walne zebranie delegatów sekcji lub kongres sekretariatu ustala rada sekcji lub sekretariatu zgodnie z kalendarzem wyborczym uchwalonym przez Komisję Krajową.

§ 118

Rada sekcji lub sekretariatu podejmuje uchwałę o obowiązującym na czas kadencji kluczu liczbowym, określającym tabelaryczną zależność liczby wybieranych delegatów na WZD sekcji lub kongres sekretariatu od liczby członków Związku w okręgu wyborczym. Powyższa uchwała musi ujmować:

- 1) liczbę członków Związku (rozpoczętą lub pełną) przypadającą na każdy mandat delegata z uwzględnieniem punktu 2.
- 2) minimalną wielkość okręgu wyborczego poprzez określenie minimalnej liczby członków Związku tworzących okręg. W branżowych jednostkach organizacyjnych minimalna wielkość okręgu może być mniejsza niż połowa liczby członków Związku przypadających na jeden mandat delegata.

§ 119

1. Zakładowe zebranie członków lub delegatów, a w niższych jednostkach podstawowych jednostek organizacyjnych Związku odpowiednia władza stanowiąca, zgodnie z postanowieniami § 34 ust. 7 Statutu, wybiera delegatów na walne zebranie delegatów sekcji według zasad określonych przez radę sekcji w § 118.
2. W przypadku regionalnego sekretariatu branżowego, bezpośrednio zrzeszającego organizacje zakładowe oraz niższe jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 1, władza stanowiąca tych jednostek wybiera delegatów na kongres sekretariatu według zasad określonych przez radę sekretariatu w § 118.
3. Funkcję delegata można pełnić będąc zarazem członkiem władz związkowych wszystkich szczebli (komisja zakładowa, zarząd regionu, rada sekcji lub sekretariatu, Komisja Krajowa i odpowiednio komisje rewizyjne).

§ 120

1. Wyboru delegatów na walne zebranie delegatów regionalnej sekcji lub na walne zebranie delegatów krajowej sekcji, jeżeli organizacja zakładowa lub niższa jednostka organizacyjna podstawowej jednostki organizacyjnej Związku należy do niej bezpośrednio, dokonuje się analogicznie jak delegatów na walne zebranie delegatów regionu.
2. Regionalna komisja wyborcza weryfikując dokumenty z wyboru na funkcję delegata na walne zebranie delegatów lub kongres branżowej oraz problemowej jednostki organizacyjnej Związku, sprawdza także ankietę osobową kandydata. Brak czytelnie wypełnionej i podpisanej ankiety osobowej uniemożliwia stwierdzenie ważności wyboru na funkcję delegata na walne zebranie delegatów lub kongres branżowej oraz problemowej jednostki organizacyjnej Związku.

3. Nie ma wymogu ponownego wypełniania ankiety osobowej w przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1 Uchwały KK nr 11/09. W takim przypadku wystarcza potwierdzenie przez - odpowiednio RKW lub KKW, że kandydat wypełnił już ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.

Rozdział XV

PORZĄDEK POSIEDZEŃ WYBORCZYCH WALNYCH ZEBRAŃ DELEGATÓW SEKCJI I KONGRESÓW SEKRETARIATÓW ORAZ ZASADY WYBORCZE

§ 121

1. Posiedzenie wyborcze WZD sekcji lub kongresu otwiera przewodniczący rady sekcji lub sekretariatu albo wyznaczony przez radę jej członek w obecności, co najmniej połowy uprawnionych do głosowania delegatów.
2. Liczba wybranych delegatów w jednostkach organizacyjnych Związku tworzących sekcję lub sekretariat, których mandat w danym momencie zachowuje ważność (z wyjątkiem mandatów nieobsadzonych), stanowi liczbę osób uprawnionych do głosowania.
3. Otwierający posiedzenie przedstawia do zatwierdzenia przez WZD sekcji lub kongres sekretariatu porządek posiedzenia.
4. Porządek posiedzenia podlega zatwierdzeniu przez delegatów. Głosowanie jest jawne, decyzja zapada zwykłą większością głosów.
5. WZD sekcji lub kongres wybiera prezydium WZD sekcji lub kongresu sekretariatu, w tym przewodniczącego WZD sekcji lub kongresu zwanego dalej przewodniczącym zebrania, zastępców przewodniczącego i sekretarza oraz komisję mandatowo-wyborczą, komisję skrutacyjną oraz protokolantów. Wyżej wymienione osoby mogą pełnić funkcje przez okres kadencji. Członkowie komisji skrutacyjnej i protokolanci nie muszą legitymować się czynnym i biernym prawem wyborczym, z tym, że członkowie komisji skrutacyjnej muszą być członkami Związku.
6. Przewodniczący zebrania przedstawia do zatwierdzenia delegatom regulamin obrad WZD sekcji lub kongresu, a po jego przyjęciu czuwa nad sprawnym przebiegiem posiedzenia zgodnie z przyjętym porządkiem posiedzenia i regulaminem obrad oraz nad zgodnością podejmowanych decyzji z obowiązującymi zapisami Statutu Związku i Ordynacji.

§ 122

Wyborów władz dokonuje się stosując postanowienia Uchwały nr 1 XIX KZD oraz niniejszego rozdziału.

§ 123

1. W skład rady krajowego sekretariatu branżowego wchodzi: przewodniczący rady krajowego sekretariatu, członkowie rady krajowego sekretariatu branżowego wybrani przez kongres sekretariatu oraz przewodniczący rad krajowych sekcji branżowych należących do danego krajowego sekretariatu branżowego.
2. Liczbę członków rady sekcji lub sekretariatu oraz członków komisji rewizyjnej ustala walne zebranie delegatów sekcji lub kongres sekretariatu.

§ 124

1. Wyboru członków rady sekcji lub sekretariatu oraz członków komisji rewizyjnej lub określonej liczby członków rady sekcji lub sekretariatu i komisji rewizyjnej można dokonywać z zastosowaniem list cząstkowych.

2. Liczbę przypadających mandatów dla poszczególnych list częściowych określa się proporcjonalnie do liczby członków Związku reprezentowanych przez delegatów na danej liście.
3. Kolejność umieszczenia kandydatów na listach częściowych może być ustalona w wyniku przeprowadzenia prawyborów przy zastosowaniu ogólnych zasad wyborczych.

§ 125

1. Kandydatów do władz sekcji lub sekretariatu mogą zgłaszać:
  - 1) członkowie Związku za pośrednictwem władzy wykonawczej podstawowej jednostki organizacyjnej Związku lub branżowej jednostki organizacyjnej Związku,
  - 2) delegaci na WZD sekcji lub kongres w czasie posiedzenia wyborczego.
2. Kandydatów zgłasza się pisemnie do komisji mandatowo-wyborczej. Zgłoszenie powinno zawierać dane osobowe kandydata, podpis zgłaszającego oraz zgodę kandydata na kandydowanie na określoną funkcję.
3. Kandydować do władz nie mogą członkowie komisji skrutacyjnej, chyba, że z chwilą zgłoszenia ich kandydatur zrezygnują z członkostwa w komisji skrutacyjnej. WZD sekcji lub kongres sekretariatu dokonuje ponownego wyboru na zwolnione miejsce w komisji skrutacyjnej.
4. Warunkiem wpisania na listę kandydatów do władz sekcji lub sekretariatu, a także elektorów (w przypadku łączonego okręgu wyborczego) jest dołączenie do pisemnego zgłoszenia czytelnie wypełnionej i podpisanej ankiety osobowej kandydata. Spełnieniem tego warunku jest potwierdzenie przez RKW bądź KKW, że kandydat wypełnił ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.
5. Listy kandydatów sporządzane są przez komisję mandatowo-wyborczą w porządku alfabetycznym.
6. Zastrzeżenia w stosunku do zgłoszonych kandydatów należy przedstawić komisji wyborczej nadzorującej wybory władz sekcji lub sekretariatu lub w czasie posiedzenia komisji mandatowo-wyborczej. Zastrzeżenia nieudokumentowane nie będą przyjmowane.
7. Po wpisaniu na listę kandydatów, wycofanie kandydata z tej listy może nastąpić tylko na jego wniosek. Wycofanie nie może nastąpić w trakcie głosowania.
8. Po ukończeniu zgłaszania kandydatur przewodniczący zebrania zarządza głosowanie nad zamknięciem listy kandydatów. Głosowanie jest jawne, decyzje zapadają zwykłą większością głosów.
9. Kandydaci mają prawo do prezentacji swojej działalności związkowej i społecznej oraz do odpowiadania na pytania uczestników zebrania.

§ 126

Przed przystąpieniem do głosowania przewodniczący komisji mandatowo-wyborczej:

- 1) przedstawia delegatom przedmiot, tryb i technikę głosowania,
- 2) ustala, czy kandydaci wyrazili zgodę na kandydowanie i czy nie wniesiono zastrzeżeń w stosunku do umieszczonych na liście kandydatów, a w przypadku wniesienia udokumentowanych zastrzeżeń przedstawia je delegatom.

§ 127

Po zakończeniu czynności opisanych w §§ 125 i 126 przewodniczący zebrania zarządza głosowanie.

§ 128

Komisja mandatowo-wyborcza wydaje delegatom, za potwierdzeniem na liście delegatów lub na karcie do głosowań tajnych, karty właściwe dla przeprowadzanego głosowania. Informację o liczbie wydanych kart przekazuje komisji skrutacyjnej.

§ 129

1. Delegaci dokonują wyboru zgodnie z ustaloną techniką głosowania i wrzucają karty do głosowania do urny nadzorowanej przez komisję skrutacyjną.
2. Kartę do głosowania wypełnioną nieprawidłowo można, przed wrzuceniem do urny oraz przed ogłoszeniem zakończenia głosowania przez przewodniczącego zebrania, wymienić na czystą w komisji skrutacyjnej. Komisja skrutacyjna odnotowuje fakt wymiany karty w protokole.

§ 130

Głosem nieważnym jest głos:

- 1) niepozwalający w sposób jednoznaczny odczytać woli wyborcy, np. skreślenia, niewyraźne pismo, porwana kartka,
- 2) oddany na większą liczbę kandydatów niż liczba miejsc mandatowych,
- 3) oddany na kartce nieprzeznaczonej dla danego głosowania.

§ 131

Komisja skrutacyjna uznaje głosowanie za nieważne, jeżeli zostało przeprowadzone z naruszeniem Statutu lub Ordynacji, a w szczególności, gdy:

- 1) liczba głosów ważnych jest mniejsza niż głosów nieważnych,
- 2) liczba oddanych głosów jest większa niż liczba uprawnionych do głosowania lub liczba wydanych kartek do głosowania,
- 3) ze względów technicznych nie można ustalić wyników głosowania,
- 4) złamano zasadę tajności głosowania.
- 5) liczba wyjętych z urny kart wyborczych jest mniejsza niż połowa liczby delegatów uprawnionych do głosowania.

§ 132

1. Za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów ważnych oraz ponad połowę oddanych głosów ważnych i znaleźli się na miejscach mandatowych.
2. Jeżeli na ostatnim miejscu mandatowym znajduje się więcej osób z równą liczbą głosów przekraczających zarazem wymagany limit głosów (ponad połowę ważnych głosów), a liczba tych osób jest większa niż wolnych miejsc mandatowych, wówczas przeprowadza się głosowanie, w którym uczestniczą tylko ci kandydaci, którzy uzyskali równą liczbę głosów. Kolejność na liście ustala się w głosowaniu zwykłą większością głosów. Głosuje się na tylu kandydatów, ile jest wolnych miejsc mandatowych. W przypadku gdyby te głosowania nie dały rozstrzygnięcia, o wyniku wyborów winny decydować wyniki osiągnięte przez poszczególnych kandydatów w poprzednich głosowaniach (w kolejności od ostatniego do pierwszego głosowania). Głosowania tego nie wlicza się do ustalonej liczby tur głosowań.

§ 133

Liczbę tur głosowań ustala walne zebranie delegatów sekcji lub kongres sekretariatu.

§ 134

1. Jeżeli w głosowaniu nie zostały obsadzone wszystkie miejsca mandatowe, przewodniczący zebrania zarządza kolejno następne tury głosowań. W następnych turach głosowań biorą udział kandydaci, którzy spełniają łącznie następujące warunki:
  - brali udział w poprzedniej turze i nie zostali wybrani,
  - uzyskali kolejno największą liczbę głosów,przy czym do każdej następnej tury przechodzą kandydaci w maksymalnej liczbie nieprzekraczającej dwukrotności nieobsadzonych miejsc mandatowych. Jeżeli na ostatnim miejscu w ten sposób wyznaczonym znajduje się więcej kandydatów z równą liczbą głosów, wówczas wszyscy oni przechodzą do następnej tury głosowań.
2. Jeśli w wyniku stosowania tej procedury okazałoby się, że w następnej turze głosowań mają uczestniczyć ci sami kandydaci, co poprzednio, wówczas do następnej tury nie przechodzi kandydat z najmniejszą liczbą głosów. Jeżeli nie można ustalić ostatniego ze względu na równą liczbę głosów, wówczas należy wziąć pod uwagę kolejno liczby głosów uzyskiwanych przez tych kandydatów w poprzednich głosowaniach (w kolejności od ostatniego do pierwszego głosowania). Jeśliby i to kryterium nie dawało rozstrzygnięcia, to wówczas wszyscy oni nie przechodzą do następnej tury głosowań.

§ 135

Jeżeli w głosowaniu brało udział nie więcej kandydatów niż liczba nieobsadzonych miejsc mandatowych, a w wyniku głosowania żaden z kandydatów nie został wybrany, przewodniczący zebrania przerywa wybory (bez względu na liczbę przeprowadzonych tur głosowania) i zarządza otwarcie nowej listy kandydatów.

Rozdział XVI

WYBORY PRZEWODNICZĄCEGO RADY, POZOSTAŁYCH CZŁONKÓW RADY SEKCJI LUB SEKRETARIATU ORAZ KOMISJI REWIZYJNEJ SEKCJI LUB SEKRETARIATU

Wybory w regionalnej sekcji branżowej

§ 136

Walne zebranie delegatów regionalnej sekcji branżowej tworzą delegaci wybrani zgodnie z postanowieniami rozdziału XIV Ordynacji.

§ 137

1. Walne zebranie delegatów regionalnej sekcji dokonuje wyboru w kolejności:
  - 1) przewodniczącego rady regionalnej sekcji,
  - 2) pozostałych członków rady regionalnej sekcji,
  - 3) członków komisji rewizyjnej regionalnej sekcji,
2. Wybory muszą być przeprowadzone w odrębnych głosowaniach zgodnie z powyższą kolejnością, co oznacza, że niedokonanie wyboru przewodniczącego rady sekcji uniemożliwia dokonanie pozostałych wyborów, a brak wyboru, co najmniej połowy z zaplanowanej liczby członków rady sekcji uniemożliwia wybór komisji rewizyjnej sekcji.
3. Ponadto walne zebranie delegatów regionalnej sekcji wybiera:
  - 1) delegatów na kongres regionalnego sekretariatu (o ile WZD regionalnej sekcji podjęło uchwałę o przystąpieniu do regionalnego sekretariatu),

- 2) delegatów na WZD krajowej sekcji (o ile WZD regionalnej sekcji podjęło uchwałę o przystąpieniu do krajowej sekcji).
- 3) Wybory na powyższe funkcje mogą być prowadzone równoległe z wyborami na funkcje wymienione w ust.1 pkt 2. i pkt 3.
4. Wyboru delegatów dokonuje się proporcjonalnie do liczby członków zrzeszonych w sekcji regionalnej. Liczbowy klucz wyborczy uchwała odpowiednio: rada regionalnego sekretariatu albo rada krajowej sekcji lub komitet założycielski tych struktur branżowych.

Wybory w regionalnym sekretariacie branżowym

§ 138

Kongres regionalnego sekretariatu branżowego tworzą delegaci wybrani zgodnie z postanowieniami rozdziału XIV Ordynacji.

§ 139

1. Kongres regionalnego sekretariatu dokonuje wyboru w kolejności:
  - 1) przewodniczącego rady regionalnego sekretariatu,
  - 2) pozostałych członków rady regionalnego sekretariatu,
  - 3) członków komisji rewizyjnej regionalnego sekretariatu.
2. Wybory muszą być przeprowadzone w odrębnych głosowaniach zgodnie z powyższą kolejnością, co oznacza, że niedokonanie wyboru przewodniczącego rady sekretariatu uniemożliwia dokonanie pozostałych wyborów, a brak wyboru, co najmniej połowy z zaplanowanej liczby członków rady sekretariatu uniemożliwia wybór komisji rewizyjnej sekretariatu.

§ 140

Zastrzeżenia odnośnie wyborów, o których mówią §§ 137 i 139 kieruje się do regionalnej komisji wyborczej, nie później niż w terminie 14 dni od daty zakończenia wyborów.

Wybory w krajowej sekcji branżowej

§ 141

Walne zebranie delegatów krajowej sekcji branżowej tworzą delegaci wybrani zgodnie z postanowieniami rozdziału XIV Ordynacji.

§ 142

1. Walne zebranie delegatów krajowej sekcji dokonuje wyboru w kolejności:
  - 1) przewodniczącego rady krajowej sekcji,
  - 2) pozostałych członków rady krajowej sekcji,
  - 3) członków komisji rewizyjnej krajowej sekcji,
2. Wybory muszą być przeprowadzone w odrębnych głosowaniach zgodnie z powyższą kolejnością, co oznacza, że niedokonanie wyboru przewodniczącego rady sekcji uniemożliwia dokonanie pozostałych wyborów, a brak wyboru, co najmniej połowy z zaplanowanej liczby członków rady sekcji uniemożliwia wybór komisji rewizyjnej sekcji.
3. Ponadto walne zebranie delegatów krajowej sekcji wybiera delegatów na kongres krajowego sekretariatu branżowego. Wybory te mogą być przeprowadzone równoległe z wyborami na funkcje wymienione w ust. 1 pkt 2 i pkt 3.

4. Wyboru delegatów na kongres krajowego sekretariatu dokonuje się proporcjonalnie do liczby zrzeszonych w krajowej sekcji członków Związku. Liczbowy klucz wyborczy uchwała rada krajowego sekretariatu.

Wybory w krajowym sekretariacie branżowym

§ 143

Kongres krajowego sekretariatu branżowego tworzą delegaci wybrani zgodnie z postanowieniami rozdziału XIV Ordynacji.

§ 144

1. Kongres krajowego sekretariatu branżowego dokonuje wyboru w kolejności:
  - 1) przewodniczącego rady krajowego sekretariatu,
  - 2) pozostałych członków rady krajowego sekretariatu,
  - 3) członków komisji rewizyjnej krajowego sekretariatu.
2. Wybory muszą być przeprowadzone w odrębnych głosowaniach zgodnie z powyższą kolejnością, co oznacza, że niedokonanie wyboru przewodniczącego rady sekretariatu uniemożliwia dokonanie pozostałych wyborów, a brak wyboru, co najmniej połowy z zaplanowanej liczby członków rady sekretariatu uniemożliwia wybór komisji rewizyjnej sekretariatu.
3. W skład rady krajowego sekretariatu branżowego wchodzi, oprócz członków wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2, przewodniczący rad krajowych sekcji branżowych należących do danego sekretariatu.

§ 145

Zastrzeżenia odnośnie wyborów, o których mówią §§ 142 i 144 kieruje się do Krajowej Komisji Wyborczej, nie później niż w terminie 14 dni od daty zakończenia wyborów.

Zasady obowiązujące przy wyborach władz i delegatów w branżowych jednostkach organizacyjnych Związku

§ 146

Wyborów władz sekcji i sekretariatów oraz delegatów, opisanych w niniejszym rozdziale Ordynacji, dokonuje się na zasadach zgodnych z postanowieniami Uchwały nr 1 XIX KZD.

§ 147

1. Przy wyborze przewodniczącego rady sekcji lub sekretariatu stosuje się odpowiednio reguły określone w poprzednich paragrafach. Jeżeli jednak po wyczerpaniu ustalonej liczby tur głosowań z uwzględnieniem § 135, wybór zgodnie z warunkami określonymi w § 132 nie nastąpił – otwiera się nową listę kandydatów.
2. Nową listę otwiera się na trwającym posiedzeniu lub, jeżeli walne zebranie delegatów sekcji lub kongres tak postanowi, na nowym posiedzeniu, które musi odbyć się nie później niż dwa tygodnie od zamknięcia posiedzenia, na którym nie dokonano wyboru. Po otwarciu nowej listy wybór przewodniczącego rady sekcji lub sekretariatu przeprowadza się zgodnie z postanowieniami poprzednich paragrafów.

§ 148

Jeżeli po wyczerpaniu ustalonej liczby tur nie zostaną obsadzone wszystkie miejsca mandatowe, zgodnie z warunkami określonymi w § 132, a wybranych zostało ponad połowę

członków rady sekcji lub sekretariatu lub komisji rewizyjnej, to pozostałe mandaty zostają nieobsadzone. W takim przypadku wybrana rada sekcji lub sekretariatu lub komisja rewizyjna liczy tylu członków, ile mandatów zostało obsadzonych. Uzupełnienie składu rady sekcji lub sekretariatu lub komisji rewizyjnej wymaga otwarcia nowej listy kandydatów i przeprowadzenia wyborów uzupełniających, co może nastąpić podczas trwającego posiedzenia lub na kolejnym posiedzeniu WZD sekcji lub kongresu.

§ 149

1. Do każdej listy (wybranych kandydatów), oprócz wyborów przewodniczącego, można ustalić listę rezerwową. Na liście rezerwowej w pierwszej kolejności znajdują się ci kandydaci, którzy kandydowali do określonych funkcji związkowych będących przedmiotem głosowania i uzyskali w ostatniej turze ponad połowę głosów, lecz nie znaleźli się na miejscach mandatowych.
2. O kolejności na liście rezerwowej decyduje liczba otrzymanych głosów w ostatniej turze wyborów. Przy równej liczbie głosów decyduje wynik z poprzednich tur głosowań w kolejności od przedostatniej do pierwszej. Jeżeli w ten sposób ustalenie kolejności na liście rezerwowej jest niemożliwe, trzeba przeprowadzić w tym celu odrębne głosowanie, w którym decyzja zapada zwykłą większością głosów przy dwóch kandydatach, a w przypadku większej liczby kandydatów należy przeprowadzić głosowanie ustalające ich kolejność.
3. Walne zebranie delegatów sekcji lub sekretariatu może utworzyć listę rezerwową także w wyniku odrębnych wyborów. W takim przypadku wybór listy rezerwowej odbywa się z zachowaniem reguł wyboru odpowiednich władz sekcji lub sekretariatu, co oznacza między innymi, że wybrany kandydat musi uzyskać ponad połowę oddanych głosów ważnych w głosowaniu tajnym. Jeżeli w ten sposób ustalenie kolejności na liście rezerwowej jest niemożliwe, należy przeprowadzić głosowanie ustalające ich kolejność.
4. Kandydaci, którzy znaleźli się na liście rezerwowej na mocy tej procedury, zajmują miejsca po kandydatach uzyskujących miejsca na liście rezerwowej zgodnie z postanowieniami ust. 1.
5. Członek rady sekcji lub sekretariatu nie może być na liście rezerwowej komisji rewizyjnej i odwrotnie.

§ 150

1. Rada sekcji lub sekretariatu wybiera ze swojego grona prezydium, w czasie pierwszego posiedzenia, które winno się odbyć w ciągu 14 dni od daty zakończenia walnego zebrania delegatów sekcji lub kongresu.
2. Liczebność prezydium określa WZD sekcji lub kongres. Walne zebranie delegatów sekcji lub kongres może upoważnić radę sekcji lub sekretariatu do ustalenia liczby członków prezydium.
3. Kandydatów do prezydium wraz z jednoczesnym określeniem wyodrębnionych funkcji, w tym zastępcy przewodniczącego, sekretarza i skarbnika dla poszczególnych kandydatów zgłasza przewodniczący rady sekcji lub sekretariatu w liczbie zgodnej z postanowieniami ust. 2.
4. Wybory do prezydium rady odbywają się w głosowaniach wyborczych, zgodnie z zasadami ogólnymi, w wyodrębnieniu każdej funkcji z osobna (tak jak listy cząstkowe). Wobec tego, że liczba kandydatów nie może być większa niż liczba miejsc mandatowych, kandydat, który nie uzyskał ponad połowę ważnych głosów, przy czym głosów ważnych jest więcej niż nieważnych, nie zostaje wybrany.

5. Odwołanie członka prezydium następuje na tych samych zasadach jak wybór, co oznacza między innymi, że wniosek o odwołanie może postawić wyłącznie przewodniczący rady sekcji lub sekretariatu.
6. Zakończenie członkostwa w radzie sekcji lub sekretariatu następuje na zasadach ogólnych z tym, że zakończenie członkostwa w radzie stanowi jednocześnie zakończenie członkostwa w prezydium rady.

§ 151

Członek komisji rewizyjnej nie może być jednocześnie członkiem rady sekcji lub sekretariatu.

CZĘŚĆ IV

Krajowa Komisja Wyborcza

Rozdział XVII

KRAJOWA KOMISJA WYBORCZA

§ 152

1. Komisja Krajowa pod koniec bieżącej kadencji ma obowiązek zorganizować wybory krajowych władz Związku. W tym celu Komisja Krajowa powołuje Krajową Komisję Wyborczą.
2. Sposób powołania i odwołania członków KKW określa uchwałą Komisja Krajowa.
3. KKW pełni swoje funkcje przez okres kadencji.
4. KKW może powołać spoza swojego składu pełnomocników do nadzorowania zebrań wyborczych.

§ 153

Do zadań KKW należy:

- 1) nadzorowanie wyborów regionalnych władz związkowych, władz krajowych struktur branżowych w tym delegatów na WZD sekcji lub kongres oraz delegatów na KZD;
- 2) sprawdzanie ankiet osobowych dołączonych do pisemnych zgłoszeń kandydatów oraz czuwanie nad prawidłowością wyżej wskazanych wyborów;
- 3) prowadzenie rejestru wszystkich wybranych prawomocnie delegatów i elektorów na zebraniach wyborczych wymienionych w punkcie 1;
- 4) prowadzenie rejestrów zgłoszonych pisemnie kandydatów do władz Związku i przekazanie tych rejestrów komisji mandatowo-wyborczej podczas obrad KZD;
- 5) nadzór nad wydawaniem mandatów delegatom na KZD, WZD sekcji, kongres;
- 6) rozpatrywanie, w terminie 60 dni od daty wpływu, zastrzeżeń dotyczących wyborów, wymienionych w pkt. 1, zgłoszonych w terminie 14 dni od daty zakończenia wyborów oraz odwołań na podstawie § 87 ust. 2;
- 7) stwierdzenie ważności przeprowadzonych wyborów władz wymienionych w punkcie 1;
- 8) składanie sprawozdania ze swojej działalności na KZD.

§ 154

1. KKW ma prawo:

- 1) wglądu do wszystkich dokumentów związanych z wyborami nadzorowanymi przez KKW i sprawdzanie ich zgodności z Ordynacją Wyborczą NSZZ „Solidarność”,
  - 2) do bezpośredniej kontroli czynności wyborczych przeprowadzanych na walnym zebraniu delegatów lub kongresie, w tym pracy komisji mandatowo-wyborczej i skruta-cyjnej.
  - 3) stwierdzania nieważności wyborów wymienionych w § 153 pkt.1, w wyniku rozpatrzenia odwołań, o których mowa w §§ 113, 145 oraz 153 pkt 6 lub z inicjatywy własnej KKW każdym czasie; podstawę stwierdzenia nieważności wyborów stanowi złamanie przepisów prawa wewnątrzwiązkowego.
2. Członek lub pełnomocnik KKW w trakcie nadzorowania wyborów ma prawo zwrócić uwagę na niezgodność czynności wyborczych z prawem wewnątrzwiązkowym, mogącą stanowić podstawę do unieważnienia wyborów.

§ 155

1. Od decyzji KKW dotyczących wyborów przysługuje, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji KKW, odwołanie do Komisji Krajowej.
2. Komisja Krajowa po rozpatrzeniu odwołania może zaskarżoną decyzję KKW utrzymać w mocy lub zmienić. Decyzja Komisji Krajowej jest ostateczna.

CZĘŚĆ V

Postanowienia ogólne

Rozdział XVIII

ROZPOCZĘCIE KADENCJI

§ 156

1. Zgodnie z postanowieniami § 36 ust. 2 i 3 Statutu, początkiem kadencji władzy stanowiącej jest moment rozpoczęcia pierwszego posiedzenia tej władzy w nowej kadencji.
2. Początkiem kadencji władzy wykonawczej i władzy kontrolnej jest moment rozpoczęcia pierwszego posiedzenia tej władzy w nowej kadencji. Dana władza jest uprawniona do odbycia swego pierwszego posiedzenia w nowej kadencji, jeżeli dokonano wyboru co najmniej połowy jej członków, wybieranych przez władzę stanowiącą danej jednostki organizacyjnej.
3. Kadencja prezydium danej władzy jest identyczna z kadencją tej władzy.
4. Początek kadencji danej władzy jest jednocześnie momentem zakończenia poprzedniej kadencji.

§ 157

1. Przewodniczący zarządów regionów i rad krajowych sekretariatów branżowych wybrani na nową kadencję zostają członkami Komisji Krajowej od początku nowej kadencji. Do zakończenia bieżącej kadencji zachowują członkostwo w Komisji Krajowej dotychczasowi przewodniczący wyżej wymienionych władz.
2. W sytuacji, gdy dotychczasowy przewodniczący złoży pisemną rezygnację z członkostwa w Komisji Krajowej, jej członkiem zostaje nowo wybrany przewodniczący. Jeżeli jednak jest on członkiem Krajowej Komisji Rewizyjnej, miejsce w Komisji Krajowej zostaje nieobsadzone do końca kadencji chyba, że złoży on rezygnację z członkostwa w Krajowej Komisji Rewizyjnej.

UCHWAŁA KK nr 14/09

ws. terminu, miejsca i organizatora XXIII KZD

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” postanawia, że zwyczajna sesja Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” odbędzie się w terminie od 15 do 16 października 2009 r. w Białymstoku i powołuje na jej organizatora Józefa Mozolewskiego Przewodniczącą Zarządu Regionu Podlaskiego.

Komisja Krajowa zobowiązuje Prezydium KK do zawarcia umowy określającej warunki organizacji zjazdu i przeznacza na ten cel kwotę do 450 000 (czteryście pięćdziesiąt tysięcy) zł.

UCHWAŁA KK nr 15/09

ws. obciążenia hipoteką nieruchomości w Kielcach

do użytku służbowego

UCHWAŁA KK nr 16/09

ws. zmiany zasięgu działania Regionów: Pomorza Zachodniego i Gorzów Wielkopolski

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, działając na podstawie § 22 ust. 4 Statutu NSZZ „Solidarność” oraz § 2 Uchwały nr 7 XIX KZD, na wniosek podstawowych jednostek organizacyjnych Związku z powiatu choszczeńskiego, podejmuje decyzję o zmianie zasięgu działania regionów, rozszerzając obszar Regionu Pomorza Zachodniego o powiat choszczeński w Województwie Zachodniopomorskim.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Niniejsza uchwała stanowi podstawę do niezwłocznego wpisania jednostek organizacyjnych Związku z powiatu choszczeńskiego do regionalnego rejestru jednostek organizacyjnych Regionie Pomorza Zachodniego. Zarejestrowanie tych jednostek organizacyjnych w Regionie Pomorza Zachodniego skutkuje jednoczesnym wyrejestrowaniem ich z Regionu Gorzów Wielkopolski, ze wszystkimi tego konsekwencjami.

Region rejestrujący jednostki organizacyjne jest zobowiązany do poinformowania pracodawców, których te jednostki organizacyjne obejmują swoim działaniem, o zmianie ich władz nadrzędnych.

Stanowisko KK nr 5/09

ws. polskiego kolejnictwa

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” apeluje do Rządu RP o udzielenie wzorem innych państw UE pomocy publicznej dla ratowania miejsc pracy w sektorze kolejowym poprzez:

1. Dofinansowania PKP PLK co pozwoli wykorzystać środki unijne na inwestycje w infrastrukturze kolejowej.
2. Dofinansowanie PKP CARGO na inwestycje związane z modernizacją taboru kolejowego. Prace te powinny wykonać zakłady naprawcze taboru kolejowego co spowoduje utrzymanie 18 tys. miejsc pracy w upadających zakładach zaplecza kolejowego.

3. Ustalenie stawki zerowej za dostęp do infrastruktury na przewozy rozproszone. Koszty tego dostępu powinny być pokryte z budżetu państwa co spowoduje wzrost przewozów kolejowych i zmniejszenie ilości przewozów towarowych na polskich drogach.
4. Pokrycie kosztów programu dobrowolnych odejść pracowników kolei.

Brak pomocy rządowej dla sektora kolejowego spowoduje likwidację kilkudziesięciu tysięcy miejsc pracy w tym sektorze. W dobie kryzysu gospodarczego interwencja Rządu jest konieczna.

Stanowisko KK nr 6/09

ws. negocjacji „pakietu antykryzysowego”

1. Komisja Krajowa wzywa rząd do pilnego podjęcia negocjacji „pakietu antykryzysowego” przedstawionego przez związki zawodowe i organizacje pracodawców.
2. Komisja Krajowa podkreśla, że pakiet musi być uwzględniony w specjalnej ustawie antykryzysowej, która powinna wejść w życie najpóźniej do końca kwietnia. Tego wymaga dramatycznie pogarszająca się sytuacja na rynku pracy – tylko w styczniu i lutym ilość bezrobotnych wzrosła o 250 tysięcy osób.
3. Za szczególnie ważne KK uznaje wdrożenie projektu tzw. subsydiowanego zatrudnienia i przeznaczenie na ten cel odpowiednich środków budżetowych zapewniających funkcjonowanie zagrożonych firm i bezpieczeństwo zatrudnienia pracownikom ze szczególnym uwzględnieniem zrzeszonych w związkach zawodowych.
4. Jednocześnie KK uważa, że Wojewódzkie Komisje Dialogu Społecznego powinny systematycznie monitorować sytuację na lokalnych rynkach pracy, podejmując na bieżąco niezbędne działania.

KAMPANIA „SOLIDARNOŚĆ NA KRYZYS”

PAKIET ANTYKRYZYSOWY UZGODNIONY

NSZZ "Solidarność", pozostałe związki zawodowe oraz pracodawcy przedstawiły Rządowi RP wspólny pakiet działań antykryzysowych.

Zawiera on rozwiązania na czas kryzysu w obszarze wynagrodzeń i świadczeń socjalnych, polityki gospodarczej oraz w obszarze stosunków pracy. Kolejnym krokiem będzie zaproszenie strony rządowej do negocjacji w ramach Komisji Trójstronnej nad wprowadzeniem w życie tego pakietu rozwiązań.

- Partnerzy społeczni uzgodnili listę tematów, którą wspólnie wystosują do rządu z apelem o podjęcie negocjacji w celu pilnego wypracowania rozwiązań antykryzysowych. Pakiet stanowi spójną całość,

która powinna znaleźć się w specjalnej ustawie obowiązującej na czas kryzysu. Przedmiotem dalszych negocjacji będą zarówno źródła finansowania, jak i merytoryczny kształt poszczególnych rozwiązań. Teraz najważniejszy ruch jest po stronie rządu, który musi znaleźć sposób na jak najszybsze wprowadzenie w życie wypracowanego w autonomicznym dialogu antykryzysowego pakietu działań - powiedział Janusz Śniadek, przewodniczący NSZZ "Solidarność".

Zdaniem NSZZ "Solidarność" zaproponowany pakiet działań powinien znaleźć się w jednej "ustawie kryzysowej" na czas określony, po to aby uniknąć nadużywania trudnej sytuacji kryzysu dla wprowadzenia na stałe regulacji nie do zaakcepto-

wania lub niekoniecznych w normalnej sytuacji. Powinna być ona skierowana zarówno do przedsiębiorstw, jak i pracowników.

NSZZ "Solidarność" proponuje m.in. uruchomienie dodatkowych źródeł finansowania wynagrodzeń za czas przestojów, zmniejszenie stawki VAT na podstawowe artykuły żywnościowe, podniesienie kwoty wolnej od podatku dla najmniej zarabiających, wprowadzenie niezbędnych ułatwień umożliwiających szybsze wykorzystanie

funduszy unijnych, stabilizację zatrudnienia poprzez ograniczenie zawierania umów na czas określony, zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych pomocy socjalnej realizowanej w formie bonów uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi w tym tzw. bonów towarowych czy wypracowanie w minimalnym wynagrodzeniu mechanizmów osiągnięcia poziomu 50 proc. przeciętnego wynagrodzenia.

Pakiet działań antykryzysowych przyjęty w dialogu autonomicznym przez partnerów społecznych reprezentowanych w Trójstronnej Komisji Do Spraw Społeczno-Gospodarczych

I. Obszar wynagrodzeń i świadczeń socjalnych

1. Program kryzysowej pomocy dla społeczeństwa w szczególności wsparcie rodzin najuboższych poszkodowanych w wyniku kryzysu oraz zwiększenie środków na świadczenia socjalne w związku ze wzrostem liczby osób zwalnianych z pracy
2. Zniesienie opodatkowania zapomóg udzielanych przez związki zawodowe (poszerzenie katalogu) oraz świadczeń wypłacanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
3. Zwolnienie z podatku dochodowego od osób fizycznych pomocy socjalnej realizowanej w formie bonów uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi w tym tzw. bonów towarowych.
4. Uchylenie ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz zniesienie ustawy kominowej
5. Wypracowanie w minimalnym wynagrodzeniu mechanizmów osiągnięcia poziomu 50% przeciętnego wynagrodzenia

II. Obszar rynku pracy i stosunków pracy

6. Wprowadzenie 12 miesięcznego okresu rozliczeniowego
7. Uruchomienie zakładowego funduszu szkoleniowego
8. Racjonalizacja rozwiązań dotyczących doby pracowniczej w kontekście rozliczania czasu pracy
9. Pakiety socjalne jako źródło prawa pracy
10. Ruchomy czas pracy jako instrument wspomagający łączenie obowiązków rodzinnych z zawodowymi
11. Stabilizacja zatrudnienia poprzez ograniczenie stosowania umów na czas określony

III. Obszar polityki gospodarczej

12. Przyspieszona amortyzacja
13. Subsydiowanie zatrudnienia jako alternatywy wobec zwolnień grupowych

- *Dział Informacji KK*

OŚWIADCZENIE J. ŚNIADKA WS. TZW. PAKIETU ANTYKRYZYSOWEGO

Poniżej Oświadczenie przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" w sprawie przyjęcia przez Radę Ministrów tzw. pakietu antykryzysowego ustalonego przez reprezentatywne organizacje pracodawców i związki zawodowe.

"Z nadzieją przyjmuję fakt podjęcia przez rząd pakietu antykryzysowego przedstawionego przez związki zawodowe i organizacje pracodawców, ale jednocześnie wyrażam zaniepokojenie, że nie zostały zadeklarowane żadne środki budżetowe na jego realizację. Wszystkie kraje chroniące swój rynek pracy ponoszą koszty budżetowe, które i tak z reguły są mniejsze od kosztów ponoszonych przez gospodarkę z tytułu rosnącego bezrobocia.

Podkreślam z całą stanowczością, że nie będzie naszej zgody na wprowadzenie rozwiązań niekorzystnych dla pracowników (12-miesięczny okres rozliczeniowy czasu pracy) bez odpowiednich zabezpieczeń wymagających uzgodnienia ze związkami zawodowymi oraz bez pozostałych zapisów pakietu antykryzysowego, w tym przede wszystkim odpowiedniego finansowania z zaangażowaniem środków budżetowych tzw. częściowego bezrobocia (subsydiowane zatrudnienie) oraz wprowadzenia ustawowego ograniczenia okresu trwania umów zawieranych na czas określony.

Oczekuję bezzwłocznego rozpoczęcia negocjacji trójstronnych szczegółów pakietu oraz jasnych deklaracji ze strony rządu, iż pakiet antykryzysowy musi być uzgodniony z partnerami społecznymi".

LIST PARTNERÓW SPOŁECZNYCH DO WALDEMARA PAWLAKA

Warszawa, 16 kwietnia 2009 r.
PKPP/204/73/JMę/2009
Pan Waldemar PAWLAK
Wicepremier, Minister Gospodarki Przewodniczący Trójstronnej Komisji ds. Społeczno - Gospodarczych

W nawiązaniu do "pisma z dnia 15 kwietnia 2009 roku w imieniu Strony społecznej Trójstronnej Komisji ds. Społeczno - Gospodarczych przesyłam uwagi partnerów społecznych do przesłanego nam dokumentu, który stanowić miał odpowiedź Strony rządowej na propozycje pakietu antykryzysowego przyjętego dnia 13 marca br. Po analizie przesłanego nam w dniu 10 kwietnia br. dokumentu partnerzy społeczni stwierdzają, że jego zapisy tylko częściowo uwzględniają postulaty sformułowane przez pracodawców i związki zawodowe. Ponadto w przesłanym materiale znalazły się zapisy, które mają charakter systemowych zmian w zakresie polityki społecznej, ważnych i częściowo procedowanych w ramach konsultacji społecznych, ale mających niewiele wspólnego z rozwiązaniami

na czas kryzysu. Dlatego wnioskujemy o pilne uzupełnienie całego dokumentu o brakujące propozycje zapisów, wyeliminowanie treści nie będących przedmiotem naszych rozmów oraz uzupełnienie dokumentu o stosowne wyliczenia skutków finansowych proponowanych rozwiązań. Ponadto Strona społeczna jeszcze raz podkreśla pakietowy charakter rozwiązań, którego zakres wynika bezpośrednio z porozumienia z dnia 13 marca br. Załączona tabela przygotowana na podstawie analizy dokonanej przez partnerów społecznych podczas spotkania w dniu 15 kwietnia br. powinna ułatwić spełnienie naszej prośby w możliwie krótkim terminie, tak, aby w trakcie Prezydium TK w dniu 20 kwietnia br. możliwe było ostateczne rozstrzygnięcie szczegółów pakietu.

- *W imieniu i z upoważnienia strony społecznej - Henryka Bochniarz Wiceprzewodnicząca Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych*

Załącznik: Tabela

I PAKIET ROZWIĄZAŃ W OBSZARZE WYNAGRODZEŃ I ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH	Odpowiedź strony rządowej	Uwagi partnerów społecznych do propozycji rządowej
<p>1. Program kryzysowej pomocy dla społeczeństwa w szczególności wsparcie rodzin najuboższych poszkodowanych w wyniku kryzysu oraz zwiększenie środków na świadczenia socjalne w związku ze wzrostem ilości osób zwolnionych z pracy.</p>	<p>Przedstawiono program prac Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotyczący:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dofinansowania programu wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”; • Opracowania „Założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nad dzieckiem”; • Weryfikacji kwot świadczeń rodzinnych i kryteriów dochodowych; • Nowelizacji weryfikacji ustawy o świadczeniach rodzinnych. 	<p>Postulat partnerów społecznych dotyczy przede wszystkim zapewnienia pomocy osobom zwolnionym z pracy w wyniku kryzysu oraz wsparciu najuboższych rodzin (szczególnie wielodzietnych), których dotknie spowodowany kryzysem wzrost kosztów utrzymania np. wzrost cen nośników energii.</p> <p>Propozycje rządowe rozmijają się z zasadniczym celem postulatu. Dotyczą one głównie bieżącej działalności Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, na którą to działalność przewidziano środki finansowe w ustawie budżetowej na rok 2009 (np. dożywianie oraz weryfikacja kryteriów dochodowych).</p> <p>Nie do zaakceptowania jest propozycja rządu, aby środki Rezerwy Solidarności Społecznej traktowane były jako źródło uzupełnienia braku środków z powodu ograniczeń wydatków budżetowych (tzw. cięć oszczędnościowych w dziale 852 - Pomoc Społeczna).</p> <p>Propozycje rządowe powinny dotyczyć:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programów mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin; • Programów osłonowych; • Finansowego wspierania programów realizowanych przez samorządy terytorialne.
<p>2. Zniesienie opodatkowania zapomóg udzielanych przez związki zawodowe (poszerzenie katalogu) oraz świadczeń wypłacanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.</p> <p>3. Zwolnienie z podatku dochodowego od osób</p>	<p>Brak propozycji.</p>	<p>W rekomendacjach z posiedzenia Rady Ministrów z 31.03.2009 r., strona rządowa pozytywnie odniosła się do postulatów. Partnerzy społeczni oczekują na zadek larowane przez stronę rządową konkretne rozwiązania prawne w postaci propozycji zapisów ustawowych. Partnerzy społeczni ne-</p>

fizycznych pomocy społecznej realizowanej w formie bonów uprawniających do ich wymiany na towary lub usługi w tym tzw. bonów towarowych.		gatywnie ocenili komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, który -zdaniami strony rządowej - realizuje zgłoszony postulat.
4. Uchylenie ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz zniesienie ustawy kominowej	Przesłano wstępny roboczy projekt zmiany ustawy o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw. Brak propozycji dotyczącej zniesienia ustawy kominowej.	Partnerzy społeczni zmagają się do uzgodnienia projektu ustawy o uchyleniu ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw. Są zgodni, co do kierunku zmian systemowych, które nie wyłączając trybu negocjacyjnego, pozwolą negocjować właściwy wskaźnik wynagrodzeń na szczeblu zakładu pracy. Zgodnie z rekomendacjami z posiedzenia Rady Ministrów z 31.03.2009 r. strona rządowa miała przedstawić projekt zniesienia ustawy o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (tzw. ustawy kominowej). Partnerzy społeczni oczekują propozycję strony rządowej.
5. Wypracowanie w minimalnym wynagrodzeniu mechanizmów osiągnięcia poziomu 50% przeciętnego wynagrodzenia	Brak wiążących propozycji zwiększania minimalnego wynagrodzenia za pracę (tzw. ścieżki dojścia) do poziomu 50% przeciętnego wynagrodzenia. Nie przedstawiono deklarowanych przez stronę rządową alternatywnych mechanizmów zwiększania minimalnego wynagrodzenia.	Partnerzy społeczni oczekują na propozycje strony rządowej.
II. PAKIET ROZWIĄZAŃ W OBSZARZE GOSPODARKI	Odpowiedź strony rządowej	Uwagi partnerów społecznych do propozycji rządowej
Przyspieszona amortyzacja	Kwestia procedowana w ramach prac legislacyjnych	Kwestia procedowana w ramach prac legislacyjnych i akceptowana w Zespole ds. Polityki Gospodarczej i Rynku Pracy. Postulat zrealizowany. Sejm 5 marca 2009 r. uchwalił ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.
Subsydiowanie zatrudnienia	Subsydiowanie może otrzymać przedsiębiorca który:	Partnerzy społeczni oczekują na uzgodnienie jednolitego

	<ul style="list-style-type: none"> • podlega przepisom ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn medycznych pracowników; • prowadzi pełną księgowość; • nie zalega ze zobowiązaniami publicznoprawnymi; • przeżywa przejściowe trudności finansowe w bezpośrednim związku z kryzysem gospodarczym, polegające na pogorszeniu sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstwa przy spadku zamówień i obrotów przynajmniej o 30 % w stosunku do okresu sprzed 30 czerwca 2008 r.; • przedstawi program naprawczy, który w perspektywie rocznej, uprawdopodobnia poprawę sytuacji firmy. <p>Subsydium ma wynosić 70% zasiłku dla bezrobotnych na zaspokojenie części wynagrodzenia pracowników z tytułu czasowego ograniczenia ich czasu pracy, nie więcej niż o 50 %, finansowanego w pozostałej części ze środków pracodawcy w łącznej wysokości nie mniejszej niż wynagrodzenie minimalne obowiązujące w dniu wypłaty.</p> <p>Świadczenie udzielane byłoby na zasadzie nieoprocentowanej pożyczki na wniosek pracodawcy zaopiniowany przez ministra właściwego ds. gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym ds. skarbu państwa, płatnych po upływie 2 lat przez okres następnych 8 lat w ratach miesięcznych. W związku z m. in. subsydiowaniem niezbędne jest przeznaczenie w 2009 r. dodatkowych środków i zasilenie nimi FGŚP. Proponuje się zasilenie w 2009 r. Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych środkami wartości 1 mld zł z nadwyżki środków Funduszu Pracy jaka wystąpiła na koniec 2008 r.</p>	<p>sposobu subsydiowania</p> <p>zatrudnienia ze środków publicznych zapewniających pracownikowi świadczenie co najmniej na poziomie płacy minimalnej. Pomoc udzielana pracodawcom będzie miała formę dotacji bezzwrotnej ze środków publicznych przeznaczoną na świadczenie kompensujące utracone wynagrodzenie. To ustalenie nie wyklucza możliwości</p> <p>porozumienia na poziomie zakładu pracy pomiędzy pracodawcą a pracownikami o dodatkowej kompensacie utraconych zarobków.</p> <p>Brakuje określenia przesłanek, które pozwolą danej firmie na wystąpienie o subsydiowanie. Jeżeli będą mogły to robić wszystkie przedsiębiorstwa, to powstały system będzie wydawał pieniądze na firmy taktycznie będące bankrutami 7 preyc/yn nic /wiązanych z kryzysem, (partnerzy społeczni zaproponowali konkretne wskaźniki finansowe, strona rządowa posługuje się nieostrym pojęciem „przejściowe trudności finansowe”).</p> <p>Rozstrzygnięcia wymaga sposób opiniowania wniosków finansowanych ze środków publicznych.</p>
--	---	--

III.PAKIET ROZWIĄZAŃ W OBSZARZE STOSUNKÓW PRACY	Odpowiedź strony rządowej	Uwagi partnerów społecznych do propozycji rządowej
Wprowadzenie 12 miesięcznego okresu rozliczeniowego	Dwunasto miesięczny okres rozliczeniowy według propozycji i rządu ma być wprowadzany w układach zbiorowych, a tam gdzie nie ma związków w porozumieniu z przedstawicielami załogi. Propozycja dopuszcza planowanie rozkładów czasu pracy w okresach kwartalnych.	Kwestia podlega dalszym negocjacjom i może być rozpatrywana tylko w pakiecie wszystkich rozwiązań, zarówno strona związkowa jak i pracodawcy mają zastrzeżenia do tej propozycji. Zastrzeżenia strony związkowej dotyczą istoty tego rozwiązania, a na pewno warunkiem porozumienia jest wprowadzenie tylko w układzie zbiorowym i na czas kryzysu. Pracodawcy uważają, że obok układów zbiorowych powinna być możliwość wprowadzania tego rozwiązania w porozumieniu ze związkami. Pracodawcy postulują też możliwość kształtowania rozkładów czasu pracy w okresach miesięcznych, góra dwumiesięcznych.
Uruchomienie szkoleniowego zakładowego funduszu	Propozycja rządowa jest satysfakcjonująca pozwala dofinansowywać szkolenia organizowane w firmach, które ograniczają produkcję i utworzą fundusz szkoleniowy.	Partnerzy społeczni wnoszą o przekazanie informacji o możliwości szerszego stosowania tego instrumentu dzięki wykorzystaniu środków europejskich, należy rozważyć gospodarczo środkami Funduszu Pracy. Potrzebne jest wyjaśnienie kwestii podatkowych, czy koszty szkoleń będą wliczane w koszty uzyskania przychodu.
Racjonalizacja rozwiązań dotyczących doby pracowniczej w kontekście rozliczania czasu pracy	Propozycja strony rządowej zakłada powiązanie doby z możliwością wprowadzenia ruchomego czasu pracy, jest możliwe wprowadzenie tylko w układzie zbiorowym i w porozumieniu tam gdzie nie ma związków zawodowych.	Kwestia podlega dalszym negocjacjom i może być rozpatrywana tylko w pakiecie wszystkich rozwiązań.
Pakiety socjalne jako źródło prawa pracy	Brak propozycji regulacji, a jedynie propozycja, aby rezygnując z zapisu objąć rozszczenia właściwością sądową.	Strona społeczna wnosi o przedstawienie propozycji zapisu ustawowego pakietów jako źródła prawa pracy. Taka deklaracja pojawiła się w poprzednim materiale.
Ruchomy czas pracy jako instrument wspomagający łączenie obowiązków rodzinnych z zawodowymi	Brak propozycji tego zapisu	Strona społeczna wnosi o uzupełnienie zapisu zgodnie z przyjętymi rekomendacjami. Rozwiązanie, które ma umożliwić łatwiejsze godzenie obowiązków rodzinnych z zawodowymi poprzez upowszechnienie ruchomego czasu pracy. Pracodawcy

		<p>dawca byłby zobowiązany w miarę możliwości do uwzględnienia wniosku pracownika, poza określonymi wyjątkami np. ruch ciągły, praca zmianowa, inny szczególny system lub charakter pracy.</p>
<p>Stabilizacja zatrudnienia poprzez ograniczenie stosowania umów na czas określony</p>	<p>Propozycja rządowa ograniczenia stosowania umów na czas określony do 24 miesięcy.</p>	<p>Strona społeczna zastrzega sobie prawo do wypracowania autonomicznego stanowiska i pozostaje do czasu rozstrzygnięcia wszystkich spraw w pakiecie z rozbieżnością - związki zawodowe 18 miesięcy, pracodawcy 36 miesięcy. Kwestia podlega dalszym negocjacom i może być rozpatrywana tylko w pakiecie wszystkich rozwiązań.</p>

JAK RADZIĆ SOBIE W KRYZYSIE?

W ramach festiwalu Godność i Praca w Gdańsku odbyła się debata pod hasłem "Jak radzić sobie z kryzysem".

O kryzysie z punktu widzenia pracodawców mówił Zbigniew Żurek, wiceprezes Business Center Club i członek prezydium Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych. Z informacji, które przedstawił wynika, że w związku z kryzysem przedsiębiorcy najbardziej obawiają się: spadku zamówień, osłabienia koniunktury ze wszystkiego tego konsekwencjami, wahań kursowych, utraty płynności finansowej i ograniczonego dostępu do kredytu. - Mitem jest, że przedsiębiorcy łatwo zwalniają pracowników - powiedział Zbigniew Żurek. - Przedsiębiorca żywotnie jest zainteresowany zatrudnianiem, bo z nich żyje. Niestety dochodzi do sytuacji że się zwalnia pracowników, ale przedsiębiorca zwalnia pracowników w ostateczności - zapewniał Żurek. Jego zdaniem trudno powiedzieć, w jakiej fazie kryzysu się obecnie znajdujemy, ponieważ opinie na ten temat są różne. Natomiast obecny kryzys powinien spowodować jakieś zmiany w systemie bankowym. - Nie chcę atakować banków, ale uważam że powinny one służyć gospodarce. Obecnie umowy bankowe są trudne. Banki skutecznie potrafią przerzucać ryzyko na przedsiębiorców. Przedsiębiorca bierze ryzyko, bank bierze zysk - powiedział wiceprezes BCC.

Janusz Śniadek przypomniał, że partnerzy społeczni dużo wcześniej niż rząd apelowały o rozpoczęcie dialogu w sprawie działań antykryzysowych. - Według naszych informacji w około 20 proc. firm, gdzie są nasze struktury prowadzone są negocjacje prowadzące do wypracowania wspólnych rozwiązań antykryzysowych. Przykładem może być Stalowa Wola, gdzie związki i pracodawca porozumieli się w sprawie zmniejszenia etatów i wynagrodzeń, aby ratować firmę przed upadłością.. Ponieważ rząd nie przedstawił konkretnych propozycji działań antykryzysowych partnerzy społeczni zdecydowali o rozpoczęciu dwustronnych rozmów.

- To nie były łatwe rozmowy. Wynegocjowaliśmy trzynastopunktowy pakiet, który przesłaliśmy rządowi. Dopiero wczoraj po południu otrzymaliśmy propozycje jego realizacji. Ocenimy na ile są konkretne - dodał Śniadek.

Podczas debaty poruszano również temat obowiązującej od niedawna w Polsce ustawy o upadłości konsumenckiej, która może być jakimś sposobem na radzenie sobie z kryzysem. Mecenas Klaudia Rein przedstawiła wady i zalety ustawy o upadłości konsumenckiej. Jedną z wad polskiego rozwiązania jest brak doradców, którzy zapobiegliby upadłości konsumenckiej i pomagali w przejściu całej procedury.

DZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ

Zestawienie wysokości zasiłków, świadczeń emerytalno – rentowych, najniższego wynagrodzenia, minimum socjalnego i minimum egzystencji

(stan na dzień 1 marca 2009 r.)

Wyszczególnienie	Kwota brutto	Składki na ubezpieczenia społeczne	Podatek dochodowy od os. fiz. 18% + narzuty (1,25%)* oraz koszty uzyskania przych. – 111,25 i kwota wolna – 46,33	Kwota netto rubr.2- (3+4)
1	2	3	4	5
Zasiłek dla bezrobotnych				
- 80%	441,50	-	38,66	402,84
- 100%	551,80	-	59,89	491,91
- 120%	662,20	-	81,14	581,06
Świadczenie przedemerytalne	804,02	-	108,44	695,58
Zasiłek stały z pomocy społecznej	444,00	-	-	444,00
Najniższa emerytura	675,10	-	83,62	591,48
Najniższa renta	519,30	-	53,63	465,67
Najniższe wynagrodzenie - 80%	1276,00	174,94	146,10	954,96
	1020,08	139,85	103,22	777,01
Minimum socjalne w gospodarstwie pracowniczym 1-osobowym*	854,9	-	-	854,9
Minimum egzystencji w gospodarstwie pracowniczym 1-osobowym**	386,30	-	-	386,30

* dodatkowa składka na ubezpieczenie zdrowotne

** we wrześniu 2008 r.

*** średniorocznie w 2007 r.

- Opracowano w Dziale Polityki Społecznej – Gdańsk

Minimalne wynagrodzenie* za pracę w relacji do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w latach 1992-2009

lata	Minimalne wynagrodzenie w zł		Przeciętne wynagrodzenie nominalne w gospodarce narodowej	Relacja (kol 2:4) w %
	Brutto	netto		
1	2	3	4	5
1992	108,75	97,35	289,73	37,5
1993	160,00	138,40	390,43	41,0
1994	215,00	184,80	525,02	41,0
1995	285,00	245,50	690,92	41,2
1996	353,75	306,25	874,30	40,5
1997	426,75	374,95	1065,76	40,0
1998	495,83	441,63	1232,69	40,2
1999	653,33	477,22	1697,12	38,5
2000	695,00	509,58	1893,74	36,7
2001	760,00	559,12	2045,00	37,1
2002	760,00	561,82	2097,83	36,2
2003	800,00	588,39	2185,02	36,6

Dział Polityki Społecznej

2004	824,00	602,77	2273,44	36,2
2005	849,00	617,44	2360,62	36,0
2006	899,10	647,93	2477,23	36,3
2007	936,00	675,20 697,94**	2691,03	34,8
2008	1126,00	845,17	2943,88	38,2
2009	1276,00	954,96	3193,00 (plan)	40,0

*do 2002 r. – najniższe wynagrodzenie

** od lipca 2007 – z powodu obniżenia składki rentowej o 3% po stronie pracownika

Od 1 stycznia 2008 r. składka rentowa została obniżona o kolejne 4 pkt. proc. - po 2 pkt. po stronie pracowników i pracodawców

Źródło: Na podstawie obliczeń MPiPS (wcześniej MGIP), GUS-u oraz własnych

- *Opracowanie: Dział Polityki Społecznej KK NSZZ „Solidarność”*

WSKAŹNIKI GUS

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w lutym 2009 r.

Wyszczególnienie	I 2009*		II 2009		I-II 2009	
	I 2008=100	XII 2008=100	II 2008=100	XII 2008=100	I 2009=100	I-II 2008=100
O G Ó Ł E M	102,8	100,5	103,3	101,3	100,9	103,1
Żywność, napoje bezalkoholowe i alkoholowe oraz wyroby tytoniowe	103,9	101,0	104,3	101,6	100,6	104,1
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,1	101,1	103,4	101,7	100,6	103,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	107,8	100,5	108,3	101,2	100,7	108,1
Odzież i obuwie	92,8	96,5	92,7	94,8	98,2	92,7
Mieszkanie	109,1	101,8	109,0	103,4	101,6	109,0
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	111,1	102,3	110,9	104,2	101,9	111,0
W tym nośniki energii	114,8	102,3	114,4	105,3	102,9	114,6
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	101,9	100,1	101,8	100,3	100,2	101,8
Zdrowie	103,2	100,6	103,3	101,1	100,5	103,2
Transport	91,2	97,5	94,3	100,6	103,2	92,8
W tym paliwa do prywatnych środków transportu	81,2	93,9	87,9	100,5	107,1	84,5
Łączność	99,8	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9
Rekreacja i kultura	100,2	100,2	101,2	100,6	100,5	100,7
Edukacja	104,0	100,4	104,0	100,5	100,1	104,0
Restauracje i hotele	106,1	100,4	105,9	100,7	100,4	106,0
Inne towary i usługi	101,6	100,5	101,9	101,0	100,6	101,8

Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw¹ w lutym 2009r.

Wyszczególnienie	II 2009			I-II 2009
	w liczbach bezwzględnych	I 2009 = 100	II 2008 = 100	I-II 2008=100
Sektor przedsiębiorstw				
Zatrudnienie w tys	5351,7	99,6	99,8	100,3
Przeciętne wynagrodzenie ogółem (brutto) w zł	3195,56	99,4	105,1	106,8
w tym bez wypłat z zysku	3195,35	99,4	105,1	106,8

**Mieszkania oddane do użytkowania^{a)}
w okresie I-II 2009 r.**

Formy budownictwa	2009				
	liczba mieszkań	II		I-II	
		II 2008=100	I 2009 = 100	liczba mieszkań	I -II 2008=100
Ogółem	10339	94,2	52,9	29880	116,6
Spółdzielcze	269	39,6	37,5	986	54,2
Indywidualne	4458	75,3	38,5	16033	118,8
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	5161	123,4	79,4	11665	123,1
Pozostałe ^{b)}	451	228,9	60,5	1196	143,8

a) Dane meldunkowe - mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych

b) Zakładowe, komunalne, społeczne czynszowe.

**Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
marzec 2009 r.**

Wyszczególnienie	III 2009			I-III 2009
	XII 008 =100	III 2008 =100	II 2009=100	I-III 2008 =100
O G Ó Ł E M	102,0	103,6	100,7	103,3
Żywność, napoje bezalkoholowe i alkoholowe oraz wyroby tytoniowe	103,3	105,6	101,7	104,6
Żywność i napoje bezalkoholowe	103,6	104,8	101,9	103,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	102,1	109,2	101,0	108,4
Odzież i obuwie	95,1	92,1	100,3	92,5
Mieszkanie	103,5	108,7	100,1	108,9
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	104,3	110,6	100,0	110,9
w tym nośniki energii	104,9	113,9	99,7	114,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,8	102,0	100,5	101,9
Zdrowie	101,3	103,1	100,2	103,2
Transport	101,3	94,1	100,6	93,2
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	101,4	87,5	100,9	85,5
Łączność	100,0	100,0	100,0	99,9
Rekreacja i kultura	101,1	101,8	100,5	101,1
Edukacja	100,7	104,1	100,2	104,0
Restauracje i hotele	101,1	105,7	100,4	105,9
Inne towary i usługi	101,3	102,0	100,3	101,8

Mieszkania oddane do użytkowania^{a)} w okresie I-III 2009 r.

Formy budownictwa	2009				
	liczba mieszkań	III		I-III	
		III 2008=100	II 2009=100	liczba mieszkań	I -III 2008=100
Ogółem	11939	121,9	115,5	41819	118,1
Spółdzielcze	730	313,3	271,4	1716	83,6
Indywidualne	4362	86,6	97,8	20395	110,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	6439	155,2	124,8	18104	132,9
Pozostałe ^{b)}	408	107,4	90,5	1604	132,7

a) Dane meldunkowe - mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

b) Zakładowe, komunalne, społeczne czynszowe.

Przeciętne zatrudnienie i wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw¹ w marcu 2009r.

Wyszczególnienie	III 2009			I-III 2009
	w liczbach bezwzględnych	II 2009 = 100	III 2008 = 100	I-III 2008 = 100
Sektor przedsiębiorstw				
Zatrudnienie w tys.	5325,3	99,5	99,1	100,1
Przeciętne wynagrodzenie ogółem (brutto) w zł	3332,65	104,3	105,7	106,3
w tym bez wypłat z zysku	3330,49	104,2	105,7	106,3

Źródło GUS

DZIAŁ DS. WALKI Z BEZROBOCIEM

NACZELNA RADA ZATRUDNIENIA

Naczelna Rada Zatrudnienia nowej kadencji (na lata 2009 - 2012) w dniu 11 marca 2009r. odbyła pierwsze posiedzenie w siedzibie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Nowym członkiem Rady nominację wręczyła wiceminister pracy Czesława Ostrowska.

Na wniosek NSZZ Solidarność (poparty jednogłośnie przez wszystkich członków NRZ) przewodniczącą NRZ wybrano Panią prof. Stanisławę Borkowską, natomiast wiceprzewodniczącą Grażynę Zielińską.

Następnie sprawnie omówiono projekt rozporządzenia MPiPS w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie, nanosząc kilka uwag (projekt ww. rozporządzenia znajduje się w trakcie opiniowania przez partnerów społecznych).

Podczas dłuższej debaty omówiono sytuację na rynku pracy. W debacie tej zażądałem przedstawienia, w postaci mapy, aktualnych zagrożeń dla miejsc pracy; planu uszczelnienia polskiego rynku pracy przed korektą budżetu państwa; wzmocnienia Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (coraz więcej nowych zadań), utworzenia strony internetowej z pełną informacją o instytucjach i środkach pomocowych dla zagrożonych pracowników, osób bezrobot-

nych, pracodawców i powiatów szczególnie zagrożonych wysokim bezrobociem strukturalnym. Ponadto należy wzmocnić etatowo psz, PIP (w zakresie kontroli pracy nielegalnej) oraz OPS. Poprawy wymaga system monitoringu rynku pracy.

Nie należy w dalszym ciągu zwlekać z wprowadzeniem obowiązkowego ubezpieczenia od ryzyka bezrobocia.

Obecnie jest ostatni moment na wprowadzenie regionalnych paktów na rzecz ratowania miejsc pracy (wzorem Zarządu Regionu Podlaskiego).

Zdzisław Maszkiewicz określił wagę zaistnienia systemu obowiązkowego ubezpieczenia od ryzyka bezrobocia, a także wprowadzenia przez MPiPS jednolitego zbierania informacji o przyczynach zwolnień pracowników.

Następnie omówiono projekt trybu i plan prac Naczelnej Rady Zatrudnienia w roku 2009. Ustalono, iż kolejne posiedzenie odbędzie się w dniu 16 kwietnia, natomiast szczegółowy plan prac NRZ zostanie przekazany na następnym posiedzeniu.

W sprawach różnych zostałem zmuszony do interwencji u wiceminister Czesławy Ostrowskiej w sprawie braku dialogu pomiędzy Marszałkiem województwa śląskiego, a Zarządem Regionu Śląsko – Dąbrowskiego NSZZ Solidarność (na

prośbę Piotra Dudy) w zakresie obsady WRZ i współpracy zgodnej z duchem dialogu społecznego i partnerów rynku pracy wyrażonym w rozdziale 8 ustawy o promocji zatrudnienia. Zarówno wiceminister jak i członek NRZ (z terenu Śląska) Pan Krzysz-

tof Dzierwa zobowiązali się do przeprowadzenia rozmów z Marszałkiem.

- *Warszawa 17 marca 2009 r. - Jacek Smagowicz*

***

Z udziałem wiceminister pracy Czesławy Ostrowskiej odbyło się drugie posiedzenie Naczelnej Rady Zatrudnienia (16.04.2009 r.). Rada miała otrzymać rządowy projekt antykryzysowy, jednakże zamiast tego otrzymała mizerny i kontrolerski pakiet MPiPS.

W sprawie projektów MPiPS uruchomienia zakładowego funduszu szkoleniowego, subsydiowanego zatrudnienia, zmian w ustawach o promocji zatrudnienia i ochronie roszczeń pracowniczych wniosłem uwagi - patrz załącznik nr 1.

W debacie na temat braku działań antykryzysowych rządu w zakresie wzrostu zatrudnienia stwierdziłem, że o realności działań winny decydować koszty utrzymania zatrudnienia, jego zwiększenie nad kosztami zwolnień pracowniczych.

Po raz kolejny zadałem pytania:

- ile środków wydano z funduszy na wsparcie pracodawców, pracowników i bezrobotnych (zero informacji),
- gdzie jest mapa zagrożeń i mapa działań na rzecz utrzymania zatrudnienia lub tworzenia nowych miejsc pracy (podobnie jw.),
- kiedy powstaną konkretne ustawy, rozporządzenia ze znanymi zasadami finansowania, wielkościami środków, źródłami i wielkościami ich pozyskania, okresami i wysokościami dopłat, dostępem do dopłat, granicami wykluczenia z dopłat, informacja o tym co będzie dopłacał budżet a co pracodawca, od kiedy będą uruchomione systemy wsparcia.

Zaznaczyłem, że rozwiązania nie mogą pogarszać sytuacji pracowników, ich rodzin i nie mogą być nową formą dyskryminacji.

Na czas kryzysu bazą dopłat winien być ostatni zarobek a nie schodzenie do

zasilków dla bezrobotnych, czy minimalnej płacy chyba, że zostaną znacznie podwyższone

Dalej zapytałem kiedy Naczelna Rada Zatrudnienia otrzyma informacje o rozwiązaniach naprawczych, dodatkowych zadaniach i korekcie wskaźników tak w zakresie Krajowego Planu Reform, jak i Krajowego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009 – 2011, a także o realizacji Planu Stabilności i Rozwoju (większa dostępność kredytów dla przedsiębiorstw – gdzie?, ile?, wzmocnienie systemu gwarancji poręczeń dla małych i średnich przedsiębiorstw, a także o efektach wyższych ulg finansowych dla nowo zakładanych firm).

Nie wiadomo też nic o rozwoju programu „Powrót” ilu emigrantów wróciło, ilu znalazło pracę, ilu jest zarejestrowanych jako bezrobotni, ilu z nich pobiera zasiłek, ilu udzielono pożyczek z pup na samodzielne gospodarowanie, jak spadły dochody z emigracyjnych zarobków? Jak podają niektórzy eksperci (M. Kabaj) rząd musi utworzyć corocznie 300 - 400 tys. nowych miejsc pracy w latach 2009 – 2011, aby bezrobocie nie wzrosło do 3 mln osób.

Naczelna Rada Zatrudnienia w wyniku debaty i głosowania jednogłośnie odrzuciła „sztandarowy” projekt ustawy z Kancelarii premiera o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę (źle wskazane źródło finansowania (Fundusz Pracy), brak kryterium dochodowego, nietrafnie dobrany usługodawca (publiczne służby zatrudnienia), zła ustawa), a także podjęła uchwałę, aby nie wyprowadzać środków z FP i FGŚP na inne niż ustawowe zadania.

Dalej NRZ zajęła się całorocznym planem prac oraz przyjęła informację o programach i działaniach finansowanych z rezerwy Ministra Pracy (załącznik 2 i 3)

Na koniec poprosiłem o informację o ustaleniach Sekcji ds. Zatrudnienia Spraw Społecznych i Obywatelskich SOC

(z 06.04.09 Bruksela) w kwestiach realizacji strategii lizbońskiej.

• *Jacek Smagowicz*

Załącznik nr 1

Informacja w sprawie wysokości utworzonej rezerwy – fragmenty

W dniu 31.01.2009 r., na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2008 r. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (Dz. U. Nr 18 poz. 114) - utworzono ze środków Funduszu Pracy w 2009 r. rezerwę podstawową w wysokości 10 % kwoty środków określonej w planie Funduszu Pracy na finansowanie aktywnych zadań przeciwdziałania bezrobociu dotyczących finansowania programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej na dzień 6.04.2009 r. rezerwa podstawowa wynosi: 824.978,2 tys. zł

O ustanowieniu rezerwy oraz przeznaczeniu minister zawiadomił marszałków województw w dniu 2 marca 2009 r. Wnioski samorządów powiatowych powinny zostać przesłane do niniejszej informacji do samorządu województwa (wojewódzkiego urzędu pracy) i wraz z wnioskiem marszałka województwa przesłane do MPiPS. Wnioski o przyznanie dodatkowych środków z rezerwy ministra mogą być przysyłane począwszy od dnia 10 marca 2009r. Środki z rezerwy ministra przyznawane będą wg kolejności zgłaszanych wniosków, wg kryteriów ich oceny.

Z 10% rezerwy ministra określonej przeznacza się:

- 220 mln zł - na programy i działania na rzecz osób bezrobotnych, zwolnionych z

pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, związanych z trudnościami gospodarczymi lub niewypłacalnością pracodawcy w warunkach kryzysu finansowego;

- mln zł - na programy zwiększające aktywność zawodową osób w wieku do 30 lat;
- 60 mln zł - na realizację programów zwiększających aktywność zawodową osób w wieku 45/50 plus;
- 50 mln zł - na realizację programów związanych z rozwojem małej i średniej przedsiębiorczości;
- 14 mln zł - na programy związane z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe oraz inne zdarzenia nieprzewidywalne;
- 50 mln zł - na utworzenie centrum aktywizacji zawodowej (CAZ) i lokalnych punktów informacyjno konsultacyjnych (LPIK);
- 5 mln zł - na projekty pilotażowe;
- 345 mln zł – pozostaje z przeznaczeniem na pożyczki na spłatę kredytów hipotecznych.

Do dnia 6.04.2009 r. na ww. programy złożono zapotrzebowanie na kwotę 507.060,6 tys. zł.

Załącznik nr 2

Kryteria przyznawania środków Funduszu Pracy z rezerwy Ministra			
Nazwa kryterium	Różnicowanie oceny	Punkty	Max liczba punktów do uzyskania
Zaangażowanie w programy EFS - wg wniosków zgłaszanych na 2009 rok	od 25 do 35% przyznanego limitu	4	14
	36-40% przyznanego limitu	8	
	powyżej 41% przyznanego limitu	14	
Planowana efektywność zatrudnieniowa - z	30 - 40%	4	14

wyłączeniem udziału form dotacji dla bezrobotnych i doposażeń dla pracodawców	41-50%	8	
	powyżej 51%	14	
Udział osób z grup ryzyka w ogólnej liczbie aktywizowanych	do 25 roku życia	4	28
	powyżej 50 roku życia	4	
	zamieszkali na wsi	3	
	kobiety	3	
	bez kwalifikacji zawodowych i doświadczenia zawodowego	3	
	długotrwale bezrobotni	4	
	pozostali z art. 49 ustawy	4	
	inne osoby	3	
Zmniejszenie się liczby bezrobotnych na koniec wykazanego okresu 2009 w stosunku do grudnia 2008	do 3%	4	12
	od 3 do 5%	8	
	powyżej 5%	12	
Źródła finansowania - wielu partnerów lub wysoki wkład własny	do 20%	5	10
	powyżej 20%	10	
Zróżnicowanie programów aktywnych form w pakiecie wniosku	do 3 form	4	10
	powyżej 3 form	10	
Wykorzystanie limitu 2008 roku	powyżej 95%	4	12
	96-98%	8	
	powyżej 98%	12	
suma punktów dla kryteriów z w. 1-7			100
Kryterium oceny wg opinii MPiPS (dodatkowe punkty)	maksymalnie do sumy 100 punktów - jako ewentualne dopełnienie do maksymalnej oceny kryteriów wniosku		0

Załącznik nr 3

WZB/92/09

Gdańsk, dnia 16 kwietnia 2009r.

I. Uwagi do informacji Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dot. przyjętego przez partnerów społecznych „Pakietu Działań Antykryzysowych

Opinia dotycząca projektu zmiany ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Do ww. projektu zmiany ustawy wnoszę następujące uwagi:

1. w art. 67 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy należy dokonać zmiany polegającej na tworzeniu przez pracodawcę zakładowego funduszu szkoleń pracowniczych w porozumieniu z powiatowym urzędem pracy.
2. w art. 68 ust. 1 pkt. 1 ustawy o promocji zatrudnienia na czas kryzysu należy wprowadzić ulgi dla pracodawców poprzez obniżenie składki na fundusz szkoleniowy z 0,25 % na 0,05 %.
3. W art. 68 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (zapis w poprzednim brzmieniu art. 68) należy przywrócić przepis umożliwiający

związkom zawodowym branie udziału w procesie konsultacji dotyczącym wydatkowania środków z funduszu szkoleniowego. Rozwiązanie takie stanowi realizację przepisu art. 181 k.p., statuującego prawo organizacji związkowych do reprezentowania i obrony praw i interesów osób do nich należących.

4. W konsekwencji uwagi ad. 1 należy również dokonać w art. 68 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, przywrócenia planu szkoleń określającego wydatkowanie środków funduszu szkoleniowego.
5. w odniesieniu do art. 1 ust. 8 rozporządzenie, o którym mowa w tym przepisie powinno stanowić załącznik do projektu ustawy, jako że zawarte w nim przepisy wykonawcze stanowiąc będą rozwinięcie regulacji zawartej w projekcie zmiany ustawy.

Opinia dotycząca projektu zmiany ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

Do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy wnoszę następujące uwagi:

6. w art. 22 ust. 1 pkt 1 wyznacznik „minimalne wynagrodzenie” stanowiący określenie minimalnej wartości świadczenia otrzymywanego przez pracownika „należy zastąpić wyznacznikiem (bazą) odnoszącym się do ostatnich zarobków pracownika. Zmiana ta spowoduje zgodność projektu z Konwencjami MOP nr 102 i 168.

7. w projekcie zmiany ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych przewiduje się finansowanie świadczeń z Funduszu Pracy, powyższe zaprzecza istocie, celom i zadaniom ustawowym obu Funduszy. Fundusz Pracy wyzbywając się środków finansowych obniża wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu i poprawę mobilności pracowniczek. Natomiast FGŚP obsługuje interesy pracowników już zwolnionych bez poprawiania ich mobilności. Należy bronić się przed propozycjami rządowymi psującymi sprawnie działające systemy i fundusze celowe rynku pracy, tylko z tego powodu, że jeden z funduszy ma iluzoryczną nadwyżkę, a drugi jej nie ma. W dodatku wyjaśniamy, że nadwyżka FP powstała w wyniku niewykonania wielu zadań z zakresu aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Nie należy również wykorzystywać psz do wszystkich zadań, które nie są związane ściśle z ustawą o promocji zatrudnienia i standardami usług na rynku pracy.

Naszym zdaniem należy chronić FGŚP oraz FP przed nadmiernym wzrostem wydatków, ponieważ w przyszłości może wiązać się on z koniecznością zwiększenia składki na te fundusze i w konsekwencji spowodować wzrost kosztów zatrudnienia, finansowanie świadczeń opisanych w projekcie zmiany ustawy powinno nastąpić bezpośrednio z rezerw budżetu państwa.

8. w art. 31 ustawy planuje się wprowadzenie odrębnych stanowisk urzędniczych, których koszty funkcjonowania według projektodawcy będą pokrywane z Funduszu. Zdaniem opiniującego, nawiązując do uwagi, ad. 6 należy dokonać ujednoczenia i ewentualnie po-

wiązać (gdyby teoretycznie przyjąć rozwiązania projektu za słuszne) stanowiska urzędnicze w ramach FGŚP z jednoczesnym ich finansowaniem z tego właśnie Funduszu.

Nadto wskazać należy, iż nie wiadomo kto będzie sprawował nadzór i kontrolę, na styku FGŚP z klientami, nad poszanowaniem kryteriów ustawy i utrzymaniem jednolitych standardów obsługi, niedopuszczając do nadużyć i obniżenia tychże standardów.

9. Zwrócić uwagę należy, iż źródłem finansowania ww. świadczeń będą przede wszystkim środki Funduszu Pracy z zastrzeżeniem, że przy dużej ilości wypłat, Fundusz będzie musiał być zasilony środkami z dodatkowych źródeł przychodów. Jednocześnie nie zdefiniowano pojęcia dodatkowe źródła przychodu. Zdaniem opiniującego jedynie wyraźne wskazanie czym są owe źródła przychodu pozwoli na racjonalne określenie finansowania świadczeń.

10. Do przedmiotowego projektu należałoby również załączyć projekty odpowiednich rozporządzeń, jako że zawarte w nich przepisy wykonawcze stanowiąc będą rozwinięcie regulacji zawartej w projekcie ustawy. Będą one istotnym elementem całego projektu, bez którego nie jest możliwa wnikliwa analiza prawna.

11. dodatkowo z treści uzasadnienia projektu ustawy zmieniającej (rozdział 2 pkt 3) nie wynika aby wyjaśniono kwestie dotyczące:

- szacowanej ilości wypłat ogółem,
- skonkretyzowanie co oznacza duża ilość wypłat
- z jakich dodatkowych źródeł przychodu Fundusz będzie wsparty?

II. Subsydiowane zatrudnienie

Uwagi do strony 2 dokumentu:

- świadczenia dotyczące wypłat z budżetu państwa na wynagrodzenia pracownicze z tytułu ograniczenia ich czasu pracy winny być wypłacane albo przez FP i

psz albo przez FGŚP, wyłącznie ze środków tego funduszu,

- naszym zdaniem należy wypłatę tych świadczeń powiązać z ostatnimi zarobkami lub podwyższając znacząco zasiłek dla bezrobotnych jeszcze w tym roku,
- naszym zdaniem nie powinny to być pożyczki tylko na dofinansowanie tych pracodawców, którzy chcą utrzymać miejsca pracy lub wprowadzić takie kryteria, aby ograniczyć zasięg pomocy do przedsiębiorstw mających dużą szansę utrzymania się na rynku pracy,
- absolutnie nie do przyjęcia jest przeznaczenie dodatkowych środków FP i zasilenia nimi FGŚP vide ww. uwagi
- proponujemy natomiast przywrócenie poprzedniego art. 4a w ustawie o ochronie roszczeń, czyli wypłatę świadczeń jednorazowych dla pracowników przy zdefiniowaniu przejściowych trudności finansowych, czy trudności związanych

z kryzysem pod kontrolą przywróconej rady FGŚP (pracodawcy i związkowcy)

Uruchomienie zakładowego funduszu szkoleniowego

Uwagi do str. 3 i 4 dokumentu - vide odnośne propozycje opisane powyżej.

Wczoraj obradująca NRZ z udziałem MPiPS Czesławy Ostrowskiej jednoznacznie odrzuciła projekt ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę, autorstwa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Nadto z debaty wynikało, iż Naczelna Rada Zatrudnienia jest przeciwna, przy tworzeniu pakietu antykryzysowego, pomysłom łączenia zadań i środków obu funduszy celowych na rynku pracy. NRZ wypowiedziała stanowczy sprzeciw wobec wyprowadzania środków funduszy na inne niż ustawowe cele.

- Jacek Smagowicz

LIST WS. OKRESU ODBYWANIA SŁUŻBY WOJSKOWEJ

Szanowny Pan
Bogdan Klich
Minister Obrony Narodowej
Warszawa
WZB/98/09

Szanowny Panie Ministrze

W związku ostatnimi doniesieniami prasowymi jakoby resort obrony narodowej miał zamiar skrócić okres odbywania służby obowiązkowej z 9 do 7 miesięcy wobec pozostałych osób odbywających taką służbę, zwracamy się z uprzejmą prośbą o odstąpienie od powyższego i umożliwienie ww. osobom odbycie służby w dotychczasowym wymiarze.

Zwracamy uwagę, iż skrócenie okresu odbywania służby spowoduje utra-

tę, przez żołnierzy po odbyciu służby, prawa do zasiłku dla bezrobotnych.

Zgodnie z obowiązującą ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2008 Nr 69 poz. 415 ze zm.), a mianowicie jej art. 71 ust. 4, prawo do zasiłku przysługuje bezrobotnym zwolnionym po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, jeżeli okres jej odbywania wynosił co najmniej 240 dni (tj. 8 miesięcy).

Jednocześnie zwrócić uwagę należy, iż ewentualne koszty związane z umożliwieniem odbycia służby w dotychczasowym wymiarze, jak i koszty wypłat potencjalnych zasiłków dla bezrobotnych będą znikome.

- Daniel Czerwiński

ODPOWIEDŹ MPiPS WS. REALIZACJI REFORM STRUKTURALNYCH ZAWARTYCH W STRATEGII LIZBOŃSKIEJ

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Czesława Ostrowska Podsekretarz Stanu
DRP-IY-078- 9 -BK/09

W związku Decyzją Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Nr 36/09 w sprawie opinii o Komunikacie Komisji Europejskiej *Realizacja reform strukturalnych zawartych w Strategu Lizbońskiej w kontekście europejskiego planu naprawy gospodarczej - roczne oceny poszczególnych krajów: Zalecenie dotyczące Zaleceń Rady w sprawie planowanej na 2009 rok aktualizacji ogólnych wytycznych dot. polityki gospodarczej państw członkowskich i Wspólnoty oraz realizacji polityki zatrudnienia przez państwa członkowskie* (KOM(2009) 34), przekazaną przy Pana piśmie z dnia 5 marca 2009 r. (L.dz. BP/327/09) skierowanym do Prezesa Rady Ministrów, zgodnie z dyspozycją KPRM uprzejmie informuję, co następuje:

Wobec opinii zawartej w pkt.I Decyzji Prezydium KK NSZZ „Solidarność” pragnę zauważyć, że treść zalecenia dla państw członkowskich, przyjętego przez Radę Europejską w dniach 19-20 marca 2009 r., była uzgadniania z tymi państwami. Źródłem danych makroekonomicznych dotyczących Polski, zawartych w rozpatrywanym dokumencie, jest Eurostat. Podane dane są zbieżne z danymi prezentowanymi przez GUS. Ponadto, jednoznacznie zaznaczono, że prezentowane oceny i przewidywane kierunki zmian wielkości danych stanowią ocenę Komisji.

Podzielam pogląd Prezydium KK NSZZ „Solidarność” o słuszności rekomendacji dla Polski, zawartej w pkt. 5 na str. 56-57 dokumentu KOM(2009)34. Propozycja Prezydium KK NSZZ „Solidarność” dotycząca generalnie potrzeby wzmocnienia funkcjonowania instytucji publicznych nie może być kwestionowana. Natomiast postulat zwiększenia środków na etaty w pośrednictwie pracy i doradztwie zawodowym winien być konfrontowany z możliwościami i wolą wyasygnowania przez urzędy pracy znacznie większych środków. Należy bo-

wiem pamiętać, że polityka państwa w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia realizowana jest przez władze samorządów terytorialnych szczebla powiatowego (powiatowe urzędy pracy) i wojewódzkiego (wojewódzkie urzędy pracy). Samorządy mają wszelkie możliwości, aby samodzielnie dostosowywać poziom zatrudnienia w urzędach pracy do skali potrzeb wynikających ze zmieniającej się sytuacji na lokalnych rynkach pracy. Według stanu w dniu 31 grudnia 2007 r. w wojewódzkich i powiatowych urzędach pracy zatrudnione były 20 382 osoby, podczas gdy na koniec 2008 r. liczba zatrudnionych w urzędach pracy wyniosła 22 362 osoby. Oznacza to utrzymanie powolnego, ale systematycznego wzrostu zatrudnienia w urzędach pracy, odnotowywanego począwszy od 2003 roku. Zgadzam się ze wskazaną przez Prezydium KK NSZZ „Solidarność” potrzebą poprawy informacji o rynku pracy. Dlatego w Krajowym Planie Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011 opracowanym przez międzyresortowy zespół pod moim kierunkiem, ujęte zostały dwa odpowiednie działania. Jedno działanie pn. Budowa monitoringu rynku pracy, obejmuje analizę procesów zachodzących na polskim rynku pracy i w obszarze integracji społecznej w kontekście polityki gospodarczej oraz prowadzenie badania gospodarstw domowych dla dostarczenia pogłębionej wiedzy o dynamicznych zależnościach między rynkiem pracy, deprawacją materialną i ubóstwem. Drugie - pn. Profesjonalny monitoring skuteczności aktywnej polityki rynku pracy, ma na celu poprawę efektywności i skuteczności funkcjonowania systemu instytucjonalnej obsługi rynku pracy, jak i polityki rynku pracy. System monitoringu rynku pracy powinien na bieżąco, z pewnym wyprzedzeniem dostarczać informacji o zawodach i kwalifikacjach deficytowych i nadwyżkowych, o prognozowanych zmianach oraz kierunkach rozwoju, determinujących strukturę popytu na pracę. Warto przypomnieć, że MPiPS cyklicznie publikuje opracowanie pt. „Zawody deficytowe i nadwyżkowe”

oparte na prowadzonym przez samorządy województw oraz samorządy powiatów monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Monitoring taki prowadzony jest zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.) oraz według ujednoczonych zasad opartych na zaleceniach metodycznych opracowanych w MPiPS.

W związku z poruszeniem w Decyzji Prezydium KK NSZZ „Solidarność”, problemu bezrobocia tzw. częściowego (technicznego), uprzejmie informuję, że w MPiPS podjęte zostały prace nad zmianami do ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Zmiany polegać mają na sfinansowaniu ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych nowych tytułów świadczeń ukierunkowanych na ochronę stanu zatrudnienia w warunkach przejściowych trudności finansowych pracodawcy, pogorszenia jego sytuacji ekonomicznej przy spadku portfela zamówień, a co za tym idzie czasowego zatrzymania produkcji przy jednoczesnym braku symptomów niewypłacalności. Proponowane działania: świadczenia na zaspokojenie wynagrodzeń pracowniczych za czas niewykonywania przez nich pracy, jeżeli byli gotowi do jej wykonywania, świadczenia na opłacenie składek na ubezpieczenia społeczne oraz ulgi w spłacie zadłużenia na rzecz Funduszu, mają na celu utrzymanie miejsc pracy i zapobieżenie ewentualnym zwolnieniom z pracy.

Nie podzielam zapisanego w Decyzji Prezydium KK NSZZ „Solidarność” przekonania, że „gwarancją skuteczności wobec zjawisk na rynku pracy musi być natychmiastowa reorganizacja zarówno publicznych służb zatrudnienia, jak i funduszy celowych”. Jakkolwiek, zasadne mogą być pewne zmiany organizacyjne w ramach publicznych służb zatrudnienia, usprawniające świadczenie usług klientom urzędów pracy, to radykalne lub gwałtowne zmiany organizacyjne należy uznać za ryzykowne, tym bardziej że jako takie nie zlikwidują bezrobocia. Rozumiejąc potrzebę modyfikowania organizacji publicznych służb zatrudnienia dla poprawy ich skuteczności, w znowelizowanej ustawie o promocji zatrud-

nienia i instytucjach rynku pracy zostały zaproponowane przez MPiPS oraz przyjęte przez Sejm odpowiednie rozwiązania. Mianowicie, działalność związana ściśle z aktywizacją zawodową będzie realizowana w wyodrębnionej części urzędu pracy tj. w centrum aktywizacji zawodowej (CAZ). Ponadto, powiatowe urzędy pracy we współpracy z samorządami gminnymi mogą tworzyć na poziomie gmin, lokalne punkty informacyjno - konsultacyjne (LPIK). Obie zmiany prowadzą do większej koncentracji urzędów pracy na działaniach aktywizujących świadczonych najbliższej miejsca zamieszkania osoby, której udzielana jest pomoc lub najbliższej siedziby pracodawcy.

Zawarty w Decyzji Prezydium KK NSZZ „Solidarność” zarzut o „rozdrobnieniu rynku pracy na różne rodzaje umów”, w mojej opinii nie znajduje uzasadnienia. Tradycyjnie od wielu lat w polskim prawie pracy rozróżnia się następujące rodzaje umów o pracę (art. 25 Kodeksu pracy): na czas określony; na czas nieokreślony; na czas wykonywania określonej pracy; na okres próbny. Zróżnicowanie rodzajów umów o pracę ma służyć realizacji różnych potrzeb i celów stron stosunku pracy. Należy podkreślić, że strony stosunku pracy każdorazowo decydują o wyborze danego rodzaju umowy o pracę. Możliwość stosowania różnych rodzajów umów o pracę wpływa także na atrakcyjność stosunku pracy i przeciwdziała niekorzystnym dla osób świadczących pracę, tendencjom nadużywania umów cywilnoprawnych. Wydaje się, że występujące w polskim prawie pracy zróżnicowanie rodzajów umów o pracę, nie tylko nie wpływa negatywnie na funkcjonowanie rynku pracy, ale wręcz przeciwnie - przyczynia się do podniesienia jego elastyczności, a zarazem do wzrostu zatrudnienia oraz zwiększenia konkurencyjności. Odrębną kwestią jest natomiast zauważalne na rynku pracy zjawisko wzrostu wykorzystywania umów na czas określony. W Polsce zagadnienie to zostało podniesione w Pakiecie działań antykryzysowych przyjętych w dialogu autonomicznym partnerów społecznych reprezentowanych w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych (pkt. 11.11 „Stabilizacja zatrudnienia poprzez ograniczenie stosowania umów na czas określony”).

MPiPS jest gotowe na przedstawienie nowej formuły ochrony pracowników zatrudnionych na podstawie umów terminowych,

jednakże zagadnienie to powinno być przedmiotem negocjacji partnerów społecznych.

SZKOLENIA ZWIĄZKOWE

WIZERUNEK

Szkolenie z dla Sekretariatu Przemysłu Spożywczego

W dniach 24-26 lutego, w Ciechocinku (pensjonat „Greek Park”), odbyło się szkolenie z zakresu kształtowania wizerunku działacza związkowego. Uczestnikami byli liderzy Sekretariatu Przemysłu Spożywczego: przewodniczący Sekcji Krajowych oraz członkowie Rady Sekretariatu (grupa liczyła 18 osób).

Szkolenie obejmowało tematykę z zakresu komunikacji społecznej oraz interpersonalnej. Podczas zajęć poświęcono sporo czasu na dyskusję dotyczącą kształtowania wizerunku organizacji związkowych i struktur krajowych związku w mediach. Zajęcia obejmowały także ćwiczenia

z wykorzystaniem środków audiowizualnych.

Podczas dyskusji podsumowującej szkolenie uczestnicy zgłosili zapotrzebowanie na kontynuację szkoleń z tego zakresu. Kolejne szkolenie miałyby być poświęcone zagadnieniom dotyczącym „mowy ciała”.

Zajęcia prowadziły: Agnieszka Kuraś-Steczyńska i Maria Kościńska z Działu Szkoleń KK NSZZ „Solidarność”.

- AKS

Drugie warsztaty medialne dla Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania

W dniach 3-5 marca 2009 r. odbyły się w Ustroniu (ośrodek „Globus”) 3-dniowe warsztaty medialne dla członków Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania. Wzięły w nich udział osoby zajmujące się informacją i kontaktami medialnymi w sekcjach regionalnych i organizacjach zakładowych z południa Polski; grupa uczestników liczyła 22 osoby. Pierwsze takie szkolenie zostało bowiem, w listopadzie ubiegłego roku, zorganizowane w Gdańsku – wówczas uczestnikami byli przedstawiciele Polski północnej.

Program obejmował elementy dotyczące komunikacji społecznej i interpersonalnej, warsztatu dziennikarskiego, kontaktów z mediami, organizacjami rządowymi i pozarządowymi. Podczas przeprowadzonych ćwiczeń uczestnicy pisali komunikaty,

informacje; mieli również możliwość wypróbowania indywidualnych wystąpień publicznych przed kamerą i pracy zespołowej – przy przygotowaniu i przeprowadzeniu konferencji prasowej.

Podobnie jak w pierwszej grupie – padły głosy dotyczące potrzeby kontynuacji szkolenia z zakresu wizerunku i zachowań przed kamerą. Kolejne szkolenie miałyby być poświęcone zagadnieniom dotyczącym „mowy ciała”.

Warsztaty przygotowane i prowadzone były przez Marię Kościńską i Agnieszkę Kuraś-Steczyńską – trenerki z Działu Szkoleń Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”.

- AKS

Dwie grupy na Podbeskidziu

W dniach 24-26 marca, w Ustroniu (ośrodek „Muflon”), odbyło się szkolenie na temat wizerunku działacza związkowego.

Uczestnikami byli członkowie Zarządu Regionu Podbeskidzie – łącznie 20 osób.

Szkolenie przeprowadzone zostało z wykorzystaniem różnorodnych środków metodycznych: wykładu, pracy w grupach, dyskusji, pracy indywidualnej, ćwiczeń z użyciem środków audiowizualnych; ponadto uczestnikom przez cały czas szkolenia towarzyszyła prezentacja multimedialna

Zajęcia prowadzone były w dwóch grupach jednocześnie – dzięki czemu można było więcej czasu poświęcić na ćwiczenia z wykorzystaniem kamery i analizą zarejestrowanego materiału oraz na rozmowę z każdym uczestnikiem szkolenia.

Dzięki pracy w mniejszych grupach szkoleniowych dodatkowo udało się

uczestnikom przekazać m.in. zasady pisania tekstów zgodnie z warsztatem dziennikarskim i przeprowadzić dodatkowe ćwiczenie przed kamerą (w jednej grupie) oraz z mowy ciała, technik manipulacyjnych i zastosowania retoryki (w drugiej grupie).

Zajęcia prowadziły trenerki z Działu Szkoleń Komisji Krajowej: Agnieszka Kuraś-Steczyńska i Maria Kościńska. Wśród uczestników szkolenia był Jan Polak – sekretarz ZR, odpowiadający m.in. za szkolenia.

- AKS

Szkolenie dla Krajowego Sekretariatu

W dniach 31 marca-1 kwietnia, w Zakopanem (ośrodek „Jaskółka”), odbyło się szkolenie z zakresu wizerunku dla Se-

cretariatu Budownictwa i Przemysłu Drzewnego.

- AKS

Kształtowanie wizerunku dla Dolnego Śląska

W Karpaczu od 28 do 30 kwietnia 2009 r. zorganizowano szkolenie dla działaczy związkowych Regionu Dolny Śląsk. Tematyka obejmowała zagadnienia dotyczące komunikacji interpersonalnej, porozumiewania się, retoryki, tremy i stresu. Zajęcia z wykorzystaniem kamery miały na celu przygotowanie uczestników do wystąpień publicznych. Stare porzekadło głosi, że „trening czyni z nas mistrzów” sprawdziło się także wśród działaczy związkowych.

Kolejne ćwiczenia z użyciem kamery były wykonane bardzo dobrze. Dzięki ćwiczeniom uczestnicy mogli sprawdzić się w praktyce – jakimi są mówcami.

Szkolenie dla Regionu Dolny Śląsk prowadziła Maria Kościńska, trener Działu Szkoleń Komisji Krajowej.

- MK

NEGOCJACJE

Drugie szkolenie negocjacyjne w Regionie Środkowoschodnim

W dniach 25-27 lutego, w lubelskiej siedzibie Zarządu Regionu, odbyło się 2,5-dniowe szkolenie z zakresu podstaw negocjacji. Było to już drugie, po prawie półrocznej przerwie i w zmodyfikowanej wersji, szkolenie negocjacyjne dla kolejnej grupy działaczy związkowych z lokalnych struktur zakładowych i międzyzakładowych.

Wzięło w nim udział 16 osób (9 pań, 7 panów).

Całość logistyki przygotowała i stroną organizacyjną zajmowała się Karina Kalisz – zajmująca się w ZR szkoleniami i rozwojem.

Szkolenie prowadził Jan Plata-Przechlewski – trener z działu szkoleń KK.

Trzecie szkolenie negocjacyjne dla następnej grupy jest planowane jeszcze na ten rok.

- jpp

Szkolenie dla krajowych sekcji Osób Niepełnosprawnych i Osób Niewidomych

W dniach 2-4 kwietnia, w Zakopanem (pensjonat „Józef”), odbyło się dwupółdniowe szkolenie negocjacyjne dla działaczy związkowych NSZZ „Solidarność” skupionych w Krajowej Sekcji Osób Niepełnosprawnych oraz Sekcji Krajowej Osób Niewidomych. Łącznie wzięły w nim udział 22 osoby – w tym przewodniczący obu Sekcji: Jadwiga Smulko oraz Marian Sowiński.

Zajęcia prowadzili trenerzy związkowi: Jan Plata-Przechlewski z działu szkoleń KK (autor tego szkolenia) oraz Joanna Kruk z Sekcji Niepełnosprawnych i Grażyna Szarlak z Regionu Mazowsze (prowadzące to szkolenie po raz pierwszy). Cennymi radami służył uczestnikom również Piotr Koper – prawnik z Regionu Małopolska.

• *jpp*

ROZWÓJ ZWIĄZKU

Pierwsza i druga część szkolenia podstawowego dla Podbeskidzia

W dniach 3-4 marca 2009 r., w hotelu „Orzeł Biały” w Szczyrku, odbyło się szkolenie dla działaczy związkowych z zakresu rozwoju związku. Była to pierwsza część szkolenia podstawowego. W zajęciach uczestniczyło 17 osób.

Z kolei w dniach 5 i 6 marca 2009 r., w siedzibie Oddziału w Żywcu oraz w siedzibie Zarządu Regionu w Bielsku-Białej, odbyły się dwa kolejne szkolenia na ten sam temat. Tym razem oba spotkania stanowiły część drugą szkolenia podstawowego – czyli skierowane były do działaczy, którzy przeszli już pierwszą część szkole-

nia. Wzięło w nich udział odpowiednio 12 i 13 osób.

Wszystkie zajęcia prowadził Janusz Zabiega z krajowego Działu Szkoleń.

Po zapoznaniu się z przedstawioną przez prowadzącego propozycją strategii działania na rzecz rozwoju związku w zakładzie – uczestnicy napisali plany rozwoju dla swoich organizacji. Plany te realizowane będą do grudnia tego roku; po tych trzech szkoleniach zaplanowano pozyskanie ponad 500 nowych członków.

• *JZ*

Półtoradniowe szkolenie podstawowe w Piotrkowie Trybunalskim

W dniach 24-25 marca, w budynku Zarządu Regionu, odbyło się szkolenie z zakresu rozwoju związku (szkolenie podstawowe 1,5 dnia) dla działaczy związkowych. Uczestniczyło w nim 21 działaczy reprezentujących 12 organizacji zakładowych.

Zajęcia prowadził Janusz Zabiega – trener z działu szkoleń Komisji Krajowej.

Uczestnicy, po zapoznaniu się z przedstawioną przez prowadzącego propozycją strategii działania na rzecz rozwoju związku w zakładzie, napisali plany rozwo-

ju dla swoich organizacji. Realizowane one będą do grudnia tego roku – i zaplanowano pozyskanie ok. 170 nowych członków.

Z uczestnikami szkolenia spotkał się przewodniczący Zarządu Regionu – Zbigniew Bogusławski. Kwestiami organizacyjnymi zajmowała się jak zwykle Grażyna Adamczyk z ZR. Wśród uczestników był Piotr Majcher – absolwent jednej z ostatnich tur krajowych szkoleń trenerskich.

• *JZ*

Szkolenia podstawowe w Płocku i w Płońsku

W dniach 1 i 2 kwietnia, w Zarządzie Regionu Płockiego oraz 3 kwietnia w Oddziale w Płońsku, odbyły się jednodnio-

we szkolenia z zakresu rozwoju związku (szkolenie podstawowe) dla działaczy związkowych. W trzech szkoleniach

uczestniczyło w sumie 49 działaczy reprezentujących 28 organizacji związkowych. Zajęcia prowadził Janusz Zabiega z działu szkoleń KK.

Po zapoznaniu się z przedstawioną przez prowadzącego propozycją strategii działania na rzecz rozwoju związku w zakładzie – uczestnicy napisali plany rozwoju dla swoich organizacji. Plany realizowane będą pomiędzy kwietniem i grudniem tego

roku. Zaplanowano pozyskanie ok. 270 nowych członków.

Pierwsze dwa szkolenia otworzył przewodniczący ZR Wojciech Kępczyński, informując o sytuacji związku i działaniach Zarządu. Trzecie otworzył wiceprzewodniczący Grzegorz Lewandowski.

• JZ

SŁUŻBA ZDROWIA

O przekształceniach prywatyzacyjnych

W dniach 5-6 marca, w Centrum Szkoleniowym „Dal” na gdańskim Przymorzu, odbyła się kolejna tura szkolenia dla działaczy związkowych z „Solidarności” Służby Zdrowia nt. prywatyzacji w tej branży oraz stanowiska i roli związków zawodowych.

W szkoleniu wzięło udział 14 osób – wszystkie z regionu Ziemia Łódzka.

Następna tura odbyła się w „Dalu” dniach 19-20 marca; tym razem wzięło udział 21 osób – z następujących regio-

nów: Mazowsze, Podlaski, Ziemia Radomska.

Zajęcia – w formie wykładów, prezentacji multimedialnych i analiz przypadków – prowadziła stała grupa ekspertów. Opiekę organizacyjno-techniczną sprawowali jak zwykle pracownicy Działu Szkoleń KK.

Wkrótce kolejne tury szkolenia.

• jpp

LIDERZY

Szkolenie przyszłych liderów europejskich związków zawodowych – sesja druga

Od 27 lutego do 5 marca odbyła się w Brukseli druga sesja stacjonarna szkolenia przeznaczonego dla przyszłych liderów europejskich związków zawodowych. Szkolenie to jest organizowane przez ETUI Education – we współpracy z NSZZ „Solidarność” oraz związkami: włoskim CGIL, brytyjskim TUC, greckim GSEE. W szkoleniu uczestniczą młodzi (poniżej 40 lat) przedstawiciele związków zawodowych z 13 krajów: Chorwacji, Wielkiej Brytanii, Niemiec, Finlandii, Szwecji, Cypru, Łotwy, Estonii, Rumunii, Hiszpanii, Grecji, Włoch oraz Polski.

W czasie szkolenia uczestnicy zaprezentowali wyniki wspólnej pracy w grupach (realizowanej w czasie modułu nauki zdalnej). Swoje sprawozdania zaprezentowały cztery grupy, które zajmowały się następującymi tematami: 1. Rekrutacja i or-

ganizowanie/wzmocnienie związków zawodowych; 2. Prawa pracownicze w Europie; 3. Globalizacja gospodarki: wyzwania dla związków zawodowych; 4. Niestabilne zatrudnienie. Wykonana praca będzie bazą do przeprowadzania analizy SWOT w obrębie obszarów zainteresowania każdej z grup (w czasie kolejnego modułu nauki zdalnej).

W ramach spotkania w Brukseli uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z działaniami podejmowanymi przez EKZZ na rzecz walki o prawa pracownicze w warunkach światowego kryzysu gospodarczego i finansowego, które zostały obszernie i w bardzo interesujący sposób zaprezentowane przez panią Marię Helenę Andre (Zastępcę Sekretarza Generalnego EKZZ oraz panią Juliane Bir (eksperta EKZZ). Przedstawicielka MKZZ Helle Damgaard Nielsen

omówiła działania podejmowane przez jej organizację w kontekście globalizacji współczesnych rynków gospodarczych.

W programie przewidziano również wizyty w Parlamencie Europejskim, w ECOSOC-u (Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny) oraz w europejskich federacjach branżowych: EMF (Europejska Federacja Metalowców), EMCF (Europejska Federacja Pracowników Przemysłu Wydobywczego i Chemicznego), EPSU (Europejski Federacja Związków Sektora Publicznego) oraz ETF (Europejska Federacja Transportowców).

Interesującym i zabawnym dopełnieniem poznawania instytucji Unii Europejskiej oraz europejskich instytucji związkowych był quiz nt. Unii Europejskiej, do którego pytania uczestnicy opracowali samodzielnie, w oparciu o materiały dostarczone przez prowadzących.

Ponownie wszyscy uczestnicy wzięli również udział w zajęciach z języka obcego: angielskiego (dwie grupy – poziom początkujący i średniozaawansowany) oraz z

języka francuskiego (jedna grupa na poziomie początkującym).

Szkolenie zakończyło się przygotowaniem przez uczestników planu pracy w czasie modułu nauki zdalnej. W ramach każdej z grup jej członkowie wybrali koordynatora grupy, określili zakresy odpowiedzialności każdego z członków oraz ustalili ostateczne terminy zakończenia poszczególnych etapów prac. Zadaniem każdej z grup jest przeprowadzenie analizy SWOT w obszarze zainteresowania danej grupy (organizowanie/wzmocnienie związków zawodowych, prawa pracownicze, globalizacja gospodarki, niestabilne zatrudnienie). Wyniki tej pracy poszczególne grupy prezentują w czasie kolejnego modułu stacjonarnego, który odbędzie się w dniach 12-18 czerwca 2009 w Gdańsku.

Szkolenie prowadzone jest przez trenerów związkowych: Valericę Dumitreşcu (ETUI Education), Francescę Mandato (CGIL), Peta Hollanda (TUC), Christosa Triantafyllou (GSEE) oraz Agnieszkę Rybczyńską (NSZZ „Solidarność”).

• AR

INFORMACJE RÓŻNE

DRUGI SZCZYT SPOŁECZNY

Przewodniczący KK NSZZ "Solidarność" na drugim szczycie społecznym zwołanym przez Prezydenta RP podkreślił, że dramatycznie rośnie liczba osób bezrobotnych, a tym samym wzrastają koszty społeczno - gospodarcze kryzysu. Zaakcentował, że brak działań może kosztować polską gospodarkę dziesiątki miliardów zł.

W trakcie spotkania Przewodniczący NSZZ "Solidarność" zaapelował o jasną deklarację rządu, kiedy i jakie środki będą przeznaczone na subsydiowanie zatrudnienia oraz przeciwdziałanie kryzysowi.

- Oczekujemy czytelnej deklaracji rządu, kiedy i jakie środki przeznaczy na subsydiowanie zatrudnienia. Koszty niepodjęcia działań antykryzysowych wielokrotnie przewyższą wysokość niezbędnego wsparcia ochrony i stymulacji

rynku pracy. Z ekspertyzy przygotowanej w 2007 r. przez grupę niezależnych ekspertów dla Rzecznika Praw Obywatelskich wynika, że straty dla gospodarki z tytułu bezrobocia na poziomie 16% wyniosą ok. 118,5 mld zł. rocznie - powiedział podczas szczytu Janusz Śniadek, Przewodniczący NSZZ "Solidarność".

Pogarszająca się sytuacja gospodarcza oraz wzrastające bezrobocie wymagają podjęcia natychmiastowych działań - w tym przyjęcia pakietu antykryzysowego proponowanego przez partnerów społecznych i przeznaczenia na jego realizację odpowiednich środków.

- Minął miesiąc od poprzedniego szczytu społecznego. W ciągu dwóch pierwszych miesięcy bieżącego roku liczba osób bezrobotnych zwiększyła się o 250 tysięcy. Dziś jest ich zapewne ponad 300

tysięcy więcej niż 1. stycznia. To 300 tysięcy ludzkich dramatów, ale to także, o czym często się zapomina ogromne koszty dla budżetu i gospodarki" - powiedział podczas szczytu Janusz Śniadek, Przewodniczący NSZZ "Solidarność". "Dzisiejsza deklaracja Pana Premiera o planowanym przyjęciu specustawy na kryzys budzi nadzieję. Jednakże mechanizm subsydiowania zatrudnienia proponowany przez rząd rodzi poważne wątpliwości. Rząd przerzuca kwestię walki z kryzysem zarówno na pracodawców, jak i pracowników. Naszym zdaniem

takie rozwiązanie nie zatrzyma fali zwolnień - dodał.

W szczycie społecznym uczestniczyli przedstawiciele związków zawodowych, pracodawców, naukowcy i politycy. Tematem przewodnim było przeciwdziałanie bezrobociu oraz wykorzystanie środków unijnych do walki z kryzysem. Pierwsza część spotkania poświęcona była omówieniu aktualnej sytuacji gospodarczej, sytuacji na rynku pracy oraz ochronie miejsc pracy. Druga część dotyczyła wykorzystania środków unijnych do walki z kryzysem.

PRZYJAŹNI PRACODAWCY

30 marca 2009 r. w Pałacu Prezydenckim odbył się finał drugiej edycji akcji "Pracodawca przyjazny pracownikom" organizowanej przez Komisję Krajową NSZZ "Solidarność".

Wyróżnieni pracodawcy otrzymali listy gratulacyjne od Prezydenta i certyfikaty od Janusza Śniadka, przewodniczącego NSZZ "S".

- Stosunek pracy to stosunek dwóch równouprawnionych stron - powiedział Lech Kaczyński do zgromadzonych na Sali Kolumnowej pracodawców i związkowców. Przestrzeganie przepisów prawa pracy przez silniejszego mimo wszystko pracodawcę Prezydent uznał za istotne osiągnięcie w sensie nie tyle prawnym, ile realnym i społecznym.

Dziękując wyróżnionym, Lech Kaczyński zwrócił uwagę na istotę dialogu społecznego, który jest szczególnie ważny, gdy sytuacja ekonomiczna się pogarsza. - Dziękuję za skuteczny społeczny dialog - dodał Prezydent, adresując swe słowa do laureatów.

- Będę robił wszystko, a dialog społeczny ma tutaj olbrzymią rolę, żeby bezrobocie możliwie ograniczyć. To dzisiaj moje podstawowe przesłanie - zaznaczył Lech Kaczyński. Prezydent porównał bezrobocie do "choroby", którą trzeba jak najszybciej zwalczyć: - Moim głównym celem jest rozbicie wszystkiego, aby ta choroba, jeśli już ma się pogłębić, żeby pogłębiła się jak najmniej. To nasz wspólny narodowy obowiązek - powiedział Lech Kaczyński.

Janusz Śniadek zwracając się do przedstawicieli wyróżnionych przedsiębiorstw podkreślił, że w trudnym czasie kryzysu są oni przykładem dobrej współpracy pomiędzy związkiem zawodowym i pracodawcą. Przewodniczący "S" przypomniał również, że pracodawcy i związkowcy zwrócili się do rządu o negocjacje pakietu antykryzysowego, który pomoże pracownikom i przedsiębiorstwom przetrwać najtrudniejsze chwile.

Akcja "Pracodawca przyjazny pracownikom" ma na celu propagowanie dobrych wzorców wśród pracodawców, głównie w ramach promocji stałego zatrudnienia, przestrzegania bezpieczeństwa i standardów pracy oraz zapewniania pracownikom możliwości tworzenia związków zawodowych. Wyróżnieni w tej edycji przedsiębiorcy mają prawo posługiwania się certyfikatem "Pracodawca Przyjazny Pracownikom" przez okres trzech lat.

Do konkursu mogły być zgłoszone przedsiębiorstwa, które swoimi działaniami wpisują się w wartości propagowane przez NSZZ "Solidarność": preferowanie formy stałego zatrudnienia, przestrzeganie prawa i standardów pracy oraz zapewnianie pracownikom możliwości zrzeszania się w związki zawodowe. Zgłoszeń dokonywały organizacje zakładowa NSZZ "Solidarność" działająca w zakładzie pracy. W sumie zostało zgłoszonych 29 przedsiębiorstw.

Zgłoszenia zostały rozpatrzone przez Komisję Certyfikacyjną, pod przewodnictwem Janusza Śniadka, przewodni-

czącego KK NSZZ "Solidarność" w skład, której weszli również: Maciej Łopiński, Sekretarz Stanu Kancelarii Prezydenta RP, Szef Gabinetu Prezydenta RP, Bożena Borys-Szopa, doradca Prezydenta RP, Jerzy Langer, zastępca przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność", Ja-

nusz Łaznowski, członek Komisji Trójstronnej, członek prezydium KK NSZZ "S", przewodniczący Zarządu Regionu Dolny Śląsk NSZZ "S", Stanisław Szwed, członek Rady Ochrony Pracy przy Sejmie RP. Spośród zgłoszonych przedsiębiorstw Certyfikaty otrzymało 14 firm.

Lista firm, które otrzymały certyfikat

- Eurobox Polska Sp. z o.o. w Przesiadłowie
- PKP Przewozy Regionalne Sp. z o.o. Łódzki Zakład Przewozów Regionalnych
- Nadleśnictwo Włoszczowa
- Bombardier Transportation Sp. z o.o. Wrocław
- Radmor S.A. w Gdyni
- Kopalnia Wapienia "Morawica" S.A.
- FagorMastercook S.A., we Wrocławiu
- Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Koszalinie
- Elektrownia "Stalowa Wola" S.A.
- PGE Kopalnia Węgla Brunatnego Turów S.A. w Bogatyni
- NZOZ Centrum Medyczne "Amicus" Sp. z o.o. w Częstochowie
- Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Bielsku-Białej
- Konsorcjum Przedsiębiorstw Robót Górniczych i Budowy Szybów S.A. w Mysłowicach
- Zetkama S.A. w Ścinawce Średniej

STOCZNIOWCY PÓJDA DO SĄDU

Poszkodowani w wyniku brutalnego ataku policji stoczniovcy przeszli dodatkowe badania w Akademii Medycznej w Gdańsku.

Atak policji na protestujących wczoraj przed Pałacem i Kultury i Nauki, rozpoczął się po zakończeniu manifestacji. W jego wyniku rannych zostało kilkadziesiąt osób.

- 32 stoczniovcom udzielono pomocy ambulatoryjnej bezpośrednio na placu
- 13 stoczniovcom udzielono pomocy w szpitalu, w tym 2 z nich, mimo uwag lekarzy, odmówiło pozostania w szpitalu
- 6 osobom udzielono pomocy w szpitalu w Nowym Dworze Mazowieckim
- 1 osobę hospitalizowano w Płońsku
- kilkadziesiąt osób z objawami poparzenia twarzy, dróg oddechowych nie zdecydowało się skorzystać z pomocy medycznej.

Stoczniovcy, którzy otrzymali zaświadczenia lekarskie mają stwierdzone poparzenia. Gdańska "S" zapowiada, że po przeanalizowaniu przez prawników materiałów dowodowych zdecyduje, czy zgłosić do prokuratury podejrzenie o popełnieniu przestępstwa przez policję.

Przedstawiciele Zarządu Regionu Gdańskiego uważają, że zachowanie policji było niczym nie sprowokowane a środki użyte niewspółmierne do przebiegu wydarzenia. Gdańska "S" rozważa możliwość zorganizowania w dniu 4 czerwca 2009 r. na Placu przy pomniku Poległych Stoczniovców manifestacji w obronie polskiego przemysłu okrętowego. Protest ma być poświęcony wszystkim, którzy w ostatnim 20 - leciu w wyniku błędnych, nieodpowiedzialnych i złych decyzji rządzących utracili miejsca pracy. Ostateczna decyzja zostanie podjęta na posiedzeniu Zarządu Regionu Gdańskiego w dniu 11 maja 2009 r.

W wydanym oświadczeniu Janusz Śniadek, przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" potępił policję, która

przeciwko protestującym robotnikom użyła środków chemicznych. "Kategorycznie domagamy się natychmiastowego wyjaśnienia sprawy i ukarania winnych. Tego typu

provokacja może jedynie doprowadzić do eskalacji konfliktu społecznego" - napisał w oświadczeniu przewodniczący "Solidarności".

DZIEŃ OFIAR WYPADKÓW PRZY PRACY

Organizacje pracowników na całym świecie obchodziły 28 kwietnia 2009 r. Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych.

W Polsce w ubiegłym roku zdarzyło się ponad 100 tys. wypadków przy pracy, w których zginęło 523 osoby. Poszkodowani w wypadkach przy pracy opuścili ponad 3 i pół miliona dni pracy. W 2008 r. koszty świadczeń pieniężnych wypłaconych przez ZUS z tytułu rent inwalidzkich i rodzinnych, jednorazowych odszkodowań, zasiłków chorobowych, świadczeń rehabilitacyjnych w związku z wypadkami przy pracy i chorobami zawodowymi wyniosły ponad 4,7 mld zł. Tymczasem całkowite koszty ponoszone przez państwo w wyniku wypadków przy pracy i chorób zawodowych są 4-5 krotnie większe.

Międzynarodowy Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych obchodzony jest od 1996 r., kiedy w siedzibie ONZ w Nowym Jorku delegacja związkowców zapaliła świecę pamięci dla pracowników, którzy zginęli w wypadkach przy pracy lub cierpią z powodu złych warunków pracy i chorób zawodowych. Obecnie Dzień Pamięci obchodzony jest w 120 krajach. W Polsce, Dzień Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych został ustanowiony uchwałą Sejmu RP z dnia 9.07.2003 (Mon. Pol. nr 37, poz. 513). W siedzibie Sejmu RP, 28 kwietnia br. odbyło się okolicznościowe spotkanie poświęcone chorobom zawodowym w budownictwie, ze szczególnym uwzględnieniem chorób nowotworowych.

Jak podaje Międzynarodowa Organizacja Pracy rocznie w wypadkach przy

pracy ginie ponad 2 mln pracowników, 1,2 mln zostaje rannych a 160 mln pracuje w ciężkich warunkach.

W tym roku we Wrocławiu odbyły się krajowe uroczystości związane Dniem Ofiar Wypadków przy Pracy.

Uczestnicy ogólnopolskiej konferencji zorganizowanej przez NSZZ "Solidarność" we wrocławskim ośrodku szkoleniowym PIP mieli możliwość wysłuchania wystąpień naukowców m.in. z Akademii Medycznej, Centralnego Instytutu Ochrony Pracy oraz przysłuchania się dyskusji panelowej z udziałem związkowców, przedstawicieli pracodawców oraz inspektorów z Państwowej Inspekcji Pracy. Tematem głównym konferencji, była ocena ryzyka zawodowego a zdrowie w miejscu pracy. Uczestniczyli w niej m.in. Maciej Jankowski, wiceprzewodniczący KK, Janusz Łaznowski, szef Regionu NSZZ Solidarność Dolny Śląsk. W związku z przypadającym 28 kwietnia Światowym Dniem Pamięci Ofiar Wypadków przy Pracy i Chorób Zawodowych odznakami - za Zasługi dla Ochrony Pracy wyróżniono m. in. Małgorzatę Calińską - Mayer, przewodniczącą "S" w Whirlpool Wrocław, Andrzeja Przytułę, szefa "S" w Hotelu Orbis Wrocław.

Z kolei wśród odznaczonych okolicznościowym medalem z okazji 90. rocznicy powstania Państwowej Inspekcji Pracy znaleźli się m.in. Iwona Pawlaczyk, pełnomocnik ds. BHP w Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" oraz Janusz Łaznowski i Tomasz Wójcik.

- *Marcin Raczkowski, ZR Dolny Śląsk oraz www.solidarnosc.org.pl*

O PROJEKCIE „CZAS NA FUNDUSZE I POLSKĘ MARZEŃ”

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” otrzymała dotację, przyznaną przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, na realizację projektu „Czas na fundusze i Polskę marzeń”. Projekt o zasięgu ogólnopolskim, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna, był realizowany od 1 września 2008 r. do końca kwietnia 2009 r.

Celem projektu było informowanie o Funduszach Europejskich i o tym, w jaki sposób efekty ich wykorzystania wpływają na przemiany społeczno-gospodarcze.

W ramach realizacji projektu przeprowadziliśmy szereg działań informacyjno-promocyjnych dotyczących Funduszy Europejskich.

- Zorganizowaliśmy konferencje regionalne „Czas na Fundusze Europejskie i Polskę marzeń”: w Białymstoku, Zielonej Górze, Lublinie, Olsztynie, we Wrocławiu, Łodzi oraz – podsumowującą projekt – w Gdańsku. Cieszyły się one dużym zainteresowaniem. Udział w nich wzięło ponad 850 osób; między innymi: członkowie „Solidarności”, pracodawcy, młodzież i przedstawiciele środowisk lokalnych, a wśród nich – władz lokalnych i organizacji pozarządowych.
- Sukcesem okazały się szkolenia zorganizowane w Gdańsku i Wejherowie, w których uczestniczyły 53 osoby odpowiedzialne za informację w regionach i branżach, a także zaangażowane w proces pozyskiwania środków unijnych.
- Powstał plakat promujący Fundusze Europejskie i krótki film o naszym projekcie „Czas na fundusze i Polskę marzeń”.

- Wydaliśmy specjalny numer „Tygodnika Solidarność” poświęcony funduszom oraz 25 „Biuletynów Informacyjnych” prezentujących w skrócie zrealizowane zadania projektu, zwięzłe informacje o funduszach, programach i projektach, a także o roli NSZZ „Solidarność” w pozyskiwaniu dotacji unijnych.
- W „Przeglądzie Oświatowym” publikowaliśmy cykl artykułów o funduszach dla oświaty.
- W czasopismach związkowych oraz w prasie studenckiej i lokalnej na terenie całego kraju regularnie pojawiały się reklamy i artykuły promujące fundusze i informujące o naszych działaniach w ramach realizacji projektu. Poza tym promowaliśmy fundusze i nasz projekt w TV i Radiu.
- Wydaliśmy pierwszy przewodnik po funduszach, ukierunkowany na partnerów społecznych – ze szczególnym uwzględnieniem NSZZ „Solidarność” – zatytułowany „Partnerzy Społeczni a Fundusze Europejskie”.
- Powstała strona internetowa, www.solidarnosc.org.pl/fe, na której zamieszczamy między innymi informacje poświęcone funduszom, artykuły o roli Związku jako partnera społecznego, biuletyny i inne publikacje. Na stronie powstało forum internetowe. Coraz więcej osób zadaje pytania ekspertowi w dziedzinie funduszy, którego odpowiedzi można przeczytać na naszym portalu. Dużym zainteresowaniem cieszą się prezentacje projektów realizowanych przez struktury NSZZ „Solidarność” i inne instytucje. Nadal otrzymujemy nowe materiały o projektach już zrealizowanych i realizowanych obecnie.

W ciągu ośmiu miesięcy staraliśmy się dotrzeć z kampanią informacyjno-promocyjną do jak najszerszego kręgu odbiorców, zwłaszcza do środowiska pracy, w tym do członków Związku, oraz do młodzieży akademickiej – aby pogłębić wiedzę o Funduszach Europejskich i wskazać korzyści płynące z ich wykorzystania oraz zwiększyć aktywność społeczną w zakresie pozyskiwania środków unijnych. Wyjaśnialiśmy, dlaczego fundusze unijne są wielką szansą dla Polski, w jaki sposób już je wykorzystujemy oraz ukazywaliśmy dalsze możliwości spożytkowania funduszy. Podkreślaliśmy rolę NSZZ „Solidarność” – jako partnera społecznego – w procesie promowania i wdrażania funduszy, które powinny przyczyniać się do poprawy dialogu społecznego w Polsce, służyć rozwojowi konkretnych społeczności, pomagać w rozwiązywaniu problemów w najbliższym otoczeniu. W momencie pojawienia się kryzysu – wskazywaliśmy, w jaki sposób fundusze mogą stanowić narzędzie walki z kryzysem.

W realizację projektu zaangażowali się członkowie struktur regionalnych NSZZ „Solidarność”. Otrzymaliśmy także merytoryczne wsparcie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Urzędów Marszałkowskich.

Udało nam się zaprosić do współpracy wielu ekspertów zajmujących się problematyką unijną i pozyskiwania funduszy – zarówno ze środowiska „Solidarno-

ści” jak i innych środowisk. Promocję Funduszy Europejskich wspierali także twórcy i dziennikarze. Tu warto wspomnieć choćby rysunki Zbigniewa Jujki, które wprowadzały element humorystyczny w kampanii promocyjno-informacyjnej.

Projekt realizowany przez „Solidarność” – „Czas na fundusze i Polskę marzeń” – jest najlepszym dowodem na to, że Związek potrafi promować Fundusze Europejskie i nadal zamierza to czynić, zwłaszcza, że w latach 2007-2013 nasz kraj będzie jednym z głównych beneficjentów unijnych środków finansowych i w ramach Funduszy Europejskich możemy zabiegać o 67 mld euro.

Po realizacji projektu pozostanie strona internetowa – www.solidarnosc.org.pl/fe – wpisująca się w system informacji i ewaluacji prowadzony przez NSZZ „Solidarność” – dotyczący Funduszy Europejskich. Na tej stronie będziecie, Państwo, mogli nadal prezentować swoje projekty i znajdować informacje o Funduszach Europejskich oraz o działaniach Związku w zakresie pozyskiwania dotacji zagospodarowywania środków przyznanych z Unii Europejskiej.

Zapraszamy do odwiedzania naszej strony i dalszego jej współtworzenia.

Dziękujemy Wszystkim, którzy współpracowali z nami.

- *Realizatorzy projektu - „Czas na fundusze i Polskę marzeń”*

NARODOWA
STRATEGIA SPÓJNOŚCI
dla rozwoju Polski

MINISTERSTWO
ROZWOJU
REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt realizowany w ramach konkursu dotacji organizowanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna.

KOMISJA TRÓJSTRONNA

PRAWO PRACY W TRÓJSTRONNEJ

5 marca 2009 r. odbyło się spotkanie Zespołu Prawa Pracy Komisji Trójstronnej dotyczące pakietu rozwiązań antykryzysowych.

W spotkaniu wzięła udział minister Czesława Ostrowska, która przedstawiła stanowisko rządu dotyczące wprowadzenia tzw. czasowego bezrobocia (alternatywne rozwiązanie wobec zwolnień grupowych)

oraz wykorzystania funduszu szkoleniowego. Według strony rządowej obsługą tzw. instytucji czasowego bezrobocia zajęły się Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, który wymaga obecnie dokapitalizowania. W przyszłości planowane jest podwyższenie składki na Fundusz. Brane są pod uwagę także inne rozwiązania m.in. udział finansowy Funduszu Pracy. Poruszono także kwestię długości tzw. czasowego bezrobocia, wysokości zasiłków specjalnych. Ostatecznie jednak nie doszło do uzgodnienia tych kwestii. Ministerstwo nie przedstawiło także szczegółowego projektu w tym zakresie.

W drugiej części omawiane były planowane rozwiązania antykryzysowe, które mają zostać objęte tzw. specustawą m.in. wydłużenie okresu rozliczeniowego do 12 miesięcy, pakiety socjalne jako źródła prawa pracy, ruchomy czas pracy dla rodzica wychowującego dziecko do 6 lat, stabilizacja zatrudnienia poprzez ograniczenie stosowania umów o pracę na czas określony.

- *Anna Reda, Biuro Komisji Krajowej NSZZ "S" w Warszawie*

BEZ STANOWISKA RZĄDU

15 kwietnia 2009 r. odbyło się spotkanie związkowców i pracodawców z Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych. Zdaniem uczestników spotkania, rządowe dokumenty dotyczące pakietu antykryzysowego przekazane partnerom społecznym są niewystarczające.

Strona społeczna oczekuje, że na najbliższym posiedzeniu prezydium Komisji Trójstronnej ministrowie przedstawią pisemne stanowiska odnoszące się do szczegółowego stanowiska związkowców i pracodawców, które zostanie przekazane 17 kwietnia.

CHCEMY KONKRETÓW

17 kwietnia 2009 r. partnerzy społeczni z Trójstronnej Komisji ds. Społeczno – Gospodarczych przekazali jej przewodniczącemu, wicepremierowi Waldemarowi Pawlakowi stanowisko w sprawie materiałów przekazanych przez rząd a dotyczących Pakietu Antykryzysowego wypracowanego w dialogu autonomicznym przez pracodawców i związki zawodowe.

Partnerzy społeczni oczekują, że na najbliższym posiedzeniu Prezydium Komisji Trójstronnej w dniu 20 kwietnia br., ministrowie przedstawią na piśmie konkretne stanowiska w sprawie poszczególnych postulatów z Pakietu.

Strona społeczna, w tym NSZZ „Solidarność”, uważa że zaproponowane dotychczas przez rząd dokumenty dot. Pakietu Antykryzysowego nie stanowią spójnej i konkretnej odpowiedzi na propozycje partnerów społecznych. NSZZ „Solidarność” w marcu br. apelował do Rządu RP o wprowadzenie ustawy antykryzysowej zawierającej wypra-

cowane w dialogu autonomicznym z pracodawcami rozwiązania na czas kryzysu.

Uzgodniony przez partnerów społecznych Pakiet Antykryzysowy został przekazany stronie rządowej ponad miesiąc temu (13 marca). Dotychczas rząd nie przedstawił w większości punktów, swoich propozycji rozwiązań i nie podjął rozmów z partnerami społecznymi.

- Kryzys dotyka dzisiaj wszystkich. Dlatego tym bardziej rząd powinien jak najszybciej przyjąć w formie specustawy na czas kryzysu Pakiet Antykryzysowy przygotowany przez stronę społeczną. Podczas II szczytu społecznego zwołanego przez Prezydenta RP, Premier RP zadeklarował przyjęcie przez rząd Pakietu. Wczoraj usłyszeliśmy, że to od nas, partnerów społecznych zależy kiedy zostanie on wprowadzony. Tymczasem ciągle brakuje konkretów, a przekazane przez stronę rządową dokumenty nie przedstawiają sposobów wyjścia z kryzysu – powiedział Janusz Śniadek, przewodniczący NSZZ „Solidarność”.

PROJEKTY DO KOŃCA KWIETNIA

20 kwietnia 2009 r. odbyło się posiedzenie prezydium Komisji Trójstronnej. Strona rządowa zobowiązała się do przedstawienia konkretnych propozycji działań antykryzysowych do końca kwietnia.

Oświadczenie Przewodniczącego KK NSZZ "Solidarność" Janusza Śniadka po spotkaniu prezydium KT ds. SG

"13 marca zostało zawarte i skierowane do rządu porozumienie między partnerami społecznymi, tzw. Pakiet Antykryzysowy. Oceniam, że dzisiejsze spotkanie było pierwszym, podczas którego rząd i strona społeczna próbowali przybliżyć swoje stanowiska.

Wobec wyrażonego oczekiwania partnerów społecznych, strona rządowa zobowiązała się do końca kwietnia przedstawić pisemne propozycje działań antykryzysowych na tyle konkretnych aby umożliwić stronie społecznej rozpoczęcie konsultacji wewnątrz swoich organizacji.

Ze strony partnerów społecznych padło stanowcze oświadczenie, że spotkania mają sens wówczas, gdy padną konkretne propozycje działań antykryzysowych umożliwiające przeprowadzenie i zakończenie negocjacji. Kontynuowanie spotkań w sprawie Pakietu Antykryzysowego, z których niewiele wynika, podczas gdy pracownicy i zakłady oczekują konkretów, mija się z celem i dezorientuje opinie publiczną".

ARTYKUŁ MIESIĄCA

Z Januszem Śniadkiem, przewodniczącym Solidarności rozmawia Barbara Szczepuła

Dlaczego Solidarność chce zepsuć obchody dwudziestej rocznicy końca komunizmu 4 czerwca?

Ze względu na przypadające w tym roku rocznice Solidarność ustanowiła rok 2009 – Rokiem Solidarności i Niepodległości! Trudno bowiem wskazać konkretną datę najbardziej kluczową dla tego procesu odzyskiwania wolności przez Polskę. Nie wszystkim odpowiada data obrad okrągłego stołu, czy wyborów, jakby nie było, zaledwie kontraktowych. Tych dat jest przecież więcej...

Zatrzymajmy się na 4 czerwca, kiedy to Joanna Szczepkowska ogłosiła koniec komunizmu!

Rzeczą niezrozumiałą jest dla mnie histeria jaka rozpętała się ostatnio w mediach. Dlaczego obecność pracowników podczas obchodów uroczystości obalenia komunizmu miałyby ją zrujnować?

Rząd boi się zadymy, którą stoczniovcy zapowiadają.

Nie wiem czego rząd się obawia. Z mojej perspektywy widać to inaczej. Gdy

mówi się o skandalu i o tym, że protesty robotnicze pod Trzema Krzyżami, mogą spowodować, że ucierpi autorytet Polski w świecie, to muszę powiedzieć, że skandal już był. Miał miejsce 29 kwietnia pod Pałacem Kultury w Warszawie, gdzie zebrali się przedstawiciele Europejskiej Partii Ludowej do której należy w Parlamencie Europejskim PO i PSL. Robotnicy przyszli tam wyrazić niepokój o swoje miejsca pracy i upomnieć się o swoją godność...

Czy...

Przepraszam, ale nie dam sobie przerwać. Pan premier nie wykorzystał tej sytuacji do wywarcia presji na urzędników unijnych, na przywódców innych państw europejskich. Nie powiedział jak wielkim problemem są sprawy stoczni.

Powiedział o tym Lech Wałęsa.

Owszem, ale nie zrobił tego premier. Mało tego, podjął decyzję o konfrontacji. On sam, albo jego ludzie wydali polecenie zaatakowania stoczniovców.

Policjanci też dostali.

Możemy się tak licytować, ale prawda jest taka, że z jednej strony byli zawodowcy z tarczami, w hełmach i w ma-

skach na twarzy, którzy z premedytacją użyli środków chemicznych, parzących...

Gaz pieprzowy

Jak zwał tak zwał, nie znam się na tym, mówię o parzących środkach chemicznych. Wielu ludzi policja zaatakowała w momencie, gdy już po manifestacji szli do autokarów. Uderzono bez uprzedzenia. Nie było wezwań do rozejścia się. Ale to szczegóły. Powtórzę: skandal już jest!

Wiceprzewodniczący stoczniowej Solidarności Karol Guzikiewicz zapowiada, że nie wpuści 4 czerwca na Plac Solidarności przedstawicielei rządu i liderów państw postkomunistycznych. Czy to święto tylko stoczniowej Solidarności?

Powiem jasno i wyraźnie: nie będę tłumaczył się z tego, co mówi Karol Guzikiewicz! Z żadnych jego mniej czy bardziej bulwersujących wypowiedzi! Będę mówił jako przewodniczący związku. 4 czerwca to oczywiście ważna data i święto wszystkich Polaków. Także Solidarności. Jeśli natomiast pani mnie pyta dlaczego nie odczuwam, że to także moje święto, to odpowiem, że nikt Solidarności na obchody tego święta nie zaprosił. A przyzna pani, że obchody obalenia komunizmu bez Solidarności to dość dziwna sprawa.

Przyznam, choć Karola Guzikiewicza ramię w ramię z premierem Tuskiem jakoś sobie nie wyobrażam.

Hałas jakie media zrobiły wokół tych obchodów ma także swoje dobre strony. Ludzie Solidarności dowiedzieli się, że na Placu Solidarności w Gdańsku planowane jest jakieś wydarzenie! W głowie nigdy mi nie powstało, że ludzie Solidarności podczas takiego wydarzenia mogą być tam niemile widziani.

Niemile widziana jest awantura. A Plac Solidarności jest miejscem ogólnodostępnym dla wszystkich mieszkańców Gdańska, dla wszystkich Polaków i cudzoziemców i powinno nam zależeć, by chcieli tam przyjeżdżać.

Zgoda. To jest miejsce dla wszystkich. Kto więc i z jakiego tytułu odmawia stoczniowcom prawa do obecności na tym placu 4 czerwca?

Nikt. Przecież prezydent Gdańska Paweł Adamowicz wydał zgodę na manifestację dla 1500 osób.

No to w czym problem?

W tym, że straszą awanturą. Czy pan gwarantuje, że będzie spokój i w uroczystość nie zostanie zakłócona?

Nie rozumiem dlaczego wszyscy zakładają, że tam będzie awantura. Jak na razie to straszą nią dziennikarze i politycy. Nie dam się wciągnąć w rozważania na temat nieistniejącego smoka. Żyjemy w wolnym kraju dzięki Solidarności. I chcemy też świętować 4 czerwca.

Ale Solidarność, to nie tylko Stocznia Gdańska. To dziesięć milionów członków z 1980 roku, ich rodziny, dzieci, wnuki.

Pani nie chce mnie słuchać. Wpuszcza mnie w boczne ścieżki.

W nic nie wpuszczam. Pytam, czy rząd może tu zorganizować uroczystości?

Ma takie prawo. Ale szczególne prawo do tego miejsca ma Solidarność. Koledzy z regionu gdańskiego zgłosili do komisji krajowej wnioski o zorganizowanie wiecu poparcia dla stoczni. Z całą powagą taką propozycję rozpatrzmy.

Czyli konkurencyjne obchody?

Nie wiem w jakich godzinach chce tu coś organizować rząd. Nie wiem zatem, czy to będzie razem, czy osobno.

Czy z punktu widzenia Polski byłoby dobrze gdyby rząd odwołał obchody?

Obchody są ważne, ale ja dziś żyję czym zupełnie innym. Wczoraj cały dzień wraz z kolegami zajmowałem się nie medialnymi sensacjami, ale odpowiedzią rządu na propozycję pakietu antykrzysowego partnerów społecznych. I dla mnie problemem jest to, jak ratować pracowników, jak zapobiegać skutkom kryzysu, który wlewa się do polski drzwiami i oknami. Od września ubiegłego roku domagamy się od rządu rozmów i ja pani na palcach jednej ręki wyliczę spotkania, które się odbyły. A premier zamierza przyjść na spotkanie komisji trójstronnej dopiero gdy będzie sukces. Sukces to znaczy, że my się godzimy na to co proponuje rząd. 13 marca wystaliśmy

rządowi pakiet postulatów, 27 spotkaliśmy się z przedstawicielami rządu, 20 kwietnia ponownie się spotkaliśmy, odbyło się coś w rodzaju negocjacji, podczas których ustaliliśmy, że rząd do końca kwietnia na piśmie odniesie się do naszych postulatów. Dotrzymał terminu i nad tym teraz siedzimy. Pytam pani jako Polki, czy w obliczu tak ogromnych zagrożeń, wielkiego światowego kryzysu, ważniejsze są obchody święta, czy zabezpieczenie pracowników na wypadek nadciągającej dramatycznej recesji? Dziś zamiast rozmawiać o ratowaniu Polski, ratowaniu ludzi przed bezrobociem, my rozmawiamy o święcie?

Rozmawiamy o jednym i o drugim. Dlaczego nie mamy pozwolić ludziom cieszyć się, że coś się nam udało?

Dlaczego pani do mnie nie przychodzi rozmawiać o kryzysie, ale o kolejnej burzy?

Kto chce wywołać burzę pod pomnikiem?

Pani znowu swoje. W mediach nie ma głosu pracowników, związkowców, to jest źródłem mojej frustracji.

Pojawiają się zarzuty, że Solidarność daje się wykorzystywać PiS. Stąd ta planowana zadyma.

Takie zarzuty pojawiają się, gdy brakuje argumentów, gdy chce się przykryć prawdziwe problemy, na przykład wzrastające bezrobocie. Furia mnie ogarnia, że zamiast rozmawiać o rzeczach ważnych, zmusza się mnie do dyskusji na inne tematy. Co do oskarżeń dotyczących PiS. Nie zamknę się takimi oskarżeniami ust Solidarności. Będziemy mówić swoje bez względu na oskarżenia, na palki, na gaz. To są działania w obronie miejsc pracy, a nie polityczne.

Gdy rządził PiS Solidarność organizowała wiece poparcia w stoczni.

Czy można uogólniać to na cały związek? Koledzy ze Stoczni Gdańskiej działają suwerennie broniąc swoich miejsc pracy. Kiedy trzeba pomagamy im. Rządowi PiS w 2007 r. Solidarność zagroziła protestem i wynegocjowała między innymi znaczącą podwyżkę płacy minimalnej. Wydaje mi się, że dziś oskarżeniami o polityczną współpracę z PiS próbuje się nam zamykać usta. To się nie uda. Niech ludzie ocenią kto wykorzystuje miejsce i datę do kampanii politycznych. A ja pani powiem tak: stocznie ciągle płacą za te wielkie wydarzenia historyczne, które tu miały miejsce.

O czym rozmawialiście z prezydentem, gdy spotkaliście się u arcybiskupa Głódzia?

Nie byłem tam. Nie dam się wciągać w takie rozmowy. Zajmuję się kryzysem. Zdumiewam się, że rząd zajmuje się czymś innym. Nie pora na świętowanie, bo kto wie czy 4 czerwca nie będziemy musieli ogłosić żałoby narodowej! Nie wszyscy jesteśmy w nastroju do świętowania. Dziękujmy Bogu za odzyskaną wolność, ale bez fajerwerków, bo nie czas na to.

A gdyby abp Głódź mediował między rządem a Solidarnością, by te obchody odbyły się spokojnie?

Zawsze chętnie spotkam się z ekscelecją abp Głodziem, ale w tej sprawie na razie nie jestem stroną. Chciałbym by ułamek energii poświęconej obchodom poświęcono ludziom którzy stracili pracę, jest ich już 300 tysięcy. A pani ciągle o święcie. To mnie doprowadza do gniewu.

• *Dziennik Bałtycki*

Z OSTATNIEJ CHWILI

OŚWIADCZENIE W SPRAWIE 4 CZERWCA

Ze strony NSZZ "Solidarność" nigdy nie istniało i nie istnieje zagrożenie dla powagi planowanych w dniu 4 czerwca br. obchodów, o których dowiadujemy się z

mediów, i na które nie jesteśmy zaproszeni - oświadcza przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność".

Oświadczenie Przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność" Janusza Śniadka w sprawie obchodów rocznicy 4 czerwca

Oświadczam, że ze strony NSZZ "Solidarność" nigdy nie istniało i nie istnieje zagrożenie dla powagi planowanych w dniu 4 czerwca br. obchodów, o których dowiadujemy się z mediów, i na które nie jesteśmy zaproszeni.

Władze państwowe podczas partyjnej imprezy w Pałacu Kultury 29 kwietnia br. w Warszawie decydując się na niedopuszczalny pokaz siły, skrzywdziły polskich pracowników i dzisiaj lękają się ludzkiego gniewu.

W imię ideałów, z których zrodziła się wolna Polska, i do których wszyscy chcemy się odwoływać, apeluję o okazanie szacunku polskim robotnikom i zaprzestanie prowadzonej kampanii insynuacji.

W obliczu narastających zagrożeń skutkami kryzysu gospodarczego prowadzenie dialogu za pośrednictwem mediów stanowi zagrożenie dla pokoju społecznego. Władza ma obowiązek okazywać szacunek obywatelom.

- *Janusz Śniadek - Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność"*

Drodzy Czytelnicy Biuletynu Informacyjnego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”

Wraz z Serwisem Informacyjnym Solidarności w marcu i kwietniu 2009 r. rozesłano dodatkowe dokumenty.

Osoby zainteresowane otrzymaniem dokumentów mogą zgłosić się do Sekretariatu Prezydium Komisji Krajowej do Mariusza Depki – tel. 058 30 84 312.

SIS nr 9 (11) z 2 marca 2009 r.

- 1) SIS tematyczny Prawny
- 2) Reakcje na kryzys gospodarczy, Komunikat z badań CBOS, Warszawa luty 2009 r.
- 3) Czas na globalizację Solidarności – rozmowa z Jackiem Rybickim
- 4) Wystąpienie J.Śniadka na Społecznym Szczycie Antykryzysowym

SIS nr 10 (112) z 9 marca 2009 r.

- 1) SIS tematyczny Pakiet na kryzys
- 2) Notatka ze spotkania autonomicznego części społecznej Prezydium Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych z dn. 23.02.2009 r.
- 3) Notatka ze spotkania autonomicznego części społecznej Prezydium Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych z dn. 16.02.2009 r.
- 4) Notatka ze spotkania autonomicznego części społecznej Prezydium Komisji Trójstronnej ds. Społeczno-Gospodarczych z dn. 10.02.2009 r.
- 5) Informacja o stanie rozmów dwustronnych pomiędzy pracodawcami a związkami zawodowymi z Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych z 6.03.2009 r.

SIS nr 11 (113) z 16 marca 2009 r.

- 1) SIS tematyczny Szkoleniowy

- 2) Bez kasy kryzys się pogłębi – rozmowa z Januszem Świadkiem, „Tygodnik Solidarność”
- 3) Grajmy podmiotowo – rozmowa z Dariuszem Gowinem, „Tygodnik Solidarność”

SIS nr 12 (114) z 23 marca 2009 r.

- 1) SIS tematyczny Zagraniczny
- 2) Pakiet działań antykryzysowych uzgodniony z partnerami społecznymi z 13.03.2009 r.
- 3) Opinia o sytuacji na rynku pracy i zagrożeniu bezrobociem, Komunikat z badań CBOS, marzec 2009 r.
- 4) Deklaracja Londyńska Global Unison, kwiecień 2009 r.

SIS nr 13 (115) z 30 marca 2009 r.

- 1) SIS tematyczny Pracodawca przyjazny pracownikom
- 2) Stanowisko KK nr 5/09 ws. polskiego kolejnictwa
- 3) Badania CBOS zawarte w raportach: Zaufanie do instytucji publicznych w marcu 2009 r., Nastroje społeczne w marcu 2009 r., Sytuacja na rynku pracy w marcu 2009 r.

SIS nr 14 (116) z 6 kwietnia 2009 r.

- 1) SIS tematyczny Prawny
- 2) List do premiera Donalda Tuska z 1 kwietnia 2009 r.
- 3) Bezrobocie i bezrobotni w badaniach opinii społecznej, Komunikat z badań CBOS, kwiecień 2009

SIS nr 15 (117) z 15 kwietnia 2009 r.

SIS nr 16 (118) z 20 kwietnia 2009 r.

- 1) SIS tematyczny Szkoleniowy
- 2) Skutki kryzysu – Opinie Polaków, Czechów, Węgrów i Słowaków, Komunikat z badań CBOS, Warszawa kwiecień 2009 r.
- 3) G 20 i zatrudnienie kluczową kwestią planów wsparcia – opracowanie S.Partner
- 4) Pakiety rozwiązań – Uwagi partnerów społecznych do materiałów rządowych
- 5) List do premiera Waldemara Pawlaka dot. Pakiety Antykryzysowego podpisany przez partnerów społecznych

SIS nr 17 (119) z 27 kwietnia 2009 r.

- 1) SIS tematyczny Zagraniczny
- 2) Polityka antykryzysowa – Komunikat z badań CBOS, Warszawa marzec 2009 r.
- 3) Subsydiowanie zatrudnienia – opracowanie Biura Ekspertckiego KK NSZZ „Solidarność”